اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۱۸ مهر ۱۴۰۲
• ۲۴ ربیع‌الاول ۱۴۴۵
• ۱۰ اکتبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۳۸ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۴۲۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

شرکت تعاونی خدمات فنی و مهندسی کارکنان ایران خودرو خراسان

انتخاب شرکت تعاونی فنی و مهندسی
کارکنان ایران خودرو خراسان به عنوان تعاونی برتر ملی
با مدیریت مهندس سیدحسین پروانه حسینی

۷

صمت دلایل تعلل در پیوستن ایران به «گروه ویژه اقدام مالی» را بررسی کرد

سیاسی کاری در پرونده FATF

کمتر از ۲۴ ساعت بعد از انتشار خبری با این مضمون که «استانداردهای FATF در مبارزه با پولشویی را پذیرفته‌ایم» وزارت اقتصاد طی واکنشی آن را تکذیب و تاکید کرد در حوزه FATF تحول جدیدی رخ نداده و تصمیم‌گیری درباره لوایح مربوط به مبارزه با پولشویی در مراجع عالی همچون شورای‌عالی امنیت ملی و مجمع تشخیص مصلحت نظام باید صورت بگیرد. اینجا این پرسش مطرح است که چه حساسیت‌هایی در پیوستن ما به این کنوانسیون وجود دارد و چرا برخی در داخل کشور تاکید دارند ایران نباید اجرای استانداردهای این سازمان را بپذیرد و اجرای این بندها را به تعویق می‌اندازند؟ کارشناسان و فعالان اقتصادی بر این باورند که پذیرش استانداردهای مالی FATF در شرایط تحریم در واقع یک نوع گل به خودی است، زیرا ما برای دور زدن تحریم‌ها به راهکارها و سازکارهایی متوسل شده‌ایم که اجرای آنها با کلیت و شفافیتی که در این سازمان دنبال می‌شود در تضاد است؛ از این رو نباید در شرایط تحریم استانداردهای این کنوانسیون در مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم را بپذیریم. همچنین تعریف تروریسم از سوی حاکمیت ایران با این کنوانسیون متفاوت است و به عبارت دیگر پذیرش این بندها در واقع نوعی قبول خوردن برچسب تروریسم به ما تلقی می‌شود.

۱۴

صمت عوامل بهم ریختگی بازار چای را بررسی کرد

از واردات انحصاری تا گرانی افسار گسیخته

۸

سرمقاله

محدودیت صنایع یا گسترش خدمات نوین

۲

گفت‌وگو

الزامات بازگرداندن اقتصاد به ریل توسعه

۱۲

فرهنگ‌سازی در مرز هیچ

۶

گزارش‌های روز

تامین مالی گران طولانی و پیچیده

۴

سایه سنگین کمبود سرمایه بر سر فناوران

همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه ساخت قطعات همواره جزو موضوعات چالش‌برانگیز اکوسیستم نوآوری در کشور است. شعار دادن دردی دوا نمی‌کند و جریان پویای سرمایه است که می‌تواند صنعت خودروسازی کشور را با توان دانش‌بنیان‌ها رشد دهد. گفتنی است، نزدیک ۳۰ درصد ارزبری در کشور به قطعات الکترونیک بازمی‌گردد. در واقع، به‌طورمیانگین هزار و ۶۰۰ یورو ارزبری داریم که یک‌سوم آن مربوط به قطعات خودروسازی است و قطعه‌ساز. به‌گفته مازیار بیگلو، دبیر انجمن قطعه‌سازان خودرو پیرامون نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در ۳ سال گذشته اقدامات بسیار مثبتی انجام گرفته و نزدیک ۴۰۰ میلیون یورو در سال صرفه‌جویی شده است. در حقیقت، در ایران از نظر علم و فناوری، قابلیت تولید قطعاتی نظیر ایربگ، بخش‌هایی از کامپیوترهای خودرو، سیستم‌های ترمز و تعلیق، دوربین‌ها و سیستم‌های دید خودرو وجود دارد. به‌گفته وی، بحث قطعات با سطح تکنولوژی بسیار بالا، قسمتی است که شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در آن ورود کنند که عموما قطعات الکترونیک و امروز معضل تمام دنیا هستند.

۱۲

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست محترم سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز

انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ، امید است در سایه تاییدات الهی و تجربیات ارزنده شما شاهد تحولات چشمگیر در صنعت البرز باشیم

شرکت آرمک (مشفق)

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز

انتصاب شایسته جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته امیداست حضور شما با کوله باری از تجربه نوید بخش تحرک بیش از پیش صنعت البرز باشد

شرکت فشت فن(روغن موتور لیکومولی)

جناب آقای دکتر محمد انصاری
رئیس محترم سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز

نوید مسرت بخش انتصاب شایسته حضرتعالی را به عنوان رئیس سازمان صنعت و معدن و تجارت البرز تبریک گفته ،از درگاه ایزد منان مزید توفیقات برای خدمتی سر شار از شور و نشاط در جهت شکوفایی صنعت البرز خواهانیم

شرکت مهندسی و ساخت برق و کنترل مپنا(مکو)

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

مناقصه عمومی خرید دوربین مدار بسته

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد تامین ۱۲۰ عدد دوربین مدار بسته مورد نیاز برای کارخانجات خود، واقع در استان‌های همدان و کردستان را به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. لذا شرکت کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱ ۲۷۶۴۵۳۰۸ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ - طبقه سوم (دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

سرمقاله

محدودیت صنایع یا گسترش خدمات نوین

منوچهر محمدشمیرانی
کارشناس ارتباطات

خیلی وقت است صدای کارشناسان درآمده است که اگر فکری به حال نوسازی صنایع کشور نشود، اگر زیرساخت‌های صنایع کشور تقویت نشود، اگر سرمایه‌گذاری لازم برای اینکه چرخ‌های صنعت کشور، به ریل اصلی خود بازگردد، به‌عمل نیاید و به‌تبع آن، اگر چرخ‌های اقتصاد کشور، روغن نخورد و سرحال و قبراق حرکت نکند، فاتحه اقتصاد و توسعه کشور را باید خواند.

کارشناسان، اگر در ابتدا این حرف‌ها را زمزمه می‌کردند و امید داشتند، توجهی به آن شود، پس از مشاهده احساس بی‌نیازی دولتمردان به نظرات آنان، با آخرین توان خود می‌گویند:

صنایع، پشتوانه اصلی برای رشد اقتصاد یک کشور محسوب می‌شود و باتوجه به اینکه در سال‌های اخیر، سرمایه‌گذاری لازم برای نوسازی صنایع کشور به‌عمل نیامده، می‌توان گفت چراغ قرمز هشدار، برای از بین رفتن ساختار صنایع کشور، به‌صدا درآمده است و مرتب، خاموش و روشن می‌شود.

در سراسر جهان، علاوه بر افزایش سرعت در تغییرات اجتماعی، تغییرات تکنولوژیکی و صنعتی نیز، با سرعتی بالا و با فاصله زمانی کوتاه در حال انجام است و بیشتر کشورها تلاش می‌کنند تا با رشد سرمایه‌گذاری داخلی یا جذب سرمایه خارجی، با ساخت صنایع جدید و یا نوسازی صنایع موجود خود، به‌روز بمانند یا با استفاده از تکنولوژی‌های نوین و ارائه خدمات جدید، از قافله پیشرفت عقب نمانند. بدیهی است، برای اینکه کشوری بتواند به توسعه‌یافتگی کامل دست پیدا کند، علاوه بر بهبود شرایط اجتماعی و فرهنگی، باید نسبت به بهبود شرایط اقتصادی خود نیز توجه داشته باشد یا با هزینه‌کرد سرمایه لازم، بتواند علاوه بر اینکه صنایع خود را سر پا نگه می‌دارد با به‌روز کردن استراتژی توسعه خود، کاری کند تا در عرصه جهانی، حرفی برای گفتن داشته باشد.

کارشناسان، اصلی‌ترین دلیل کاهش سرمایه‌گذاری و به‌تبع آن، افزایش فرسودگی صنایع را، از یک‌سو، نگرانی سرمایه‌گذاران نسبت به آینده و از سوی دیگر، مشکلات حقوقی، ارزی و گمرکی فراوان برای واردات ماشین‌آلات می‌دانند.

همین امر موجب شده است که تولیدات با ماشین‌های فرسوده، علاوه بر نرخ تمام‌شده بالاتر، آلودگی بیشتر هوا و تخریب بیشتر محیط‌زیست را برای کشور به‌ارمغان بیاورد.

نگرانی نسبت به آینده، موجب شده است که ماشین‌آلات فرسوده، ضمن بالا بردن هزینه‌های تولید، برای مثال، میانگین عمر ماشین‌آلات معدنی را به ۲۰ تا ۳۰ سال برساند و در نتیجه، با فرسودگی ۶۰ درصد از ۳۰ هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی، این ماشین‌ها با بهره‌وری پایین و مصرف سوخت بالا کار کنند.

معاون دفتر محیط کسب‌وکار وزارت صمت، در این ارتباط ضمن تاکید بر لزوم جبران کاهش سرمایه‌گذاری در نوسازی صنایع به روزنامه دنیای اقتصاد گفته است؛ علاوه بر کمبود منابع مالی و نداشتن همکاری مناسب شبکه بانکی در اعطای تسهیلات، فقدان ضوابط الزام‌آور در زمینه بازسازی و نوسازی واحدها، نظیر مباحث مربوط به استاندارد و ملاحظات زیست‌محیطی و نبود شرایط رقابتی مطلوب در بازارهای داخلی، موجب کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری در این بخش است.

یک فعال حوزه صنعت نیز عقیده دارد به‌دلیل تحریم و افزایش نرخ دلار در کشور، توان بازسازی ابزار کار وجود ندارد و علاوه بر آن، تامین نشدن مواد اولیه نیز، یکی از عوامل توقف فعالیت ماشین‌آلات خطوط تولید است.

گزارش منتشرشده از سوی وزارت صمت، برای شش‌ماهه نخست سال گذشته نشان می‌دهد که حجم سرمایه‌گذاری خارجی، نسبت به مدت مشابه سال قبل آن، به‌میزان ۸۲.۷ درصد کاهش داشته است.

همین امر موجب شده است که به‌تازگی یک اقتصاددان برآورد کند که اقتصاد کشور، برای ۵ سال آینده، دست‌کم نیاز به ۴۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری دارد.

به‌عقیده کارشناسان، علاوه بر ایجاد ثبات اقتصادی، انحصارزدایی و شفافیت و بهبود فضای کسب‌وکار، باید اصلاحات اساسی در حیطه داخلی، منطقه‌ای و جهانی هم انجام شود و در گام نخست، باید اطمینان سرمایه‌گذاران داخلی را برای سرمایه‌گذاری جلب کرد؛ زیرا تا زمانی که داخلی‌ها سرمایه‌گذاری نکنند، طبیعی است که دیگران نیز، تمایلی به سرمایه‌گذاری، از خود نشان ندهند.

مصلحت چیست؟

از فرسودگی ماشین‌آلات صنایع و بالا رفتن هزینه‌های تولید و نیاز مبرم به فراهم کردن بستر لازم برای نوسازی و بازسازی آن گفتیم، اما این را هم باید اضافه کنیم که دلسوزان کشور، که با اصول توسعه کشور و تدوین استراتژی برای آن آشنایی دارند، حرف‌شان این است که مشکل اصلی اقتصاد کشور، فراتر از این حرف‌ها است. مشکل، عدم‌تدوین استراتژی توسعه صنعتی کشور، برمبنای نیازها، ظرفیت‌ها و توجه به اقلیم ایران است.

آنها می‌گویند باتوجه به ادامه خشکسالی و بروز تغییرات اقلیمی، ایجاد تغییرات اساسی و بنیادین در استراتژی توسعه صنعتی کشور به‌شدت احساس می‌شود و ای کاش، طراحان و نویسندگان برنامه هفتم توسعه کشور، ضرورت این تغییرات را دریافته باشند که در کشور کم‌آبی مانند ایران، اصلا نباید صنایع سنگینی مانند فولاد، خودروسازی و... ایجاد و توسعه یابد. بلکه باید حتی کشاورزی و باغداری سنتی را کنار گذاشت و به‌جای آن، همچون بسیاری از کشورهای جهان، به‌دنبال جایگزین کردن خدمات فنی مهندسی، عرصه‌های گوناگون آی‌تی، ساخت فیلم سینمایی و سریال و انیمیشن و صدور آن، خدمات پزشکی، خدمات‌بندری و حمل‌ونقل جاده‌ای و... به‌جای استفاده از صنایع با ماشین‌آلات چند دهه پیش یا خدمات به شیوه سنتی باشیم. این تغییر رویکرد و شیوه‌ها، بدون نیاز به نفت و منابع کانی و معدنی، امروزه اشتغال و درآمدزایی بالا برای کشورهای مطرح جهان را به‌دنبال دارد. البته، ناگفته نماند پیش‌نیاز تحقق چنین توسعه‌ای، تعامل نزدیک و همه‌جانبه با تمامی ملت‌ها و دولت‌های جهان است.

رهبر معظم انقلاب در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری دومین کنگره ملی شهدای همدان:

پیام شهدا به دل‌ها رسانده شود

متن بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری دومین کنگره ملی بزرگداشت شهدای استان همدان که در تاریخ چهارشنبه ۵ مهر ۱۴۰۲ برگزار شده بود، در محل برگزاری همایش در همدان منتشر شد. به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، رهبر معظم انقلاب اسلامی در این دیدار بااشاره به درخشش استان همدان در مقاطع مختلف تاریخ تاکنون به‌ویژه در دوران پیروزی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، گفتند: مهم‌ترین وظیفه، زنده نگه داشتن یاد و نام شهدا با کارهای فاخر هنری و رساندن پیام آنها به دل‌ها است. رهبر معظم انقلاب اسلامی اقتضای نام شهدا و فداکاری در راه خدا را ماندگاری دانستند و افزودند: البته این بدین معنا نیست که اگر عوامل معارض وارد میدان شوند، این استمرار، دچار آسیب نمی‌شود، بنابراین وظیفه همه، تلاش برای زنده نگه داشتن نام و راه شهیدان است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تاثیرگذارترین روش برای زنده نگه داشتن نام شهدا را استفاده از شیوه‌های هنری برای تولید آثار فاخر برای معرفی این الگوها، برشمردند و خاطرنشان کردند: یک نمونه از این الگوها، مرحومه خانم دباغ از همدان است که همچون شهدا بود و وی می‌تواند به‌عنوان الگوی برجسته یک زن اسلامی به جامعه معرفی شود. ایشان بااشاره به مبارزات و فعالیت‌های گسترده اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و حتی نظامی خانم دباغ، پیش از انقلاب اسلامی و بعد از آن، گفتند: خانم دباغ شخصیتی بود که در دوران مبارزات، همچون یک چریک مبارزه می‌کرد و در دوران حضور امام (ره) در پاریس، همراه امام مشغول فعالیت و تلاش بود و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز فرمانده سپاه همدان شد و در عرصه‌های سیاسی و اجتماعی تا آنجا پیش رفت که امام وی را به‌عنوان یکی از اعضای هیات سه‌نفره اعزامی به مسکو برای دادن پیام به گورباچف انتخاب کردند. رهبر انقلاب اسلامی با تاکید بر اینکه خانم دباغ با طیف عظیمی از فعالیت‌ها نمونه یک زن اسلامی و انقلابی است، افزودند: همین یک نمونه می‌تواند مضمون و محتوای چندین کار هنری فعال باشد که تصویر واقعی از زن در نظام اسلامی را ارائه کند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: بارها تاکید شده که جمهوری اسلامی در موضوع زن در موضع تهاجم است و نه دفاع، زیرا غرب باید پاسخگوی لگدمال کردن عزت و شرافت زن باشد. ایشان یکی دیگر از مصادیق کارهای هنری را نشان دادن نبود تقابل میان اسلامیت و ملیت با استفاده از نام و راه شهیدان، دانستند و افزودند: از ابتدای انقلاب برخی تلاش داشتند تا اسلامیت و ملیت را ۲ قطب مقابل هم قرار دهند، در حالی که شهدا به‌طورواضح، نادرست بودن این وسوسه باطل را نشان دادند. رهبر معظم انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: هنگامی که ایران موردتهاجم بین‌المللی قرار گرفت، کسانی که مدعی طرفداری از ایران بودند یا در خانه‌های خود خزیدند یا از ایران خارج شدند، اما کسانی که از ایران دفاع کردند، همان «بچه‌مسلمان‌ها» و «نمازشب‌خوان‌ها» و امثال شهیدان «چیت‌سازیان‌ها» و «سلگی‌ها» بودند و نشان دادند ایرانیت و اسلامیت یک حقیقت واحد است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تاکید بر اینکه هرکسی ایمان داشته و انقلابی باشد، به‌طورطبیعی از میهن دفاع می‌کند، گفتند: باید توجه به زاویه هنری در رساندن این پیام‌ها به دل‌ها، چندین‌برابر شود و به کارهای شکلی رضایت داده نشود.

۲برابر کشورهای صنعتی بنزین مصرف می‌کنیم

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: در حال حاضر روزانه ۱۳۷میلیون لیتر بنزین در کشور مصرف می‌شود و مصرف بنزین در کشورمان بیشتر از تولید آن است. به‌گزارش مهر، محمدباقر قالیباف در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی و در جریان بررسی فصل مربوط به انرژی در لایحه برنامه هفتم توسعه گفت: ما در این جدول پیش‌بینی کردیم که تولید بنزین به ۱۲۹میلیون لیتر در روز برسد، حال آنکه الان مصرف روزانه بنزین ما ۱۳۷میلیون لیتر در روز است. وی با تاکید بر اینکه مجلس شورای اسلامی باید تدبیری برای بهینه‌سازی نحوه مصرف سوخت داشته باشد، اظهار کرد: الان رشد ۵ تا ۶ درصدی در مصرف بنزین داریم، به‌طوری که حتی ۲.۵ برابر کشورهای صنعتی بنزین مصرف می‌کنیم و باید جلوی مصرف بد را بگیریم. در حال حاضر مصرف بنزین در کشورمان بیشتر از تولید آن است.

مشکل کمبود معلم به‌سرعت حل می‌شود

همچنین رئیس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به تذکر نماینده‌ای که از کمبود معلم در مدارس گله‌مند بود، گفت: در ابتدای سال تحصیلی، مشکل کمبود معلم وجود داشت، اما این موضوع به‌سرعت حل خواهد شد. روح‌الله نجابت روز گذشته طی تذکر شفاهی، گفت: آموزش‌وپرورش رایگان باید در اختیار همه قرار گیرد و دولت موظف است بستر آموزش‌وپرورش رایگان را برای همه افراد تا پایان دوره متوسطه فراهم کند. وی ادامه داد: باوجود آنکه برخی مدارس معلم ندارند، اما روز گذشته، پیامی برای همکاران ارسال شده مبنی بر اینکه وزارت آموزش‌وپرورش اعلام کرده است که در حال حاضر کلاس بدون معلم وجود ندارد. انتظار می‌رود رئیس مجلس و اعضای کمیسیون آموزش، این موضوع را از دولت مطالبه کنند تا مشکل کمبود معلم در مدارس برطرف شود.محمدباقر قالیباف در پاسخ به این نماینده، گفت: موضوع آموزش‌وپرورش دغدغه دولت و مجلس است و جلسه‌ای نیز در این‌باره برگزار شده است. در ابتدای سال تحصیلی، مشکل کمبود معلم وجود داشت، اما این موضوع به‌سرعت حل خواهد شد.

برگزاری اجلاس همکاری ایران و بلاروس به ریاست وزیر صمت

شانزدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران با بلاروس به ریاست وزیر صنعت، معدن و تجارت کشورمان برگزار شد.

به گزارش وزارت صمت، در این اجلاس که مهدی ضیغمی، رئیس سازمان توسعه تجارت؛ سیدمحمدموسوی، معاون صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات؛ رضا محتشمی‌پور، معاون معادن و فرآوری مواد؛ منوچهر منطقی، معاون صنایع حمل‌ونقل و جمعی از مدیران و معاونان وزارت صمت و سازمان توسعه تجارت ایران و مدیران تجاری، اقتصادی، کشاورزی، حمل‌ونقل و مدیران شرکت‌های فعال در این حوزه‌ها از کشور بلاروس هم در آن حضور داشتند، طرفین درباره توسعه همکاری‌های تجاری و اقتصادی میان ۲ کشور به بحث و تبادل‌نظر پرداختند.

توسعه همکاری‌ها در حوزه‌های صادرات و واردات محصولات و تجهیزات کشاورزی، ماشین‌آلات معدنی و حمل‌ونقل عمومی، دارو و تجهیزات پزشکی، محصولات پتروشیمی و زمینه‌های ورزشی از مهم‌ترین موضوعات مطرح‌شده در این نشست میان مسئولان ارشد ۲ کشور بود.

در پایان این جلسه، سند یادداشت تفاهم شانزدهمین اجلاس کمیسیون همکاری‌های اقتصادی مشترک ایران با بلاروس توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت کشورمان و وزیر صنعت جمهوری بلاروس به‌امضا رسید.

باید به رشد اقتصادی ۸ درصدی دست یابیم

سخنگوی دولت گفت: این امیدواری ایجاد شده، همان گونه که توانستیم از رشد اقتصادی صفر درصدی دهه گذشته به رشد ۴.۲ درصدی و بعد بالاتر از ۶ برسیم، ان‌شاءالله بتوانیم به رشد ۸ درصدی نیز دست یابیم. علی بهادری‌جهرمی، سخنگوی دولت در گفت‌وگو با مهر بااشاره به امکان تحقق رشد ۸ درصدی اقتصادی در کشور گفت: هدف‌گذاری دولت‌ها در ادوار مختلف، تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی بوده است و به‌تازگی در سیاست‌های ابلاغی و کلی رهبر معظم انقلاب برای برنامه هفتم اقتصادی، به‌صورت مکتوب تصریح شده است که باید به رشد اقتصادی ۸ درصدی برسیم. سخنگوی دولت بااشاره به آمارهای اقتصادی موجود در کشور تشریح کرد: این دولت توانسته است از رشد اقتصادی میانگین صفر درصدی در دهه گذشته به میانگین رشد اقتصادی ۴.۲ درصدی در ۲ سال گذشته برسد و ضمن آنکه با شتاب بالا در بهار امسال و مطابق گزارش بانک مرکزی رشد بالاتر از ۶ درصدی و مطابق گزارش مرکز آمار رشد ۷ درصدی اقتصادی را داشته‌ایم. بهادری‌جهرمی تاکید کرد: در مسیر طی‌شده دولت سیزدهم، این امیدواری ایجاد شده است؛ همان‌گونه که توانستیم از میانگین صفر درصدی به ۴.۲ درصدی و بعد به رشد اقتصادی بالاتر ۶ درصد برسیم، ان‌شاءالله بتوانیم در آینده به رشد ۸ درصدی نیز دست پیدا کنیم.

عبور از تولید ۶۰ میلیارد کیلووات‌ساعت برق اتمی

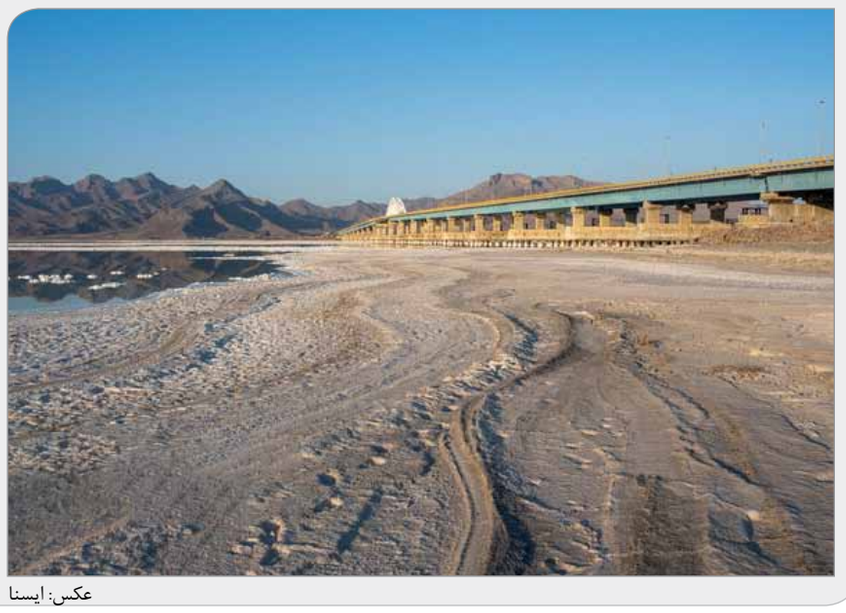
رئیس سازمان انرژی اتمی ایران از تولید ۶۰ میلیارد کیلووات‌ساعت برق در نیروگاه اول بوشهر خبر داد. به‌گزارش مهر، عملیات بتن‌ریزی دیواره «ترازبالای صفر» واحد دوم نیروگاه اتمی بوشهر با حضور رئیس سازمان انرژی اتمی، جمعی از معاونان وی و مدیران ارشد صنعت هسته‌ای، آغاز شد. محمد اسلامی در جریان بازدید از بتن‌ریزی بخشی از رآکتور نیروگاه دوم هسته‌ای بوشهر بااشاره به حمایت دولت از ساخت واحدهای دوم و سوم نیروگاه اتمی بوشهر اظهار کرد: حمایت‌های دولت و تاکیدات رئیس‌جمهوری در اجرای تدبیر رهبر معظم انقلاب اسلامی، منجر به تسریع و رفع موانع ساخت این ۲ واحد نیروگاه اتمی شده است. وی اضافه کرد: سال گذشته در راستای این تدبیر، شرایطی فراهم شد که ظرفیت اجرایی جبهه‌های واحدهای دوم و سوم نیروگاه اتمی بوشهر تسریع شود و با برنامه‌ای تدوین‌شده با پیمانکاران پروژه از سال گذشته تاکنون افزون بر یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون یورو توافق اجرایی صورت گرفته و جبهه‌های مختلف این پروژه فعال شده است. رئیس سازمان انرژی اتمی ایران افزود: سال گذشته نسبت به امروز، حجم فعالیت‌ها در ساخت ۲ نیروگاه اتمی بوشهر ۱۰ برابر با همکاری دست‌اندرکاران افزایش یافته است و از ابتدای امسال به‌صورت شبانه‌روزی در ساخت این پروژه در ۳ شیفت، پیمانکاران فعالیت می‌کنند.اسلامی بیان کرد: تجهیز و سفارش قطعات و اقلام کالاهای ساخت داخل هم قراردادهای آن منعقد شده است و در همین راستا تعریف می‌شود.وی اضافه کرد: ما امیدواریم که سهم تعریف‌شده تامین تجهیزات که حدود ۲۰۰ درصد سهم داخل است، بتوانیم محقق کنیم و باتوجه به شرایط، بتوانیم آن را افزایش دهیم. رئیس سازمان انرژی اتمی ایران با تاکید بر جبران عقب‌ماندگی‌ها و تاخیر گذشته در ساخت این پروژه افزود: تلاش می‌شود تاخیر گذشته توسعه پیدا نکند. اسلامی با اظهار اینکه تلاش می‌شود براساس برنامه زمان‌بندی پروژه اجرا شود، گفت: وضعیت روند اجرای پروژه مطلوب نیست، چون به ظرفیت موردنظر نرسیده‌ایم و باید فعالیت‌ها ۲.۵ برابر در ساخت واحدهای دوم و سوم نیروگاه اتمی بوشهر افزایش یابد و الحمدالله مقدمات آماده‌سازی برای تحقق این مهم فراهم شده است. وی با اعلام اینکه «شرکت‌های دانش‌بنیان زیادی اکنون در ساخت این مجموعه همکاری می‌کنند» خاطرنشان کرد: نقشه‌راه ساخت نیروگاه‌های اتمی طراحی و منتشر شده است و کل شبکه‌ای که می‌تواند در بخش مهندسی، ساخت، آزمون و ارزیابی پروژه پشتیبانی کند، شناسایی و یک شبکه تامین قابل‌ملاحظه تعریف شده است که در فرآیندها استفاده می‌شود. رئیس سازمان انرژی اتمی ایران ابراز کرد: پیمانکار این پروژه به‌سبب شرایطی که برای آن ایجاد شده است، از شرکت‌های دانش‌بنیان استقبال می‌کند و مجری این طرح هم که مناقصه برگزار می‌کند، در فهرستی که در اختیار دارد، شرکت‌های دانش‌بنیان که شناسایی شده‌اند و در ارزیابی انطباق دارند و ضوابط و الزاماتی که نیروگاه اتمی دارند، مورد استفاده قرار می‌گیرند و وضعیت بهتری نسبت به شرایط گذشته به‌صورت معنادار فراهم می‌شود.

افتتاح طولانی‌ترین آزادراه کشور در هفته جاری

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور با بیان اینکه این هفته طولانی‌ترین آزادراه کشور یعنی شیراز ـ اصفهان به طول ۲۱۲ کیلومتر آماده بهره‌برداری می‌شود، گفت: با افتتاح این پروژه طول مسیر اصفهان به شیراز ۱۳۴ کیلومتر کاهش پیدا می‌کند. به‌گزارش ایسنا، خیرالله خادمی در نشست خبری با بیان اینکه در بخش آزادراهی امسال در قالب ۵ پروژه هدف‌گذاری کردیم، گفت: از هزار و ۳۸ پروژه در حال ساخت، ۲۴ طرح آزادراهی در پیوست بودجه داریم و از ۴ هزار کیلومتر؛ ۲هزار و ۷۹۳ کیلومتر در حال بهره‌برداری است که به ۳هزار و ۵ کیلومتر می‌رسیم و ۹ درصد به طول آزادراه‌ها افزوده می‌شود. برای هزار و ۸۸۰ کیلومتر تکمیل مطالعات انجام شده و فراخوان برای سرمایه‌گذاری و مابقی هنوز مطالعاتش انجام نشده است و در مجموع، ۷هزار کیلومتر آزادراه در برنامه داریم. وی با بیان اینکه امسال براساس پیشرفت فیزیکی ۵ پروژه در برنامه داشتیم، افزود: نخستین آزادراه تهران ـ شمال بود که به طول ۲۲ کیلومتر بهره‌برداری شد، دومین آزادراه شیراز ـ اصفهان است که به طول ۲۱۲ کیلومتر از دروازه شیراز افتتاح می‌شود. البته تا اصفهان ۳۷۰ کیلومتر است که باقی هنوز تکمیل نشده است؛ سومین آزادراه منجیل به رودبار است که گلوگاه رشت به قزوین به طول ۸.۵ کیلومتر و اهمیت زیادی دارد، این مسیر یا تونل است یا پل، اما برنامه داریم تا بهمن آن را تکمیل کنیم. چهارمین آزادراه در آذربایجان‌شرقی و بخشی از مسیر تبریز به مرند و پنجمین آزادراه هم مراغه به هشترود است. مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور بااشاره به متوسط ساخت آزادراه‌ها در کشور اظهار کرد: قبل انقلاب آزادراه نداشتیم و اوایل انقلاب ساخت محدود بوده، اما بعد از ساخت آزادراه، متوسط آزادراه‌سازی ۸۰ کیلومتر در سال بوده که در ۱۰ سال گذشته به ۸۶ کیلومتر رسیده است. اگر امسال موفق شویم، ۲۹۳ کیلومتر برنامه‌ریزی‌شده را انجام دهیم، بیش از ۳ برابر متوسط، آزادراه خواهیم ساخت و مجموعه سرمایه‌گذاری در این ۵ پروژه نزدیک به ۶۰ هزار میلیارد تومان به ارزش روز است. خادمی خاطرنشان کرد: این هفته طولانی‌ترین آزادراه کشور یعنی شیراز ـ اصفهان به طول ۲۱۲ کیلومتر به ارزش روز حداقل ۲۵ هزار میلیارد تومان با سرمایه‌گذاری بنیاد تعاون وزارت دفاع آماده بهره‌برداری خواهد شد، با افتتاح این پروژه ۹ درصد به طول آزادراه‌های کشور افزوده می‌شود و طول مسیر اصفهان به شیراز ۱۳۴ کیلومتر کاهش پیدا می‌کند. وی ادامه داد: همچنین استان‌های بوشهر و هرمزگان هم از این آزادراه استفاده خواهند کرد و تحول جدی در استان‌های جنوبی کشور شاهد خواهیم بود. به‌واسطه کاهش مسیر دوساعته شیراز به اصفهان، مصرف ۱۳۰میلیون لیتر بنزین و سوخت در سال کاهش پیدا خواهد کرد و صرفه‌جویی ۵هزار تا ۶هزار میلیارد تومانی شاهد خواهیم بود و باتوجه به استانداردهایی که وجود دارد، سالانه حداقل ۵۵۰ تصادف کم خواهد شد.

ویژه‌تر از خبر

به احیای دریاچه ارومیه امیدوار هستیم

عکس: ایسنا

سخنگوی صنعت آب با تاکید بر اینکه نسبت به احیای دریاچه ارومیه امیدوار هستیم و اقداماتی را در این راستا در دستور کار قرار داده‌ایم، اظهار کرد: در طرح بلندمدت آبرسانی به بخش‌های مختلف سیستان‌وبلوچستان از دریا هدف‌گذاری شده است و تا پایان سال آینده آب دریا به زاهدان می‌رسد. به‌گزارش ایسنا، عیسی بزرگ‌زاده در نشستی خبری درباره آخرین وضعیت دریاچه ارومیه گفت: به‌تازگی خبری در یکی از استان‌ها درباره رکورد تولید سیب منتشر شد؛ موضوعی که نقدهای زیادی به‌همراه داشت.وی اضافه کرد: تولید سیب در حوزه دریاچه ارومیه افتخار نیست. در حال حاضر ۵۷ درصد مصرف آب کشاورزی در این حوزه برای تولید ۳ محصول غیرراهبردی سیب، چغندرقند و یونجه تخصیص داده می‌شود که این موضوع باید موردبررسی قرار گیرد.سخنگوی صنعت آب با تاکید بر لزوم اصلاح سبک مصرف آب در حوزه دریاچه ارومیه اظهار کرد: باید شرایط تغییر یابد، به‌گونه‌ای که کشت محصولات غیرراهبردی انجام نشود. با این حال، نسبت به احیای دریاچه ارومیه امیدوار هستیم و باید سبک مصرف آب را نیز اصلاح کنیم.به‌گفته وی، در حال حاضر حجم آب موجود در دریاچه ارومیه ۶۰۰میلیون مترمکعب بوده و باتوجه به اینکه آب یک موضوع فرابخشی است، باید تمام دستگاه‌های ذی‌صلاح برای حل این مسئله برنامه داشته باشند، اکنون نیز برنامه‌هایی در نظر گرفته شده و در حال اجرا است.بزرگ‌زاده با بیان اینکه در سیستان و بلوچستان با بداخلاقی همسایه، حقابه ایران داده نشد و با شرایطی مواجه شدیم که برای مدیریت آب این استان ۳ طرح لایه‌دار کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت را تدوین و اجرایی کردیم.به‌گفته سخنگوی صنعت آب، در طرح بلندمدت آبرسانی به بخش‌های مختلف سیستان و بلوچستان از دریا هدف‌گذاری شده است که تا پایان سال آینده، آب دریا به زاهدان می‌رسد. بزرگ‌زاده درباره تعیین تکلیف انشعاب فاضلاب در تهران اظهار کرد: باتوجه به اینکه نصب انشعاب داخلی برعهده مشترک بوده، لازم است که در این حوزه نیز نظارت وجود داشته باشد، چراکه واگذاری کار به‌معنی ایجاد مشکل برای مشترکان نیست و این موضوع بررسی خواهد شد. وی با بیان اینکه ۱۰۵ طرح آبرسانی در دستور کار است و طبق ارزیابی‌های صورت‌گرفته تا پایان دولت رقم آبرسانی به ۲هزار و ۱۰۰ میلیارد مترمکعب می‌رسد و به این ترتیب، ضریب تحقق آبرسانی به ۳۰۰ درصد خواهد رسید، گفت: تامین ۷۰۰ میلیون مترمکعب آب شرب و بهداشتی در دستور کار وزارت نیرو قرار دارد، تا سال‌ها حتی قبل از انقلاب کل تامین آب ۸ میلیارد مترمکعب بوده است، اما طی ۴سال دولت، ۷۰۰ میلیون مترمکعب تامین را در دستور کار داریم.

رئیس هیات عامل ایدرو تاکید کرد

رشد تولید با تامین مالی صنعت از بورس

همـواره یکـی از اصلی‌ترین اهداف تشـکیل بازار سرمایه در کشور تامین مالی بنگاه‌های تولیدی بوده اسـت. هرچند طی چند سـال گذشـته برای تحقق این هدف گام‌هایی برداشـته شـده، اما تا رسیدن به نقطـه مطلوب فاصله زیـادی وجـود دارد. برای رفع این کاسـتی، سـازمان بورس اوراق بهادار تهران در همکاری با سـازمان‌های توسعه‌ای و صنایع کوچک و متوسط از طرح جدید «بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای» رونمایی کرد. به‌گفته فعالان اقتصادی، تامین مالی در بازار جدید بورس یکی از بهترین راه‌ها برای کمک به رشد تولید و مهار تورم است.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

کمک به رشد تولید و مهار تورم

معاون وزیر صمت و رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در مراسم رونمایی از بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای اعلام کـرد: تامیـن مالی در بازار جدید بورس یکـی از بهترین راه‌ها برای کمک به رشد تولید و مهار تورم است.

بـه گزارش ایدرونیـوز، بابک احمدی در این مراسـم گفت: پروژه بیواتانول سـوخت سبز زاگرس سال‌های سـال به دلیل محدودیت بودجه دولتی به درازا کشـیده شـده بود، اما اکنـون با تامین منابع موردنیاز آن از بازار سرمایه، تا پایان امسال به تولید آزمایشی می‌رسد و از ابتدای سال آینده بهره‌برداری و تولید صنعتی آن آغاز می‌شود.

احمـدی با اشـاره بـه اینکه روش تامیـن مالی جدیـد در بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای برای نخستین‌بار در کشور اتفاق افتاده، افزود: منابع تامین شـده در بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای منابع رشد تورمی است و از چند منظر برای اقتصاد و اشتغال کشور مفید است.

رئیس هیات عامل سـازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران ادامه داد: پروژه‌های نیمه‌تمام متعددی داریـم کـه ارزش روز آنها حدود ۶۰ هـزار میلیارد تومان اسـت و امیدواریم با توجه به راه‌اندازی این بازار سـرمایه‌گذاری جدید بتوانیم بدون فشار به بودجه و دولت تامین مالی آنها را نیز انجام دهیم.

ورود ۹۵ هزار سرمایه‌گذار حقیقی به بازار جدید

رئیس سـازمان بورس و اوراق بهادار هم در مراسم رونمایی از بازار سـرمایه‌گذاری حرفه‌ای با پذیره‌نویسی شرکت سوخت سبز زاگرس گفت: تاکنون و در روزهای گذشـته حدود ۹۵ هزار نفر سرمایه‌گذار حقیقی در این بازار ورود پیدا کرده‌اند.

مجید عشـقی اظهار کرد: همواره عـادت کردیم هر وقت به دنبال جذب سـرمایه هسـتیم به بانک فکر کنیم، اما باید به‌دنبال تقویت سهم بازار سرمایه در تامین مالی باشیم.

وی افزود: این ظرفیت در بازار سـرمایه وجود دارد که نقش آن در تامین مالی پروژه‌های مختلف بسـیار بیشـتر از آن چیزی باشد که هسـت. در برخی پروژه‌ها قابلیت ورود همه سـرمایه‌گذاران به‌دلیل نوع و میزان ریسـک وجود نداشت؛ بنابراین نیاز داشتیم بازار و نوع جدیدی از سرمایه‌گذاری ایجاد شـود. امیدواریم راه‌اندازی این بازار جدید، مشکل را برطرف کند.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: در بازار توافقی فرابورس، سـرمایه‌گذاران باید بیانیه ریسـک را امضا کنند و همچنین از نظر حجـم مبنا و دامنه نوسـان محدودیت‌های کمتری دارد و بر همین اساس، این بازار مختص سرمایه‌گذاران حرفه‌ای است.

مجید عشـقی در آیین افتتاح بازار توافقـی فرابورس ایران با بیان اینکه افتتاح این بازار اتفاق بسـیار مهمی است، تصریح کرد: توسعه فرابورس روندی با شتاب منطقی و مناسب در پیش گرفته است.

وی افزود: یکی از ایرادهای جدی بازار پایه نداشـتن تفاوت با بازار شـرکت‌های پذیرفته شده بود که می‌توانسـت ریسک‌هایی را برای سرمایه‌گذاران به‌همراه داشته باشد.

عشـقی خاطرنشان کرد: عمده شرکت‌های بازار پایه امکان‌پذیرش در بازارهای بالاتر را ندارند و باید در بازار توافقی درج شـوند که این شـامل همه شرکت‌ها نمی‌شود و شـرکت‌هایی که امکان‌پذیرش در بازارهای بالاتر را داشته باشند، باید به بازارهای اصلی منتقل شوند.

وی بـا تاکیـد بر اینکه معاملات سـهام در بازار پایه ریسـک‌های بسـیاری برای سهامداران دارد و برخی بدون توجه به این ریسک‌ها، خریدوفروش می‌کردند، اظهار کرد: فرابورس پیشنهاد راه‌اندازی بازار توافقی را بر همین اسـاس مطرح کـرد که موضوعات فنی متعددی به‌دنبال داشت، زیرا روند معاملات مانند سایر بازارها نبود.

رئیس سـازمان بورس بااشـاره به اینکه پیام بـازار توافقی، وجود تفاوت محسـوس بین شرکت‌های پذیرش‌شـده و پذیرش‌نشـده در رونـد معاملات اسـت، تاکید کرد: در ایـن بازار، سـرمایه‌گذاران باید بیانیه ریسـک را امضا کنند و همچنیـن، از نظر حجم مبنا و دامنه نوسـان، محدودیت‌های کمتری دارد که بر همین اسـاس، این بازار مختص سـرمایه‌گذاران حرفه‌ای است. وی با بیان اینکه در بازارهای بین‌المللی مشـابه بازار پایـه وجود ندارد، بلکـه بازارهای خاصی با معامله‌گران خاص فعال اسـت، گفت: از ایـن پس، ورودی بازار پایه بسته است و شـرکت‌هایی که به‌لحاظ قانونی باید وارد بازار سرمایه شـوند و امـکان ورود به بازارهای اصلی را ندارنـد، وارد بازار توافقی خواهند شـد. به‌گفته عشقی، سایر شرکت‌های بازار پایه نیز باید در کوتاه‌ترین زمان شرایط خود را برای ورود به بازارهای بالاتر احراز یا به بازار توافقی ورود پیدا کنند.

افزایش تامین مالی از طریق فرابورس

مدیرعامل فرابورس ایران نیز در این آیین گفت: در نیمه نخسـت امسـال تامین مالی ۸۰ طرح انجام شد که نشان‌دهنده ۴۲۰ درصد افزایش تامین مالی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است.

محمدعلـی شـیرازی اظهار کـرد: ارزش بازار فرابـورس در ۶ ماه نخسـت امسـال، ۲ هزار و ۵۰۰ هزار میلیارد تومان بوده، همچنین ۲ هزار میلیارد تومان ارزش بازار سـهام بوده که حاکی از رشـد ۴۱ درصدی است.

وی افزود: معاملات اوراق در فرابورس در ۶ ماه گذشـته ۷۰ درصد رشـد را تجربه کرده و معاملات سهام نیز ۱۲۰ درصد افزایش یافته اسـت. شیرازی با تاکید بر اینکه میزان سهام آزاد شناور نیز افزایش یافته، خاطرنشان کرد: میانگین ارزش معاملات به شناوری بالا رفته که نشـان‌دهنده افزایش شـفافیت اسـت، همچنین در این مدت، گشایش نماد ۹ شرکت در فرابورس به سرانجام رسید.

وی ادامه داد: در مدت یادشده، ۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان تامین مالی از طریق عرضه اولیه در این بازار به ثبت رسید و در حوزه تامین مالی جمعی، ۶ موافقت اصولی صادر شد.

مدیرعامل فرابورس ایران با تاکید بر رشـد قابل‌توجه در بازارهای فرابورس، ابراز امیدواری کرد با برنامه‌های تدوین‌شده روند صعودی این بازار ادامه‌دار باشـد، بر همین اساس نیز قرار است امروز بازاری با فعالیت غیربورسی راه‌اندازی شود تا عملیات OTC نیز در فرابورس اجرایی شود.

شیرازی تاکید کرد: در فرابورس، تنوع کاملی از ابزارها و بازارها برای سـرمایه‌گذاران وجود دارد و هر فرد با هر سلیقه و میزان سرمایه، می‌تواند در این بازار سرمایه‌گذاری کند.

راه‌اندازی بازار جدید با ۲ هزار میلیارد تومان

مدیرعامل بورس تهران هم در این مراسم گفت: در مدت ۲ روز پذیره‌نویسی شرکت سوخت سبز زاگرس بیش از ۲هزار میلیارد تومان پذیره‌نویسی صورت گرفت. محمود گودرزی ابراز امیدواری کرد: با ایجاد این بازار، بورس سهم بیشتری در تامین مالی در اقتصاد کشور داشته باشد. وی افزود: ۵۰ درصد خرید را حقوقی‌ها و ۵۰ درصد باقی‌مانده را حقیقی‌ها رقم زدند. نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی هم در برنامه رونمایی از بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای گفت: واحدی که هنوز به مرحله تولید نرسیده با چنین استقبالی در مرحله پذیره‌نویسی مواجه شده و این استقبال نشان از گشایش مناسب در امر سرمایه‌گذاری است.

عبدالرضا مصری، نماینده مردم کرمانشـاه در مجلس شورای اسلامی بیان کرد: تفکری که به‌تازگی در ایدرو به وجود آمده نشان از فاصله‌گیری از بنگاهداری است که این امر اتفاق خوبی برای اقتصاد کشور است.

امیـد مـی‌رود اقـدام ایـدرو الگوی مناسـبی برای سازمان‌های دیگر باشد. برهمین اساس، چندی پیش نیز همایش معرفی سهام شرکت سوخت سبز زاگرس با نماد شگسـتر به‌عنوان نخستین شرکت سهامی عام پروژه با حضور فعالان بازار سـرمایه در سـالن همایش‌های شـرکت بورس اوراق بهادار تهران برگزار شد.

سخن پایانی

بسیاری از فعالان اقتصادی معتقدنـد به‌دنبـال کاهـش قـدرت اعتبـاری بانک‌هـا، اسـتقبال بازار پول به تامین مالی صنایع کوچک و متوسط کاهـش یافتـه و حرکـت به سـمت تامین مالی غیربانکی از ضروریاتی اسـت که توجه به آن می‌تواند منجر با توسعه این بخش اقتصاد شود.

یادداشت

توجه به ظرفیت‌های نهفته در بازار سرمایه

حمزه کریمی
کارشناس بازار سرمایه

همواره نقش و اهمیت حوزه‌های پولی و مالی در ایفای نقش تجهیز منابع مالی و هدایت و مدیریت آن به سمت بخش‌های مولد از اهمیت مضاعفی برخوردار است. تامین منابع مالی در کشور به صورت سنتی و در شبکه بانک‌های تجاری و تخصصی انجام می‌شـود. اما در سـال‌های اخیر، حرکتی نوین به سمت فعال‌سـازی ظرفیت‌های نهفته در بازار سـرمایه برای تامین مالی شـرکت‌ها و طرح‌ها آغاز شـده است. یکی از کارکردهای اصلی بازار سرمایه، تامین مالی شرکت‌ها یا فراهم کردن امکان دسترسـی به منابع سـرمایه‌گذاران است. در صورتی که تصور بیشـتر مردم از بورس خریدوفروش سـهام است، این بازار در همه دنیا نقش مهمی در تامین مالی دارد. تامین مالی صنایع از طریق بازار سـرمایه موضوع جدیدی در کشـور ما محسوب می‌شـود و قانون مربوط به ابزارهای نهادها و بازارهای مالی جدید به سال ۱۳۸۸ برمی‌گردد که در چند سال اخیر اجرایی شـده اسـت. برخـی از روش‌هایی که در زمینـه تامین مالی شرکت‌ها از بورس می‌توان به آنها اشاره کرد، عبارتند از: اوراق بدهی، افزایش سـرمایه و صکوک، قراردادهای سـلف، اوراق سلف موازی استاندارد و گواهی سپرده کالایی.

صندوق‌هـای سـرمایه‌گذاری کالایـی راهـکاری بـرای برطرف‌کردن نیازهای مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بازار سرمایه هستند. قراردادهای سلف می‌تواند برای صنایع یکی از ابزارهای مهم به‌منظور تامین مالی باشـد، این قراردادها با هدف تامین مالی فروشنده و مدیریت ریسک تعریف شده‌اند و به این ترتیب صنایع می‌توانند با استفاده از این قراردادها بدون بروکراسی اداری به پوشش ریسک و تامین مالی بپردازند.

▣ مزایای بورسی‌شدن شرکت‌ها

یکی از مهم‌ترین مزایای بورسی‌شدن شرکت‌ها بحث تامین مالی آنهاسـت. شـرکت‌ها با انتشـار سهام و سایر اوراق بهادار در بـازار بـورس تامیـن مالی خواهند شـد؛ به این صورت که شرکت با فروش بخشی از سهام خود در بازار سرمایه، بخشی از منابع مالی موردنیاز برای گسترش فعالیت‌ها یا سایر موارد را تامین می‌کند. به‌طور مثال، در روش‌های تامین مالی مانند افزایش سـرمایه، ناشـران می‌توانند با مشارکت سهامداران و بدون نگرانی از بازپرداخت منابع، طرح‌های توسعه کسب‌وکار خود را با دغدغه مالی کمتری اجرایی کنند. ورود به بورس از بهترین روش‌های تامین مالی شـرکت‌های تولیدی محسوب می‌شـود که نسـبت به اخذ وام بسـیار راحت‌تر اسـت، ضمن اینکه تعهد بازپرداخت اصل پول به همراه نرخ سـود سـنگین و فرآینـد طولانـی و هزینه‌بـری را ندارد و بر همین اسـاس با عدم‌پرداخت سـود تسهیلات، بهای تمام‌شده محصولات‌شان منطقی‌تر خواهد شد. پس می‌توان گفت که بهترین روش برای تامین مالی شـرکت‌ها در این سـال‌ها اسـتفاده از تامین مالی بورس است که کمترین هزینه و زمان را برای شرکت‌ها دارد.

▣ افزایش تولید و بهره‌وری

روانه‌شدن منابع مالی به سمت بنگاه‌های تولیدی از طریق بورس، علاوه بر مهار تورم از طریق کنترل نقدینگی می‌تواند موجـب افزایـش تولید و بهره‌وری در کشـور و صنایع شـود. سـرمایه‌گذاری بلندمدت باعث توسـعه اقتصادی هر کشـور می‌شـود، چراکه کشـورها با سرمایه کوتاه‌مدت قادر نخواهند بود نیازهای مالی جامعه را تامین کنند. داشتن بازار اقتصادی محکم و دارای عملکرد مطلوب، به زیرساخت بلندمدت برای فراهم کـردن منابـع مالی نیـاز دارد. مهم‌ترین تفاوت تامین مالـی در بـورس با تامین مالی در بازارهای سـنتی، داشـتن حمایت قانونی، شـفافیت و رسمیت‌داشـتن آن است. معمولا رشـد بورس، نشـانه رشـد اقتصاد کلان هر کشـور است و در بلندمدت، رابطه و تاثیر دوسویه مثبتی را بین شاخص بورس و اقتصاد کشورها ایجاد می‌کند.

▣ جلوگیری از فعالیت‌های سفته‌بازانه

شـاید اصلی‌ترین نقش بازار سـرمایه در توسـعه اقتصادی کشـورها، تسـریع جذب و تامین سـرمایه صنایع و بنگاه‌های تولیـدی اسـت. باقی‌مانـدن پول و سـرمایه در دسـت مردم می‌توانـد باعث رکود اقتصادی شـود. بـورس در این حوزه از اقتصـاد نیـز می‌تواند به ایفای نقش بپـردازد. کارکرد بورس در کنترل رکود اقتصاد کشـورها به این صورت اسـت که با فعال کـردن پس‌اندازهـای بی‌رونـق و به کار بردن آن در خط تولید جدید و فراهم‌کردن تسـهیلات برای شـرکت مردم در تامین مالی لازم، نرخ تورم کنترل و ارزش سـرمایه‌ها حفظ می‌شود و در اقتصاد سالم و پویا، با این روش می‌توان از حرکت سرمایه‌ها به‌سوی فعالیت‌های سفته‌بازانه جلوگیری کرد. بازار سرمایه با تجمیع سرمایه‌های کوچک و هدایت آنها به اجرای طرح‌های توسـعه‌محور می‌تواند به رشـد تولید ناخالص ملی و افزایـش میزان اشـتغال کمـک کند و موجب حفظ و ایجاد تعادل اقتصادی شود.

▣ تامین مالی و رشد تولید

از مزایای بورس برای شکوفایی اقتصاد می‌توان به مواردی همچون جمع‌آوری سـرمایه‌های جزئی و پراکنده و انباشـت آنها برای تجهیز منابع مالی شرکت‌ها؛ بکارگیری پس‌اندازهای راکـد در امـر تولید و تامین مالی دولت و موسسـات؛ کنترل حجم پول، نقدینگی و تورم از طریق فروش سـهام و انتشـار اوراق مشارکت؛ بورس به مثابه بازار رقابت کامل، رشد تولید ناخالص ملی، اشتغال و کمک به حفظ تعادل اقتصادی کشور؛ توزیع عادلانه ثروت از طریق گسترش مالکیت عمومی و ایجاد احساس مشارکت عمومی و افزایش درجه نقدشوندگی ثروت افراد اشاره کرد. به‌طور کلی و با توجه به موارد مذکور می‌توان اذعان کرد که تامین مالی باعث هدایت نقدینگی به سـمت تولید می‌شـود و می‌تواند مشـکلات کنونی اقتصاد را تا حدود بسیار زیادی رفع کند.

منابع تامین‌شده در بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای منابع رشد تورمی بوده و از چند منظر برای اقتصاد و اشتغال کشور مفید است

عادت کردیم هر وقت به‌دنبال جذب سرمایه هستیم به بانک فکر کنیم، اما باید به‌دنبال تقویت سهم بازار سرمایه در تامین مالی باشیم

یادداشت

نظام بانکی ما نارسایی‌های قانونی دارد

علی‌اکبر جوانروح
فعال حوزه صنعت

در چند سال اخیر به‌واسطه تورمی که با سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌های دولت به‌نوعی تقویت شده، کمبود نقدینگی واحدهای تولیدی شدت گرفته و به‌طبع نیاز بخش صنعت و تولید کشور به تسهیلات نظام بانکی بیشتر شده است.

وضعیت تا حدی سخت شده که در حال حاضر مهم‌ترین مشکل بنگاه‌های تولیدی کمبود نقدینگی و در مقابل آن، وجود ساختار و ابزار لازم برای تامین مالی و افزایش سرمایه در گردش است. این موضوع به‌عنوان پاشنل آشیل تولید ارتباط خاصی با وضعیت نظام بانکی ما دارد که به‌نوعی به بانک‌محور بودن تولید در کشور برمی‌گردد.

در این شرایط انتظار می‌رود بانک‌ها در یک سازکار مناسب حمایت بیشتری از بخش صنعت کشور داشته باشند که متاسفانه این‌گونه نیست. تورم افسارگسیخته‌ای که اقتصاد ما را در بر گرفته و با سیاست‌های غلط در حال افزایش است، منجر به افزایش نرخ ارز و در ادامه رشد نرخ کالاها می‌شود که در این شرایط سرمایه در گردشی که تولیدکننده در اختیار دارد، جوابگو نیست و تولیدکننده به ناچار برای تامین نقدینگی موردنیاز برای ادامه حیات واحد تولیدی خود، بیش‌ازپیش دست به دامن بانک‌ها می‌شود.

باید بپذیریم که تصمیمات اشتباه، تولید را به‌شدت به بانک‌ها وابسته کرده و در این میان، بخشی که سود می‌برد نظام بانکی است و واحدهای تولیدی به‌واسطه بهره‌های بالایی که باید پرداخت کنند، در نهایت متضرر اصلی خواهند بود.

با اینکه پرداخت تسهیلات به تولید به نفع نظام بانکی است، این حمایت به ظاهر برد-برد در یک فرآیند پیچیده و با وثایق سنگینی انجام می‌شود. تولیدکننده از یک سو با سختی بسیار و هزار اماواگر تسهیلات دریافت می‌کند و از سوی دیگر، ضمن بهره بالایی که باید بپردازد به‌دلیل تورم و نوسانات قیمتی که در بازار وجود دارد، تسهیلاتی دریافتی برای واحد تولیدی او، کارگشا نیست.

باوجود اینکه همیشه برنامه‌ها در راستای رشد و توسعه واحدهای تولیدی است و همه نهادها در شعار حامی تولید هستند و برنامه‌های خوبی هم در این زمینه ارائه می‌شود، در نهایت تولید گرفتار در نابسامانی‌های اقتصادی است و هیچ نشانه‌ای از حمایت واقعی را شاهد نیستیم. نظام بانکی به تاجری که کالاهایش در گمرک است، به‌راحتی وام می‌دهد، چون اطمینان بیشتری به بازپرداخت تسهیلات ازسوی او دارد، اما سرمایه‌گذاری در بخش تولید را مطمئن نمی‌داند.

بخشی از بی‌اعتمادی بانک‌ها به تولید، متاثر از شرایط کنونی اقتصاد است.

سرمایه‌گذاری در بخش تولید و صنعت، به این معنی است که سرمایه‌گذار زمینی را برای راه‌اندازی کارخانه‌ای خریداری و ماشین‌آلات موردنیازش را تهیه کرده و...؛ اینها هزینه‌های ثابتی است که متقبل شده تا به سوددهی برسد. حال در شرایطی که تولید به‌دلیل نوسانات ارزی به‌صرفه نیست، سرمایه‌گذار دچار زیان می‌شود و طبیعی است که توان بازپرداخت وامی که گرفته را نداشته باشد.

در این میان، سود وامی که بانک به سرمایه‌گذار و صنعتگر به‌عنوان تسهیلات ارزان‌قیمت پرداخت می‌کند با فرمول‌هایی که بانکداران محاسبه می‌کنند، به اعداد و ارقام بالایی می‌رسد که نه‌تنها دردی از تولید دوا نخواهد کرد، بلکه بر مشکلاتش می‌افزاید.

اگر مقایسه‌ای بین رابطه بنگاه‌های اقتصادی با نهادهای مالی در کشورهای دیگر انجام دهیم شاهد خواهیم بود که در همه جای دنیا تولید با بانک همسو است، اما براساس قوانین حمایتی و به‌شدت حساب‌شده و منظم. در کشورهای پیشرفته بانک‌ها از تولید بهره نمی‌گیرند یا در نهایت بهره‌ای که به ازای پرداخت تسهیلات به تولید دریافت می‌کنند، حدود یک درصد است.

قطعا در چنین سازکاری رابطه‌ای برد-برد حاکم است و دو طرف سود خواهند برد؛ درست برعکس کشور ما. متاسفانه بانک‌ها در کشور ما نیاز به تسهیلات ایجاد کرده و به‌نوعی بنگاهداری می‌کنند تا روندها به سود نظام بانکداری تمام شود.

متاسفانه ارتباط بین بانک و تولید دارای سازکار و چارچوب مناسبی نیست. بخش عمده‌ای از مشکلات نظام بانکی ما به قوانین آن برمی‌گردد که لازم است اصلاح شود.

وقتی قوانین و سیاست‌گذاری‌های این سیستم به‌معنای واقعی در راستای کمک به رفاه جامعه و رشد اقتصادی باشد، تولید نیز از آن بهره‌مند خواهد شد. به‌جرأت می‌گویم که نظام بانکی ما نارسایی‌های قانونی بسیاری دارد و متاسفانه بخشی از قوانینی که تغییر کرده‌اند به ضرر اقتصاد و صنعت است.

انتظار داریم باتوجه به اهمیت این سیستم در توسعه کشور در کارگروه‌های خاصی تمام قوانین و ساختار کلی نظام بانکی کشور موردبررسی قرار گیرد و اشکالات آن که سال‌هاست به‌وضوح به اقتصاد ما صدمه زده، شناسایی و برطرف شود.

کارشناسان در بررسی سهم بورس در تامین مالی تولید مطرح کردند

تامین مالی گران، طولانی و پیچیده

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

تامین نقدینگی از طریق بورس یک روش متداول برای تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی در جهان است که شرکت‌ها و صنایع از آن برای تامین سرمایه در گردش استفاده می‌کنند. در این روش، شرکت‌ها از طریق صدور سهام یا اوراق بهادار به عموم مردم اجازه می‌دهند تا سهامدار شرکت شوند و درآمد خود را از طریق سود سهام و سود شرکت تامین کنند. براساس آنچه از کارشناسان و فعالان حوزه صنعت شنیده می‌شود متاسفانه سهم بازار سرمایه در تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی اندک است و شاید هم بر این اساس است که دولت به‌تازگی از «بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای» رونمایی کرده تا به‌نوعی باب اقبال تولید به استفاده از ابزار بورس را باز و توجه بنگاه‌های اقتصادی را به این بخش جلب کند. صمت در این گزارش از کارشناسان و فعالان حوزه صنعت نقش بورس در تامین مالی بنگاه‌های تولیدی را جویا شده است.

عکس: آیدا فریدی

بورس تکیه‌گاه قابل‌اعتمادی برای تولید نیست

امید رضایی، فعال حوزه صنعت درباره چگونگی تامین مالی تولید از بورس به صمت اظهار کرد: بازار سرمایه عمدتا برای سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت استفاده می‌شود که رویکرد مشخصی هم دارد. در بازار سرمایه هم خریدار و هم فروشنده از محل معامله دارایی‌ها و اوراق قرضه تامین نقدینگی می‌کنند. در حال حاضر بازار سرمایه ما از یک سو به‌واسطه تجربیات تلخ گذشته، چندان وضعیت قابل‌اعتمادی ندارد و از سوی دیگر، یک بازار داخلی است که هیچ‌گونه ارتباطی با بازارهای مالی بین‌المللی ندارد. این بازار از نوسانات مالی بازارهای داخلی مانند بازارهای خارجی تاثیر می‌پذیرد. البته در بازار خارجی عامل تاثیرگذار عمدتا نوسانات نرخ ارز است و در بورس بیشتر عوامل داخلی.

رضایی افزود: بسیاری از بازار بورس ما را شرکت‌های دولتی تشکیل می‌دهند و نقش این شرکت‌ها در بازار بورس بیشتر از بخش خصوصی است. با تمام اینها، بازار سرمایه در بحث تامین مالی برای بخش تولید و صنعت، تکیه‌گاه چندان مطمئن و قابل‌اعتمادی برای فعالان صنعتی نیست، چون این بازار به‌ویژه در چند سال گذشته نمره خوبی کسب نکرده و چندان موقعیت باثبات و روشنی نداشته است. این عامل خود در ایجاد اعتماد به آن برای تامین مالی تاثیرگذار بوده است. واقعیت این است که بازار بورس ما ریسک بسیار بالا و غیرقابل‌پیش‌بینی زیادی دارد. ممکن است یک بازار در کنار ریسک بالایی که دارد، سود بالایی نیز نصیب فعالان خود کند، اما بازار سرمایه ما هم ریسک بالای غیرقابل‌پیش‌بینی دارد و هم‌سود غیرقابل‌پیش‌بینی.

وی ادامه داد: در تجزیه و تحلیل میزان سود و ریسک حضور در بازار سرمایه عوامل زیادی دخیل هستند. وقتی میزان پیش‌بینی‌پذیری در این معادلات به‌هم می‌ریزد، به‌نوعی صنعتگر نمی‌تواند اطمینان زیادی از این نوع تامین مالی داشته باشد. تامین مالی از طریق بورس در کشورهای پیشرفته کاربرد دارد، اما در آنجا هم در اغلب موارد تامین نقدینگی تولید از محل بانک‌ها انجام می‌شود، نه از محل بورس. رضایی اظهار کرد: باتوجه به اینکه بانک‌ها در کشور ما از ارائه تسهیلات به تولید استقبال نمی‌کنند و روند پیچیده‌ای برای این تامین مالی بنگاه‌ها دارند، تامین مالی از طریق بورس مطرح‌شده تا منجر به ترغیب تولیدکنندگان به بهره‌گیری از ظرفیت آن شود.

مردم تجربه خوبی از بازار سرمایه ندارند

رضایی در پاسخ به این پرسش که بازار سرمایه چه میزان در تامین نقدینگی تولید سهم داشته، اظهار کرد: واقعیت این است که اینکه شرکت‌هایی که سودآوری تثبیت‌شده دارند، بتوانند وارد بورس شوند، یک امتیاز برای آنها به‌شمار می‌رود. البته شرایط ورود یک شرکت به بورس بسیار پیچیده و سخت است، اما به نفع آن شرکت خواهد بود. واقعیت این است برای شرکت بورسی که می‌خواهد از طریق بورس تامین مالی کند باتوجه به اینکه اعتماد به بورس در مردم و سرمایه‌گذاران خرد تا حدی از بین رفته، ریسک بالایی دارد.

این فعال حوزه صنعت افزود: اگر قصد تامین مالی گسترده تولید و صنعت از طریق بورس را داریم باید نخست یک وضعیت باثبات برای این بازار تعریف کنیم و اعتماد را به آن بازگردانیم. پس از مدتی که کارنامه این بازار مثبت شد، درنهایت در سازکاری شفاف به سمت تامین مالی تولید از بازار سرمایه برویم.

در کشورهای در حال توسعه و پیشرفته نیز بورس فرصت بسیار مغتنمی برای شرکت‌هاست تا بتوانند تامین نقدینگی کنند. البته برای آنها تامین سرمایه در گردش از طریق بازار سرمایه به‌مراتب سهل‌الوصول‌تر و دست‌یافتنی‌تر نسبت به بانک است، اما متاسفانه در ایران این‌گونه نیست. در شرایط کنونی اقبال چندانی به تامین مالی از طریق بورس وجود ندارد که به‌نظر من همان‌طور که اشاره کردم بیشتر به عدم‌اعتبار ناشی از وضعیت بورس در چند سال گذشته بازمی‌گردد. به‌نظر می‌رسد تحت‌تاثیر همان نیز اقبال به شرکت‌ها برای تامین مالی از طریق بورس کاهش پیدا کرده است.

وی ادامه داد: براساس رویکردی است که در بین فعالان صنعتی شاهد آن هستیم، تامین نقدینگی از طریق بورس یک هنر است و در بسیاری از کشورهای پیشرفته نیز این رویکرد مورداستفاده قرار دارد، اما بورس ما فعلا در چنین جایگاهی نیست که بتواند به‌راحتی به واحدهای صنعتی و تولید کشور در تامین مالی و نقدینگی کمک کند و راهی برای رفع مشکلات آنها در این بخش باشد.

رضایی در پاسخ به این پرسش که در این وضعیت که مسیر بورس مبهم و بسته است و بانک‌ها نیز وضعیت پیچیده‌ای برای دریافت تسهیلات تعیین کرده‌اند، چگونه می‌توان تامین مالی برای بخش تولید را محقق کرد، گفت: صنعت ما در تامین نقدینگی بانک‌محور است و به‌نظر من، تنها راهکار این است که در حال حاضر به روند تسهیلات‌دهی بانک‌ها سرعت بیشتری داد تا از این طریق بتوان به تولید کمک کرد. درست است که دریافت تسهیلات از طریق بانک روند پیچیده و سختی دارد، اما تاثیرگذاری بسیار بالاتری برای واحدهای تولیدی کشور خواهد داشت و بهتر است بر این بخش تمرکز شویم.

رضایی در پایان با اشاره به نقش حمایتی بانک‌ها در قبال صنعت افزود: اغلب صنایع پویا و پیشرفته در دنیا عمدتا از منابع بانکی ارتزاق می‌کنند و این یک قرارداد برد-برد است که در آن، هم منافع بانک و هم منافع سرمایه‌گذار و صنعتگر دیده می‌شود، اما متاسفانه در ایران در این بخش نمی‌توانیم انتظار یک قرارداد برد-برد را داشته باشیم و این قرارداد در کشور ما به‌نوعی منعقد می‌شود که گیرنده وام که بخش صنعت است، بیشتر متضرر می‌شود، چون بانک تمام اصل‌وفرع پول را با تضامین ارزنده که باید، می‌گیرد و هر لحظه که بخواهد این تضامین را به پول نقد تبدیل می‌کند. باتوجه به اینکه تنها ابزار تامین مالی تولید در حال حاضر بانک است، بازنگری جامع در سیستم بانکی و روابط متقابل بخش تولید و صنعت لازم است تا حمایت از تولید به‌معنای واقعی محقق شود.

> دریافت تسهیلات از بانک، روند پیچیده و سختی دارد، اما تاثیرگذاری بسیار بالاتری برای واحدهای تولیدی کشور خواهد داشت

تامین مالی از طریق بورس مکانیسم پیچیده‌ای دارد

ابوالفضل روغنی‌گلپایگانی، فعال حوزه صنعت نیز درباره سهم بورس در تامین مالی تولید به صمت اظهار کرد: هرچند آمار دقیقی در این زمینه در دسترس نیست، اما آن‌گونه که از ظواهر امر مشخص است، بورس سهم بسیار اندکی در تامین مالی بخش تولید دارد. سازکارهایی که بازار سرمایه برای تامین مالی دارد، بسیار پیچیده، گران‌قیمت و قدری غیرمتعارف است. نظام اقتصادی ما بانک‌محور است و بنگاه‌های اقتصادی نیز اغلب متمایل به تامین نقدینگی ازسوی بانک‌ها هستند. البته بانک‌ها نیز شرایط خوبی ندارند و بعضا در قبال تسهیلاتی که ارائه می‌کنند تا ۴۲ تا ۴۳ درصد بهره بانکی دریافت می‌کنند. بازار سرمایه در تمام دنیا یکی از ابزارهایی است که می‌تواند به تامین سرمایه تولید کمک کند، اما در کشور ما این نهاد نقش چندان پررنگی ندارد و معدود بنگاه‌هایی که از بازار سرمایه به‌عنوان منبع تامین نقدینگی استفاده می‌کنند، اولا باید فرآیند بسیار طولانی را طی کنند، دوم اینکه با مکانیسم‌ها پیچیده‌ای روبه‌رو هستند و سوم اینکه به‌مراتب بسیار گران‌تر از بازارهای مالی و بانکی به نقدینگی دست پیدا می‌کنند. در این شرایط طبیعی است که در بنگاه‌های اقتصادی رغبت چندانی به استفاده از این بازار وجود نداشته باشد. پس عدم‌استقبال از بورس دست‌کم متاثر از سه دلیل طولانی بودن فرآیند تامین مالی ازطریق آن، پیچیده بودن سازکار و گران‌تر بودن آن نسبت به دیگر بازارهای مالی دیگر است. روغنی‌گلپایگانی در پاسخ به این پرسش که سهم اندک بازار سرمایه از تامین مالی تولید را چگونه می‌توان افزایش داد، اظهار کرد: باید زیرساخت‌ها در این بخش فراهم باشد و خود بورس، فعالانه به این موضوع ورود کند. در حال حاضر هم شرکت‌های زیادی وابسته به بورس هستند، اما باتوجه به پیچیدگی سازکار این بازار، چندان علاقه‌ای به تامین مالی از طریق بازار سرمایه ندارند. بورس ضمن ایجاد زیرساخت‌های لازم باید آموزش‌های لازم را در این زمینه بدهد و شفاف‌سازی کند تا بنگاه‌های اقتصادی نیز آن را به‌عنوان یک ابزار تامین مالی در دسترس و مناسب بشناسند.

> عدم‌استقبال از بورس دست‌کم متاثر از ۳ دلیل طولانی بودن فرآیند، پیچیده بودن سازکار و گران‌تر بودن تامین مالی از آن نسبت به دیگر بازارهای مالی است

فراهم نبودن زیرساخت‌ها

این فعال حوزه صنعت ادامه داد: از یک سو بازار سرمایه زیرساخت‌های لازم را ندارد و از سوی دیگر، بانک‌ها فرآیند پیچیده‌ای برای ارائه تسهیلات به تولید دارند. البته بانک‌ها اقبالی نیز به همکاری با صنعت نشان نمی‌دهند. در حال حاضر هرگونه تامین مالی در کشور متناسب با سوددهی بنگاه‌های اقتصادی نیست و بانک‌ها نیز گران هستند؛ یعنی شاهد نوعی ناترازی هستیم که در بلندمدت آثار آن را در بنگاه‌های اقتصادی خواهیم دید. در حال حاضر بسیاری از بنگاه‌های تولیدی در دریافت منابع ارزی دچار چالش‌های زیادی شده‌اند و با مشکلاتی در این زمینه دست‌وپنجه نرم می‌کنند. پیشنهاد ما این است که براساس شرایطی که داریم تامین نقدینگی تولید در یک درگاه مشخص انجام شود؛ درگاهی که در آن عرضه و تقاضا برای پول شفاف و قیمت پول براساس همان عرضه و تقاضا مشخص شود. این راهکار خوبی برای شفافیت در عرضه و تقاضای پول است. به‌طورکلی بهتر است قیمت پول را براساس عرضه و تقاضا آزاد بگذارند و با آن به حالت دستوری برخورد نکنند.

وضعیت تولید مناسب نیست

روغنی‌گلپایگانی در پایان تاکید کرد: باید بپذیریم که وضعیت تولید به‌ویژه در بحث تامین مالی چندان مناسب نیست. به‌عنوان نمونه، براساس آماری که از چک‌های برگشتی ازسوی بانک مرکزی اعلام شده در مرداد ۱۴۰۲ بالاترین نرخ چک‌های برگشتی را شاهد بوده‌ایم. یکی از پیام‌هایی که این موضوع دارد این واقعیت است که وضعیت برای تولیدکننده مناسب نیست و گردش نقدینگی در کشور دچار ضعف و مشکل شده است. متاسفانه صنعت ما بانک‌محور است و بخشی از مشکلات تولید در ارتباط با بانک‌ها به حل و کنترل تورم با استفاده از رویکردهای انقباضی برمی‌گردد که منجر به شرایط بد اقتصادی بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی شده و این چرخه معیوب بسیاری از این بنگاه‌ها را دچار چالش‌های مالی و کمبود نقدینگی کرده است. از دولت انتظار داریم به‌طور جد در این زمینه راهکاری بیندیشد و به این موضوع توجه کند که برای حل یک موضوع باید توان تمام جوانب را در نظر بگیرد؛ به‌عبارتی تلاش دولت و متولیان امر باتوجه به این نکته ظریف باشد که با حل یک مشکل یا مهار آن، مشکل یا مشکلات بیشتر و پیچیده‌تری ایجاد نکنیم. آیا درست است که برای کنترل تورم چالش دیگری ایجاد و بنگاه‌های اقتصادی را درگیر کمبود نقدینگی و مالی کنیم؟ واقعیت این است که پول‌های گرانقیمت بلای جان بنگاه‌های اقتصادی شده است.

سخن پایانی

از یک سو کمبود نقدینگی سال‌هاست تبدیل به معضل بنگاه‌های اقتصادی و تولیدی کشور شده و از سوی دیگر، تنها ابزاری که در حال حاضر برای تامین مالی می‌تواند به کمک تولید بیاید، بانک است. اینکه در این شرایط سازکاری بیندیشیم که بازار سرمایه هم نقش پررنگ‌تری در تامین نقدینگی تولید داشته باشد قطعا باارزش و بااهمیت خواهد بود. پیشنهاد یکی از کارشناسان و فعالان حوزه صنعت که در این گزارش نیز آمده ایجاد درگاهی است که در زمینه تامین مالی روند شفاف و مشخصی داشته باشد. به‌نظر می‌رسد این پیشنهاد ارزش بررسی و نگاه چندجانبه را دارد تا اگر راهکار مفیدی است در راستای بکارگیری آن اقداماتی انجام شود.

توسعه معدن بر محور فناوری

گروه معدن: به تازگی رضا محتشـمی‌پور، معاون معادن و فرآوری وزارت صمت گفت: موضوع بهره‌وری انرژی باید در اولویت صنایع باشد و برای ایجاد این اتفاق مهم نیازمند بسیج عمومی و عزم جدی در کشور هستیم و باید به سمت توسعه و استفاده از تکنولوژی برتر حرکت کنیم.

وی با اشاره به اینکه دنیا به سمت ارتقای سطح فناوری، اعمال محدودیت بر مصرف انرژی و سختگیری محیط‌زیست خواهد رفت، گفت: ما نیز باید در این مسیر حرکت کنیم و بخش فرآوری مواد وزارت صمت تمام‌قد از اقدامات مرتبط با تکنولوژی حوزه معـدن که توسـط وزارت علوم انجام می‌گیرد، حمایت می‌کنیم. معاون معادن و فـرآوری مواد وزارت صمت اظهارکرد: موضوع بهره‌وری انرژی باید در اولویت صنایع باشد و امیدواریم در این راستا حمایت صنایع معدنی بزرگ کشور را داشته باشیم تا این مهم در سال‌های آینده محقق شود. در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به بهره‌گیری از تکنولوژی انفجار پلاسمایی که به مدد شرکت‌های دانش‌بنیان میسر شده است و گفته می‌شود انفجاری در توسعه صنایع معدنی ایجاد خواهد کرد.

عکس: آیدا فریدی

به شـرکت‌های دانش‌بنیان گفته می‌شـود که با کمک نیروی انسـانی دانش‌آموخته دانشـگاهی، دانش را به فناوری (محصول یا خدمات) و در نتیجـه ثروت تبدیل می‌کنند. تعداد شـرکت‌های دانش‌بنیان بر اسـاس آمار معاونت علمی و فناوری ریاسـت جمهوری امـروز به حدود ۸هزار و ۶۸۹ شـرکت رسیده اسـت و این شرکت‌ها بر اساس ماهیت و فعالیت به گروه‌های مختلف نوپا؛ شـرکت‌هایی که درآمد عملیاتـی ندارند (دو نوع یک و ۲) و تولیدی؛ شرکت‌هایی که درآمد عملیاتی دارند (نوع یک و ۲)، تولیدی مستعد دانش‌بنیان و نوپا مستعد دانش‌بنیان تقسیم می‌شوند.

▣ معجزه دانش‌بنیان‌ها

افـزون بر این، بـا افزایش تعداد شـرکت‌های دانش‌بنیـان فروش این شـرکت‌ها نیـز افزایـش یافته اسـت و در حالی‌که سـهم شـرکت‌های دانش‌بنیان از اقتصاد کشـور در سـال ۱۳۸۹، حدود ۲۰۰ میلیارد تومان بود؛ اواخر سال ۱۴۰۱ میزان فروش شرکت‌ها از ۴۰۰ هزار میلیارد تومان فراتر رفت که رشدی بیش از ۵۰۰ درصدی را نشان می‌دهد.

▣ ماجرا از کجا آغاز شد؟

به گزارش ایرنا، سـال ۹۶ گروهی پنج‌نفره از دانشجویان رشته‌های فنی و علوم پایه دانشـگاه‌های معتبر دور هم جمع شدند و تصمیم گرفتند یکی از مشکلات صنعت معدن را حل کنند؛ تصمیمی که در قالب تولید دستگاه‌های مختلف ازجمله دستگاه انفجار پلاسمایی، امروز محقق شده است.

▣ لبه تکنولوژی

برای همگام شـدن با کشـورهای پیشـرو در حوزه صنایع معدنی باید از تکنولوژی‌هـای نویـن اسـتفاده کـرد. «انفجـار پلاسـمایی» یکی از تکنولوژی‌هایی اسـت کـه در صورت توسـعه می‌تواند سـهم بالایی در پیشرفت صنایع معدنی ایران داشته باشد.

به گزارش ایمنا، در گذشته علوم نانو لبه تکنولوژی بود، اما درحال‌حاضر پلاسـما جای علوم نانو را گرفته است. در گذشته برای انفجار و استخراج از معادن از مواد ناریه اسـتفاده می‌شد که هزینه‌های بسیار زیادی داشت و نیازمند اخذ مجوزهای قانونی و ارگان‌های نظامی بود.

در انفجـار پلاسـمایی، پالس پلاسـمایی قدرتمند در حـد مگاوات یا گیگاوات تولید و توسـط کابل‌ها و سـیم‌رابط نازک به محلول الکترولیت ارسـال می‌کند که منجر به انفجار می‌شود. این انفجار بهتر از انفجار مواد ناریه اسـت؛ زیرا در انفجار مواد ناریه ۸۰ درصد انبسـاط گاز و ۲۰ درصد موج شـوک داریم که در انفجار پلاسمایی این موضوع عکس است. برای غلبه بر این مشـکلات که مانع پیشرفت صنایع معدنی است تکنولوژی به نام «انفجار پلاسمایی» در حال توسعه است.

طـی انفجـار پلاسـمایی تخریب بـه حداکثر می‌رسـد، امـا لرزش و آثـار مخربی اطراف معدن نداریم. گسـل‌های زیرزمینـی و تونل‌ها فعال نمی‌شوند، همچنین می‌توان انفجار را جهت‌دهی کرد که در روش سنتی کمتر ممکن است.

▣ فلاش‌بک

محمدعلی زلفی‌گل سـال گذشته و در حاشـیه دومین روز از برگزاری اجلاس روسای دانشـگاه‌ها از چند محصول دانش‌بنیان رونمایی کرد که یکی از آنها «دستگاه انفجار پلاسمایی» بود. معاون امور معادن و فرآوری مـواد وزارت صنعت، معدن و تجارت، به تازگی از اجرای تکنولوژی انفجار پلاسـمایی در معادن استان همدان برای نخستین بار در سطح کشور هم که در آن زمان شـاهد اجرای تکنولوژی پلاسمایی در معادن همدان بود گفت: انفجار پلاسـمایی بدون اسـتفاده از مواد منفجـره و ناریه با ایجاد کانال پلاسمایی و فشار موضعی با پیشروی ۲۰ تا ۳۰ متر در روز موجب تخریب می‌شود. وی افزود: بی‌تردید تکنولوژی انفجار پلاسمایی می‌تواند زنجیـره‌ای از موفقیت را در حوزه فناوری برای کشـور بـه ارمغان آورد. محشـمی‌پور خاطرنشـان کرد: فناوری‌های نوین می‌تواند منجر به ایجاد ارزش‌افزوده دوسویه شـود و معادن بیش از هر چیز نیازمند فناوری‌های نوین هسـتند، پس ترغیب و تشـویق شـرکت‌های دانش‌بنیان به سمت معادن ضرورت دارد.

▣ فیزیک پلاسما

علی‌خان نصراصفهانی، دانشیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی گفـت: در فیزیک بعد متفاوتی از فیزیک به‌نام «فیزیک پلاسـما» وجود دارد کـه فاز چهارم ماده و در واقع یک فاز گازی یونیزه اسـت که بعد از کشـف آن در دهه ۲۰ میلادی بر اسـاس الاستیک یا غیرالاستیک بودن کاربردهای مختلفی داشته است.

وی با بیان اینکه پلاسـما به صورت گرم و سـرد، در فشـار بالا و فشار نزدیک به خلأ می‌تواند وجود داشـته باشد، افزود: در زمینه‌های کاربردی معدنی مجبور به استفاده از پلاسمای گرم هستیم؛ پلاسمای گرم در فشار بالا و تزریق انرژی به گاز بر اسـاس و در ادامه تزریق جریان الکتریکی و پلاسما سرد در فشار نزدیک به خلأ و دمای پایین تولید می‌شود.

نصر اصفهانی با اشـاره به اینکه، نخسـتین آثار پلاسـما در لامپ‌های فلورسـنت همچنین تولید الماس که در فشـار بالا و حرارت بسیار بالا و غیرعادی مشهود است، تصریح کرد: استفاده از پلاسما از دهه ۶۰ میلادی بـه بعد در زمینه‌هـای حفاری آغاز شـد. با توجه به اینکه پلاسـما علم جدیدی در ایران اسـت، اما در برخی از کشورهای توسعه‌یافته از ویژگی خرد کردن سنگ با استفاده از پلاسما برای انفجار استفاده می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: از دهه ۶۰ میلادی مشعل‌های پلاسمایی برای خرد کردن سنگ استفاده می‌شد که در این زمینه کشور اسلونی پیشتاز است و بدون اینکه متهای به سـنگ برخورد داشـته باشد، انرژی بسیار زیاد به سنگ تزریق می‌شود که در ادامه باعث خرد شدن سنگ می‌شود.

▣ دقیق، سریع و ایمن

نصراصفهانـی با بیـان اینکه انفجارهای پلاسـمایی قابلیـت کنترل از راه دور، مشـکلات زیسـت محیطی کم و ایمنی بالا بـدون نیاز مجوز و نظارت‌های نظامی را دارد، گفت: دسـتگاه‌های انفجار پلاسمایی که پالس انفجاری قدرتمند دارد ناشـی از ایجاد یک جریان شـدید الکتریکی بین محلول الکترولیت است و خلاف انفجار معمولی با مواد منفجره ۲۰ درصد انبساط گاز و ۸۰ درصد شوک را به همراه دارد.

وی اضافـه کرد: علاوه بر معادن این نوع سیسـتم در فعالیت‌های دیگر ماننـد خرد کردن سـاختمان، بتـن و کاربردهای شهرسـازی و مصالح ساختمانی هم کارآیی دارد.

وی اظهار کرد: دقت، سـرعت، آسیب کم به محیط‌زیست و هزینه‌های پایین جزو ویژگی‌های فناوری‌های جدید است و باعث تولید یک محصول مناسـب می‌شـود. وی افزود: در تکنولوژی فناوری‌های نوین استفاده از انفجارهای پلاسمایی به دلیل آنکه به‌آسانی می‌تواند سنگ‌های سخت را با سرعت بالا و هزینه کمتر خرد کند، در مقیاس‌های کوچک برای معادن قابل اسـتفاده اسـت. این فعالیت باعث افزایش توانایی و قدرت معدنکار می‌شود که نتیجه آن بالا رفتن امکان حفاری و انفجار است.

نصراصفهانی با اشاره به این موضوع که با افزایش عمق حفاری توانایی و قدرت دستگاه‌های کنونی و سنتی کاهش پیدا می‌کند، گفت: با استفاده از این تکنولوژی می‌توان قدرت و مانور حرکتی ابزارآلات را در عمق، عرض، طول و ارتفاع افزایش داد.

سخن پایانی

دسـتگاه انفجار پلاسـمایی تا امروز بهترین گزینه برای جایگزینی با روش‌های انفجارهای سنتی است.

در روش‌های سنتی از مواد انفجاری یا ناریه استفاده می‌شود که هم گاز سمی تولید می‌کند و هم مشکلات محیط‌زیستی فراوان و هزینه زیادی دارد، تهیه آن برای صاحبان معادن دشـوار اسـت، باید سلسله مراتبی طی شـود تا مواد انفجاری را تهیه کنند که شامل اسکورت‌های نظامی می‌شود، زیرا عوارض زیادی دارد و اگر ناخواسته منفجر شود، خطرهای زیادی در پی دارد. انفجار پلاسـمایی در مقایسـه بـا روش‌هایی مانند اسـتفاده از دینامیت، که اثرات تخریب‌زیسـت زیادی دارد، آسیب‌های کمتری به محیط‌زیسـت وارد می‌آورد و هیچ گاز سمی تولید نمی‌کند و در فاصله‌هـای ۱۰ تـا ۱۵ دقیقه می‌تواند در موضع مورد نظر تخریب ایجاد کند. از دیگر مزایای منحصربه‌فرد این شیوه می‌توان به موارد زیر اشـاره کرد: کاهش اثرات زیسـت‌محیطی، تولید نشدن گازهای سمی، ایمنـی بالا در زمان انفجار، بی‌نیازی بـه مجوز و نظارت مراجع قانونی، آسـیب نرسیدن به به گسل‌ها، آسیب نرسـیدن و عدم ایجاد مزاحمت برای روسـتاهای اطراف معادن، بازدهی انرژی بالا، بازگشت سرمایه در زمانی کوتاه و امکان پیشروی حفاری در تونل‌ها تا روزی ۳۰ متر.

فراخوان دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت اول)

انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز شماره شناسه ملی ۱۰۱۹۰۰۵۰۰۸۰ شماره ثبت ۱۹۸۷

به اطلاع می‌رساند مجمع عمومی فوق‌العاده انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز (نوبت اول) روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۹ راس ساعت ۰۹:۰۰ الی ۱۱:۰۰ در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی استان البرز به آدرس کرج، مهرشهر، بلوار ارم، نبش خیابان صدم غربی، ساختمان آناهیتا با رعایت تشریفات قانونی برگزار می‌شود؛ لذا بدینوسیله از کلیه اعضاء انجمن دعوت بعمل می‌آید در مجمع فوق حضور بهم رسانند.

جهت حضور در مجمع فوق، همراه داشتن معرفی‌نامه از طرف شرکت، کپی(شناسنامه، کارت ملی و کارت بازرگانی) الزامی می‌باشد.

▣ دستور جلسه:

- تغییر نام انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد.

هیئت مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه گران

نوبت دوم
شناسه ۱۵۸۰۱۵۸

به شماره ۱۴۰۲/۵۰

شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان

شـرکت سـهامی برق منطقـه‌ای کرمـان (به‌عنوان دسـتگاه مناقصه‌گزار) درنظر دارد ارزیابی کیفی به منظور احداث کامل خط ۲۳۰ کیلوولت دو مداره پست اختیارآباد بـه شـماره ثبـت ۲۰۰۲۰۱۴۰۶۰۰۰۰۳۶ را از طریق سـامانه تـدارکات الکترونیکـی دولت برگـزار نمایـد. کلیه مراحل برگـزاری ارزیابی کیفی از دریافت اسـناد و تحویل اسـناد استعلام ارزیابی کیفی تا تهیه لیست پیشنهاددهندگان دارای صلاحیت از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است پیشنهاددهندگان در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سـایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند.

لـذا از کلیه شـرکت‌های واجد شـرایط مرتبط با موضوع فوق‌الذکر که مایل به شـرکت در ارزیابی کیفی هسـتند به شرح ذیل دعوت می‌گردد.

– تاریخ انتشـار فراخوان در سـامانه: سـاعت ۱۲ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۸

–آخریـن مهلت دریافت مدارک اسـتعلام ارزیابی کیفـی از سـامانه: سـاعت ۱۹ روز چهارشـنبه مـورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۶

–آخرین مهلت بارگذاری اسناد به همراه اسناد و مدارک درخواسـتی حداکثـر تا سـاعت ۸ صبح روز شـنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۳

– بابت دریافت اسناد ارزیابی وجهی اخذ نخواهد شد.

– دارا بـودن گواهینامه صلاحیت پیمانـکاری معتبر با پایه حداقل ۳ در رشـته نیرو از سـازمان برنامه و بودجه کشور و گواهینامه صلاحیت ایمنی معتبر جهت شرکت در ارزیابی کیفی الزامیست.

– سـایر شـرایط و اطلاعات مربوط به فراخوان در اسـناد استعلام ارزیابی کیفی موجود می‌باشد.

به مدارک و اسـناد فاقد امضاء، مخدوش و غیرمسـتند ترتیـب اثـر داده نخواهد شـد و پس از بررسـی اسـناد و مـدارک بارگذاری شـده در چارچـوب ضوابط و مقررات از شـرکت‌های واجد شـرایط برای دریافت اسناد مناقصه دعـوت بعمـل می‌آیـد. بدیهی اسـت بارگـذاری مدارک هیچگونه حقی را برای متقاضیان جهت شـرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

– ضمنـاً ایـن آگهـی در سـایت اینترنتی بـه آدرس‌های WWW.krec.co.ir http://iets.mporg.ir و WWW.Tavanir.org.ir در دسترس می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۱۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۱۸

روابط عمومی شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان

رشد قابل توجه در آمد چادرملو در نیمه اول امسال

شـرکت معدنی و صنعتی چادرملو در نیمه نخسـت سـال مالی جاری بـا درآمد مناسـب ۲۷۰ هزار و ۷۰۶ میلیـارد ریالـی خـود رکـورد قابل توجهی در درآمدزایی به ثبت رساند.

به گـزارش روابط عمومی چادرملو، این میـزان در آمد، نسـبت به مدت مشـابه سـال ۱۴۰۱ که ۲۰۶ هزارو ۷۰۵میلیارد ریال بوده اسـت، بیانگر رشـد ۳۱ درصدی درآمد این شرکت خوشنام بازار سرمایه می باشد.

بر اسـاس همین گـزارش، «کچاد» در دوره ۶ ماهه امسال با وجود اعمال محدودیت‌های ناشی از کمبود انرژی، توانسـته اسـت بیـش از ۸ میلیون و ۶۷۹ هزار تن انواع محصولات زنجیره فـولاد تولید کند تا عـلاوه بر تضمین سوددهی سهامداران، نقش ارزنده خود را در رشد اقتصادی کشور ایفا نماید.

همچنیـن چادرملـو توانسـت در ۶ ماهه ابتدایی سال جاری، یک‌میلیون و ۹۵۹ هزار و ۹۰۲ تن گندله آهن تولید کند.

▣ عـزم چادرملو بـرای تولید ۴ میلیون تن گندله

مدیـر گندله‌سـازی چادرملـو در گفت‌وگویی با اشـاره به عزم مدیران و پرسنل کارخانه گندله‌سـازی چادرملو در اردکان یـزد برای کسـب رکورد ۴ میلیون تن گندله در سـال گفت: در ۶ ماهه ابتدایی سـال‌جاری با وجود اعمال محدودیت‌هـای ناشـی از کمبود انرژی توانستیم یک‌میلیون و ۹۵۹ هزارو ۹۰۲ تـن گندله آهـن تولید کنیـم که این میزان نسـبت به مدت مشابه سال قبل بالغ بر ۱۳۰ هزارتن بیشتر است.

مهندس عبـدالله کمالی افزود: ظرفیت اسـمی این واحد تولیـدی ۳ میلیون و ۴۰۰ هزارتـن در سـال اسـت کـه طی سـال‌های اخیر با تدابیر اعمال شـده در جهت بهینه‌سازی فرایند تولید و کاهش توقفات دوره‌ای، هر سـال شاهد افزایش تولید بوده‌ایم، به‌طوری‌که در سال ۱۴۰۱ موفق شـدیم ۳ میلیـون و ۷۶۸ هزارتن گندله آهن تولید کنیم و انشاالله امسال، همـه توان خود را برای رسـیدن به مرز ۴ میلیـون تن گندله مصـروف خواهیم داشت.

کمالـی در خصـوص بهره‌گیـری از فناوری‌هـای روز در این واحد نیز گفت: در زمینـه کیفیـت گندله می‌تـوان به بهره‌بـرداری از پـروژه (CMC) تزریق سود و امکان‌سنجی استفاده از چسب‌های ارگانیک اشاره کرد.

در زمینـه افزایش راندمان ناحیه تولید گندله‌خـام هـم می‌توان به اسـتفاده از پـردازش تصویر کـه یکـی از بروزترین سیستم‌های به کار رفته در صنایع است و همچنیـن افزایش راندمان سـرندهای غلتکی (Roller Screen) اشاره کرد.

همچنین بروزرسانی و بهره‌برداری از سیسـتم‌های کنترلی جدید برای اتاق کنتـرل، برخی از اقداماتی بوده اسـت که در راستای به روز نگهداشتن واحد گندله‌سـازی انجـام شـده و نتایج آن بهبود سیستم را نشان می‌دهد.

وی در پاسـخ به تمهیدات اندیشیده شـده جهت کاهش مصرف انرژی هم افزود: میزان مصرف انرژی در کارخانه گندله‌سـازی اردکان با تلاش و همت همکاران و تشکیل مستمر کمیته‌های بهبود انرژی در شـرایط بسـیار خوب و در پایین‌تریـن میـزان مصرف قرار دارد به طوری‌که می‌توان با استناد به جدول آماری موجود مشاهده کرد که میزان مصرف نسـبت به نرم معمول این واحد صنعتـی به‌ویژه در مصرف آب کمتر است.

جدول مصرف انرژی در کارخانه گندله‌سازی اردکان

حامل‌های انرژی	مصرف بر اساس طراحی	مصرف واقعی
برق	kWh/ton ۳۷.۵	kWh/ton ۳۲.۶
آب	liter/ton ۱۵۰	liter/ton ۶۵
گاز	Nm3/ton ۲۴	Nm^3/ton ۱۷.۵

یادداشت

عقب‌ماندگی در تولید علم

سعید عسگرزاده
دبیر انجمن سنگ آهن ایران

سیستم آموزشی ما در حال حاضر به‌شکلی طراحی شده که بهترین و بیشترین تاثیر و کاربرد را در زمینه‌های تئوریک دارد که این در جای خود، جزو نقاط قوت دانشگاه‌های ما است. اما در رشته‌هایی که نیازمند بخش عملیاتی و عملی است، کارکرد آموزشی‌مان به‌گونه‌ای نیست که بتواند کلیه نیازهای فارغ‌التحصیلان را در محیط کار مرتفع کند.

در برخی رشته‌ها مانند رشته‌های پزشکی در دوره دکتری عمومی و تخصص، دوره‌های کارآموزی با عنوان دوره انترنی و رزیدنتی پیش‌بینی شده است و به این ترتیب، تازه‌کاران در رشته پزشکی در کنار اساتید خود در بیمارستان، بیماران گوناگون را می‌بینند و به‌تدریج از تجربه و اعتمادبه‌نفس کافی برای این کار برخوردار می‌شوند.

اما این برنامه‌ریزی در بخش علوم و مهندسی اتفاق نیفتاده و شاید بزرگ‌ترین ضعف ما در این بخش، به‌ویژه در رشته‌های مهندسی معدن و زمین‌شناسی که مانند رشته پزشکی با نمونه‌های گوناگونی از پدیده‌های طبیعی سروکار دارند، ضعف در کارهای عملی و عملیاتی است.

باید گفت هیچ ۲ معدنی را نمی‌توان با هم یکی دانست و هر یک شرایط خاص خود را دارند و از الگوهای متفاوتی تبعیت می‌کنند. از سوی دیگر، شناخت درست مواد معدنی، شیوه‌های استخراج، روش‌های فرآوری و مدل‌های گوناگون اکتشافی، استخراجی، فرآوری و طراحی باعث می‌شود عناصر مفیدی که در کنار ماده معدنی استخراج می‌شوند، از دست نروند.

نکته مهم دیگر این است که ما در حوزه‌های تولید علم توانسته‌ایم، پیشرفت قابل‌توجهی داشته باشیم و به‌نظر می‌رسد که سیستم آموزشی ما نتوانسته است خود را با سیستم آموزشی دنیا تطبیق دهد و از آموزش به تولید علم نرسیده‌ایم.

البته می‌توان یکی دو دانشگاه را استثنا کرد. برای مثال، در این زمینه دانشگاه صنعتی امیرکبیر از جمله مجموعه‌های پیشرو است و اقدامات مثبتی انجام داده و فرمت‌هایی را طراحی کرده است که بخشی از این ضعف را جبران کند، اما در همانجا هم می‌بینیم که شرایط مطابق با آنچه در دنیا اتفاق می‌افتد، نیست. بنابراین، نباید فراموش کنیم که سیستم آموزشی ما انسان‌های تئوریک توانمندی را تربیت می‌کند که مهارت کافی ندارند و به این ترتیب، جذابیت بسیار زیادی برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی در کشورهای دیگر به‌وجود می‌آید، چون جذب افرادی که از نظر تئوریک تربیت شده‌اند، هزینه آموزش را برای کشورهای دیگر کاهش می‌دهد و به‌شدت از آن استقبال می‌کنند.

پس به‌نظر می‌رسد در رشته‌های عملی مانند زیرشاخه‌های علوم تجربی مثل پزشکی، دامپزشکی، دندانپزشکی، پرستاری، مامایی و... نیازمند تغییرات جدی نیستیم و شرایط بدی نداریم، هرچند از تکنولوژی‌های نوین در این زمینه هم تا حدی فاصله داریم. در علوم انسانی تنها بخش‌های معدودی نیازمند تجربه عملیاتی هستند. برای مثال، حقوق که باز هم در آنجا کارآموزی تعریف شده است و کارآموزی در کانون وکلا و بعد از پذیرفته شدن اتفاق می‌افتد و از این نظر گره‌گشایی می‌شود و بقیه رشته‌های علوم انسانی هم که مبنای تئوریک دارند و آموزش تئوریک در کشور ما شرایط مطلوبی دارد.

اما بزرگ‌ترین مشکل در حوزه مهندسی است. در این حوزه شاید حتی بهتر بود که همانند دوره دکتری عمومی، رشته مهندسی عمومی تعریف می‌شد که در مقطع کارشناسی، تمام کسانی که تمایل به رشته‌های مهندسی دارند، اول کارشناس مهندسی عمومی می‌شدند و بعد در رشته‌های تخصصی کارشناسی‌ارشد و دکتری، تحصیلات تخصصی خود را ادامه می‌دادند. دلیل اصلی این است که در محیط کار یک مهندس معمولا تخصص نیاز نیست. به‌عبارت‌دیگر، در یک کارخانه یا کارگاه کوچک، انتظار بر این است که مهندسی که وارد می‌شود در همه زمینه‌ها مثل برق، در اندازه‌ای که بتواند از تابلو برق، موتورها و... سر دربیاورد و در زمینه مکانیک نیز، اطلاعاتی داشته باشد، به‌اندازه‌ای که بتواند در خرید یا تعمیر تجهیزات حرکتی مانند گیربکس‌ها اطلاعاتی داشته باشد که به‌جرأت می‌توان گفت در کارگاه‌ها و کارخانه‌های کوچک ما نمود بسیاری دارد.

اما به‌صورت کلی، اگر نخواهیم ساختار فعلی آموزش عالی را مطابق آنچه گفتم تغییر دهیم، الزاما باید در آنهایی که ارتباط مستقیم با انواع گوناگون پدیده‌های طبیعی دارند، حتما دوره کارآموزی به‌معنایی که چند ترم از دوره تحصیل خود را در محیط کار باشند، برای دانشجویان تعریف کنند.

در حال حاضر در رشته معدن دانشگاه صنعتی امیرکبیر توافقاتی با شرکت‌های بزرگ شده است و دانشجویان می‌توانند یک سال در محیط کار حضور یابند و دوره‌هایی بگذرانند که از نظر مهارتی و دانشی همزمان رشد پیدا کنند و البته برای آن شرکت‌های میزبان هم بسیار مفید است، چون به این ترتیب فاصله دانشی را بخش صنعت خواه‌ناخواه با آخرین پیشرفت‌های علمی پیدا می‌کند، به این ترتیب جبران می‌شود. فلسفه وجودی دانشگاه این است که علاقه‌مندان با آنچه نیاز بازار کار است، آشنا و برای ورود به آن تربیت شوند. اگر قرار باشد که دانش‌آموختگان فارغ‌التحصیل و بعد وارد دوره‌های مهارتی شوند، کاری بی‌معنی است و شاید بتوان به‌سادگی دوره‌های موردنظر را جزو برنامه‌های درسی گنجاند. این ایراد در خیلی بخش‌های دیگر هم وارد است. به‌عنوان‌مثال، به مدت ۷ سال در دوره تحصیل پیش از دیپلم، عربی و زبان انگلیسی می‌خواندیم، اما دیپلمه‌ها نه عربی بلد بودند، صحبت کنند و نه انگلیسی و برای اینکه مهارتی در این زمینه کسب کنند، باید کلاس‌های بیرون از مدرسه شرکت می‌کردند و به این ترتیب، در مدت زمان بسیار کوتاهی می‌توانستند به زبانی که علاقه‌مند هستند، مسلط شوند و این به‌نظر من، نقص سیستم آموزشی است.

در گفت‌وگوی صمت درباره الزامات کاهش معارضت با معدنکاری مطرح شد

فرهنگ‌سازی در مرز هیچ

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

چندی است که اخبار امیدبخشی از توسعه معدنکاری در استان سیستان‌وبلوچستان به‌گوش می‌رسد و باتوجه به ذخایر غنی معدنی در این استان زرخیز و توسعه اکتشافات پیش‌بینی می‌شود، به‌زودی رشدی جهشی در این زمینه انجام گیرد. از سوی دیگر، برای حل مشکل آب در منطقه، پیشرفت‌هایی در زمینه انتقال آب دریای عمان رخ داده است و هفته گذشته و همزمان با بازدید وزیر صمت از این استان، اخبار پیشرفت عملیات لوله‌گذاری انتقال آب دریای عمان به منطقه منتشر و اعلام شد که طی ۳ ماه آینده به رکورد ۲ کیلومتر لوله‌گذاری در روز خواهد رسید.

اما نکته اینجاست که چگونه باید این تحولات را رقم زد. در گزارش روز گذشته صمت به اهمیت پایبندی به مطالعات آمایشی برای جانمایی صنایع استان پرداختیم.

اما از آنجا که سیستان‌وبلوچستان، استانی است که از محرومیت‌های تاریخی رنج می‌برد و از دیرباز با مشکلات امنیتی و اختلافات قومی روبه‌رو بوده، به‌نظر می‌رسد در کنار توسعه معدنکاری و تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاران به این کار، باید نظر مثبت ساکنان را نسبت به تغییراتی که در راه است، جلب کرد.

محور گفت‌وگوی امروز صمت با سیدسهراب حسینی، کارشناس و فعال معدنی، فرهنگ‌سازی برای معدنکاری است.

عکس: صمت

◉ چالش معدنکاری با معارضان محلی از کجا نشأت می‌گیرد؟

چالش معدنکاری با معارضان محلی، محدود به یک کشور یا یک استان نیست و در بیشتر کشورهای دنیا جز در کشورهای بسیار توسعه‌یافته دیده می‌شود. در کشورهای بسیار توسعه‌یافته هم، به‌شکل دیگری معارضان محلی نمود پیدا می‌کنند، بنابراین، این مشکلی محدود یا منطقه‌ای نیست و در همه جای دنیا به‌چشم می‌خورد و مشکلی نیست که منحصر به جای خاصی باشد، زیرا افراد به‌صورت ذاتی و غریزی، علاقه‌مند به حضور غریبه‌ها در قلمرو محل زندگی و سرزمین مادری خود نیستند و وقتی که این غریبه‌ها به زیستگاه آنها و مناطق بکر طبیعی یا بخش‌هایی که محل چرای دام‌های آنها است، نزدیک می‌شوند و در مسیرهای روستایی و جاده‌هایی که محل رفت‌وآمد اهالی بومی بوده، افراد غریبه با ماشین‌های غول‌پیکر خود تردد می‌کنند، شوک‌های فرهنگی که بر اثر حضور شرکت‌ها و افراد غیربومی ایجاد می‌شود، آلودگی‌های ناگزیر زیست‌محیطی که بر اثر معدنکاری به‌وجود می‌آید و... همه و همه باعث می‌شوند که افراد نسبت به معدنکاری یا هر نوع عملیات دیگری، روی چندان خوشی نشان ندهند. حتی اگر گروهی قصد داشته باشند، کارخانه‌ای در یکی از این مناطق بکر روستایی یا مناطق محروم و دورافتاده احداث کنند یا حتی افرادی که برای توسعه امکانات رفاهی، برق‌رسانی یا لوله‌کشی آب یا عملیات دیگر همچنین تنش‌هایی را در منطقه ایجاد می‌کنند و معمولا در قدم اول با استقبال مردم بومی روبه‌رو نمی‌شوند. این چالش از زمان احداث خط‌آهن که در نهایت به‌نفع کل منطقه و افراد محلی بود و توسعه را ایجاد می‌کرد، سابقه دارد.

◉ اما امروزه توسعه فعالیت‌های عمرانی دیگر مشکل‌ساز نیست.

علت این است که توسعه زیرساخت‌ها و عملیات عمرانی، تفاوتی اساسی با معدنکاری دارد. تفاوت در این است که تغییرات بنیادی و ناگهانی در موارد فوق کوتاه‌مدت است و بلافاصله پس از آن، مردم از مزایا و مواهب ایجادشده بهره می‌برند. به‌عبارت‌دیگر، تغییرات در یک بازه زمانی مشخص و معمولا کوتاه انجام می‌شود و مردم مستقیم و بدون واسطه تاثیرات مثبت آن را در زندگی روزمره خود مشاهده می‌کنند. برای مثال، جاده‌ای ساخته می‌شود که رفت‌وآمد مردم محلی را تسهیل می‌کند یا کارخانه‌ای احداث می‌شود که بلافاصله فرصت‌های شغلی ایجاد می‌کند. اما معدن پدیده‌ای زنده است که عملیات اکتشافی و استخراجی به‌صورت مدام جریان دارد و کارمندان و نیروهای فعال در این بخش همواره در رفت‌وآمد هستند. از اقصی نقاط دنیا و مناطق گوناگون کشور در محل حضور پیدا می‌کنند و فعالیت آن در نظر شاهدان بیرونی به‌مثابه آن است که منابع و ذخایر خدادادی برداشته می‌شود و می‌رود.

در واقع، باید گفت نگاه انسان همواره و در همه نقاط دنیا این بوده که معدنکاری غارت و تاراج منابع خدادادی و ذخایر زیرزمینی است و به‌صورت تاریخی، هرگز نگاه مثبتی نبوده است. بنابراین، در دنیا معمولا پیش از اقدام به چنین تغییراتی، فرهنگ‌سازی اتفاق می‌افتد و تلاش می‌شود تا مردم منطقه و ساکنان یک قلمرو سرزمینی، نسبت به اتفاقی که قرار است، رخ دهد، آگاهی پیدا کنند و بدانند که این اقدام به‌نفع همه مردم است و پای بهره‌برداری شخصی در میان نیست.

اگر ساکنان محلی بدانند که با معدنکاری، فرصت‌های شغلی پایداری ایجاد می‌شود، افراد گوناگونی را به منطقه می‌آورد و حتی می‌تواند بستری برای معرفی جاذبه‌های منطقه ایجاد کند که به رونق گردشگری می‌انجامد و اگر باور یابند که این تغییر منجر به ایجاد گردش اقتصادی می‌شود و کسب‌وکار اهالی را رونق می‌بخشد، حتما از این تغییرات استقبال می‌کنند.

همان‌طور که کشورهایی مثل ژاپن، چین و بخش‌هایی از افریقا به این آگاهی رسیدند و با اتحادی که میان‌شان ایجاد شده است، به‌ویژه پس از جنگ جهانی دوم، مسیر شکوفایی را به‌سرعت طی کرده‌اند.

◉ شرایط در کشور ما چگونه است؟

اگر بخواهیم به‌طورخاص درباره کشور خودمان صحبت کنیم، باید این نکته را موردتاکید قرار دهیم که معدن سال‌های سال مورد بی‌مهری قرار داشته و سرمایه‌گذاری خاصی روی آن انجام نشده است.

از اوایل دهه ۸۰، نگاه‌ها به‌سمت معدن و معدنکاری معطوف شد و هرچقدر پیش رفتیم، نام معادن بیشتر بر سر زبان‌ها افتاد، به‌ویژه بعد از اینکه این بخش نقش مثبت خود را در زمان تحریم‌ها آشکار کرد و به کمک دولت‌ها آمد.

نقطه اوج این تحول در سال‌های ۹۰ تا ۹۵ بود که بازار سنگ‌آهن رونق زیادی پیدا کرده بود. به این ترتیب، ناگهان توجه هلدینگ‌ها و سازمان‌های دولتی، خصوصی و خصولتی را به این بخش جلب کرد و علاقه شدیدی برای سرمایه‌گذاری در بخش معدن ایجاد شد. معادن و محدوده‌های گوناگونی کشف شد و از این طریق، موجی از علاقه و اشتیاق ایجاد شد و از طرف دیگر، بازار کار خوبی برای تحصیلکرده‌های این رشته، که در دهه ۸۰ رشد قابل‌توجهی داشتند، به‌وجود آمد.

اما اگر به این موضوع از دید ساکنان بومی منطقه معدنی نگاه کنیم، آنها در برهه‌ای از زمان به‌طورناگهانی، شاهد حضور افرادی غریبه در سرزمین مادری خود بودند و افرادی را دیدند که با کار روی معادن، سرمایه و دارایی‌های چندبرابری حاصل کردند، اما در زندگی آنها از این رهگذر تغییر و تحولی پیدا نشد.

به این ترتیب، طبیعی است که نگرش منفی که از پیش وجود داشت، تشدید و این مسئله پررنگ‌تر از قبل مطرح شد و این سوال ابعاد تازه‌ای یافت که چرا سود و عایدی این معدن نصیب مردم منطقه نمی‌شود و افرادی از اقوام، استان‌ها یا حتی کشورهای دیگر از فواید آن بهره‌مند می‌شوند. در این میان، موضوع رقابت‌های سیاسی میان افراد صاحب نفوذ در منطقه یا نمایندگان مجلس پیش کشیده شده و تقابلات سیاسی پررنگ‌تر از قبل آشکار شده است.

◉ نتیجه این کشمکش و تقابل چیست؟

در کشور ما، همواره یکی از شعارهای پرتکرار این بوده است که منطقه ما ظرفیت‌های معدنی بسیاری دارد و خاک این منطقه طلا است و این خاک غارت می‌شود و عوایدی برای ما ندارد. در حالی که در قانون مالیاتی به نام حقوق دولتی تعریف شده که برای توزیع ثروت در منطقه است. از اساس به‌همین‌دلیل معدن جزو انفال قرار گرفته است تا بازدهی آن نصیب همه مردم بشود.

موضوعی که باید به آن توجه کرد، این است که اگر فردی یک تن سنگ‌آهن تولید می‌کند و زمان و سرمایه خود را صرف اکتشاف، بهره‌برداری و استخراج، پیش‌فرآوری و فرآوری کرده و در نهایت یک تن سنگ‌آهن به‌دست آورده است، فارغ از اینکه این تولید به‌سمت کارخانه‌های فولاد روانه بشود یا نشود، هزینه‌های زیادی تقبل کرده و به امید آن است که با درآمدهای حاصل، هزینه‌های صورت‌گرفته را پوشش دهد و عوایدی از این طریق به‌دست آورد.

◉ وظیفه دولت در این میان چیست؟

وظیفه اولیه و اساسی دولت این است که اطلاعات پایه اکتشافی و اطلاعات معادن را، به‌صورتی‌که بتواند مشخصات یک کانسار را به سرمایه‌گذار معرفی کند، تهیه و در اختیار سرمایه‌گذار قرار دهد تا وی بتواند تصمیم بگیرد که فعالیت و تداوم زنجیره تامین، مقرون به صرفه است یا خیر.

این اقدام وظیفه اصلی و پایه‌ای حکمرانی معدنی است که معمولا در ایفای آن با چالش روبه‌رو است؛ چه رسد به اقدامات عمرانی و توسعه‌ای و این تغییرات با کمک سرمایه‌گذاران بخش معدن و صنایع‌معدنی اتفاق می‌افتد.

بنابراین کسی که زمان و سرمایه فراوانی به فعالیت‌های معدن و پیرامون آن اختصاص می‌دهد، ریسک بالای کار را به جان می‌خرد و نمی‌داند که سرمایه‌گذاری به‌نتیجه می‌رسد یا خیر، ذخیره به‌صرفه اقتصادی هست یا خیر و آیا می‌توان معدن را به‌بهره‌برداری رساند، نرخ آن در دنیا صعودی می‌شود یا نزولی، سرمایه‌گذاری آینده‌ای دارد یا نه و... کار می‌کند، به امید کسب سود و افزایش سرمایه است، اما در نهایت در راستای افزایش انفال قدم برمی‌دارد.

البته طبیعی است که افراد به این موضوعات اشراف نداشته باشند و اگر در کشور ما نرخ تورم لحظه‌ای را هم نظر بگیریم، از زمان سرمایه‌گذاری تا زمان بهره‌برداری ارزش سرمایه فرد به‌شدت کاهش پیدا می‌کند.

همان‌طور که می‌دانیم، وقتی ضریب ریسک سرمایه‌گذاری بالا می‌رود، باید به همان میزان سود هم افزایش پیدا کند، زیرا در غیر این صورت، سرمایه به این حوزه ورود نمی‌کند. به‌عبارت‌دیگر، سرمایه معمولا جذب فعالیت‌هایی می‌شود که ریسک کم و سود معقولی داشته باشد تا امکان باخت سرمایه به‌حداقل برسد.

اما وقتی فعالیتی ریسک بالایی دارد، به‌طبع باید حاشیه سود بیشتری داشته باشد. این موضوعی است که مردم بومی از آن اطلاعی ندارند و سیاستمداران و مسئولان دولتی هم آن را نادیده می‌گیرند و هیچ اقدامی برای فرهنگ‌سازی و تغییر نحوه نگرش برای مردم و بومیان آن منطقه انجام نمی‌گیرد. اگر سرمایه‌گذار بخش خصوصی وجود نداشته باشد، دیگر هیچ اقدامی در راستای شکوفایی انفال انجام نمی‌گیرد.

◉ کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع‌معدنی را ناشی از این چالش می‌دانید؟

همان‌طور که گفته شد، اگر قرار است سرمایه‌گذاری جذب این بخش شود، باید سود بالایی برای آن در نظر گرفته شود. نکته دیگر که باید به آن اشاره کنیم، این است که سرمایه‌گذاری در بخش معدن دیربازده و طولانی‌مدت است و زمان زیادی برای آن صرف می‌شود. نکته بعدی این است که معدنکاری در منطقه موجب رونق اقتصاد آن منطقه خواهد شد و فرصت‌های شغلی برای افراد بومی فراهم خواهد آورد و علاوه بر آن، فرصت‌های شغلی که به‌صورت غیرمستقیم با معدن در ارتباط هستند هم، مثل تامین غذا، ایاب و ذهاب ماشین‌های پشتیبانی و... رونق می‌گیرند.

به‌عنوان‌مثال، تصور کنید معدنی در یکی از استان‌های شمال‌غربی کشور ایجاد شود. به این ترتیب، افراد دائما به این منطقه در سفر هستند؛ این سفر یا هوایی است یا ریلی یا جاده‌ای، بنابراین فقط به‌واسطه رفت‌وآمد افراد به منطقه و افزایش آن حمل‌ونقل توسعه پیدا می‌کند.

علاوه بر این، افزایش تعداد افرادی که از مناطق گوناگون جذب منطقه‌ای خاص می‌شوند، موجب افزایش نیاز به مواد غذایی خدمات رفاهی اقامتگاه و امثال آن خواهد شد. مشاغلی که مربوط به ارائه خدمات بین‌جاده‌ای، تبلیغات بین‌راهی یا تعمیرات خودرو و از این قبیل خدمات است، رونق بیشتری می‌گیرد. از سوی دیگر، رفت‌وآمد افراد به یک منطقه و آشنایی با جاذبه‌های سیاحتی آن،زمینه را برای جذب و رونق صنعت توریسم فراهم می‌آورد. پس معدنکاری در ذات خود، برای مناطق دورافتاده و محروم، شکوفایی ایجاد می‌کند.

آیا کسی این موضوع را برای مردم و اهالی و ساکنان بومی یک منطقه روشن کرده است؟ آیا تا امروز وزارت صمت برنامه‌ریزی خاصی در این زمینه انجام داده است؟ پاسخ منفی است. حتی یک نمونه از فرهنگ‌سازی یا به‌فرض نصب پوستر و بنر برای معرفی معدنکاری با امضای وزارت صمت در مناطق گوناگون به ویژه مناطق معدنی دیده نمی‌شود. در مقابل، همیشه از معدنکار چه بخش دولتی، چه خصولتی و چه خصوصی انتظارات زیادی وجود داشته است. برای نمونه، ساخت جاده، مسجد، مدرسه، درمانگاه، امدادرسانی در مواقع وقوع حوادث طبیعی مانند سیل و زلزله و... . البته معدنکار باید در این زمینه فعالیت کند و این اقدامات جزو وظایف ذاتی آنها به‌شمار می‌رود، اما کسی به این نکته توجه نمی‌کند که حضور معدنکار موجب افزایش رفاه مردم منطقه و رشد اقتصادی شده است.

به‌عنوان‌مثال، دانشگاه آزاد با افتتاح شعب گوناگون در دورافتاده‌ترین مناطق کشور، سبب ایجاد تغییرات و تحولاتی در این مناطق دور از توسعه شد، اما هیچ‌جا مقاومتی در برابر احداث دانشگاه به‌وجود نیامد و برخورد قهری صورت نگرفت.

تحصیلات من در شهرستان بود و وقتی که به آن منطقه رفتم، راننده خودرویی به من گفت که قدم شما برای ما خوب بوده و به کسب‌وکار ما برکت داده است. از این مقدمه، می‌خواهم به این نتیجه برسم که هر تحولی در مناطق محروم موجب ایجاد رونق در کسب‌وکار افراد محلی خواهد شد؛ چه احداث دانشگاه یا برگزاری نمایشگاه یا فستیوال‌های گردشگری باشد، چه توسعه معدن و صنایع‌معدنی.

◉ برای جلوگیری از این اتفاقات در استانی مثل سیستان و بلوچستان که به‌تازگی فعالیت‌های معدنی در آن پررنگ شده است، چه باید کرد؟

در حال حاضر در استان سیستان‌وبلوچستان، میزان رفت‌وآمدها و حضور افراد به‌واسطه رشد معدنکاری، افزایش قابل‌توجهی پیدا کرده است و در نتیجه، موجب رونق کسب‌وکار اهالی منطقه نیز خواهد شد.

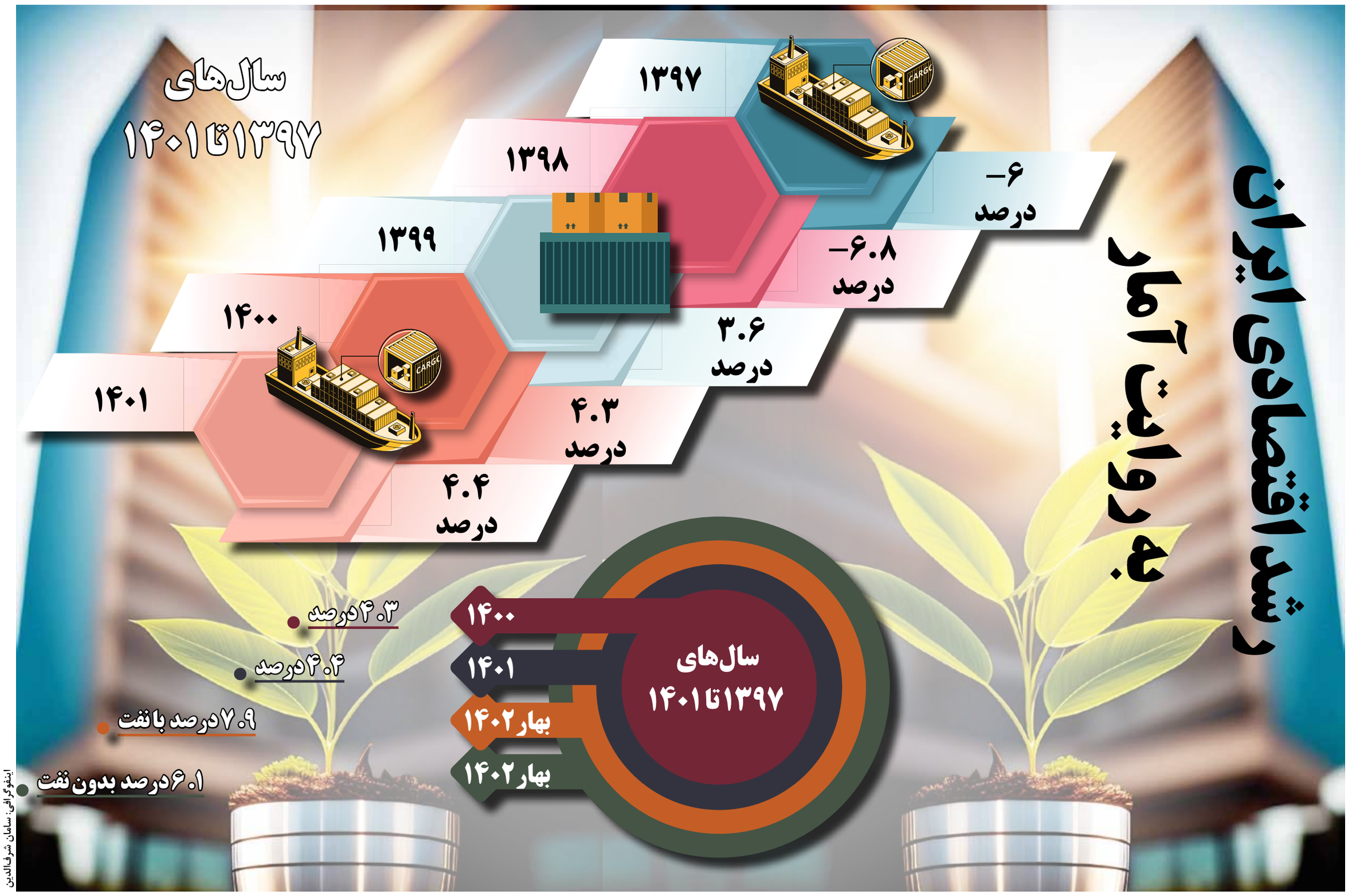
بنابراین، باید برای آگاه کردن مردم منطقه از فواید و مزایای رشد و توسعه معدنکاری در منطقه فرهنگ‌سازی شود تا به این ترتیب امنیت سرمایه در منطقه ارتقا پیدا می‌کند.

ابعاد مختلف و تاثیرات مثبت معدنکاری باید از طریق رسانه‌های جمعی مثل رادیو، تلویزیون، روزنامه‌ها و مجله‌ها به اطلاع عموم برسد. علاوه بر این، ضروری است از طریق وزارتخانه یا تریبون‌هایی فعالیت‌های تبلیغی مانند نمازجمعه، مساجد، شوراهای شهری و روستایی به اطلاع مردم رسانده شود.

این اقدامات در مرحله اول موجب جلب‌توجه سیاستمداران و نمایندگان مجلس خواهد شد و به این ترتیب، موجب ارتقای دانش و آگاهی و فرهنگ‌سازی این بخش تاثیرگذار خواهد شد. در کنار این، لابیگری بخش خصوصی خانه‌های معدن، اتحادیه‌ها یا انجمن‌های تخصصی حوزه معدن می‌توانند نقش پررنگی برای این تغییر فرهنگی داشته باشند.

وظیفه کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی هم از اساس همین است و اگر همین یک کار را انجام دهد، حرکت و تحول بسیار بزرگی انجام داده است. این کمیته باید لابیگری کند و با حضور خلاقانه در نشست‌های شورای گفت‌وگوی بخش دولتی و خصوصی، این مسائل چاره‌یابی شود و دغدغه‌های هر دوطرف دیده و برای آنها راهکارهایی تعریف شود.

> معدن پدیده‌ای زنده است که عملیات اکتشافی و استخراجی به‌صورت مدام در آن جریان دارد و کارمندان و نیروهای فعال در این بخش همواره در رفت‌وآمد هستند و فعالیت آن در نظر شاهدان بیرونی به‌مثابه آن است که منابع و ذخایر خدادادی برداشت می‌شود و می‌رود

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

سریال «رحیل» و پیشرفت محسوس در صنعت سریال‌سازی

الینا مستعدی- فعال رسانه: سریال تلویزیونی رحیل با ترجیع بند «قصه‌ها را می‌نویسند ولی تاریخ را زندگی می‌کنند» در زمره بسترسازی تازه تلویزیون در زمینه سریال‌سازی تاریخی به شمار می‌رود؛ سریالی که توانسته در همین فصل اول از منظر رضایت‌مندی بیش از ۶۰درصد رضایت مخاطبان را به خود جلب کند که آماری است امیدبخش.

رحیل، قصه‌ای است که در مقطعی از تاریخ معاصر کشور روی می‌دهد؛ داستان در پایان سلسله قاجاریه و به روی آمدن حکومت پهلوی اتفاق می‌افتد و درونمایه‌ای عاشورایی دارد. نگاه به سیرو سلوک سیدالشهدا در رزمگاه کربلا و همچنین اشعار عارفانه عمان سامانی از شاخصه‌های این اثر محسوب می‌شود. قصه سریال رحیل از بازگشت « محا « از سفر کربلا آغاز می‌شود که « اصلان « پسر صحاف باشی دربار که مرمت کتابهای منثور و منظوم کتابخانه سلطنتی را همراه پدر برعهده دارد، پی به دسیسه‌ها و توطئه‌هایی می‌برد که سرنوشت او و محا را هم، تبدیل به یک منظومه بی پایان می‌کند.

نوشتن فیلمنامه این سریال با طراحی رامین عباسی‌زاده و به نویسندگی فرهاد نقدعلی، بیشتر از دو سال به طول انجامید که حتی همزمان با تولید، بازنگری و بازنویسی فیلمنامه ادامه داشته. تحقیقات بابت نگارش فیلمنامه به شکل وسیعی انجام شده است تا روح تاریخ در این اثر با منابع مستند تطابق داشته باشد. فیلمبرداری سریال رحیل به سبک سریال‌های مطرح جهانی با سه گروه تولید بطور مداوم انجام شده؛ سه کارگردان با سه گروه تولیدی مجزا، بخش‌های مختلف ضبط مجموعه را برعهده داشته‌اند. در شیوه ساخت این سریال، از دستاوردهای نوین و شیوه‌های جدید سریال‌سازی دنیا استفاده شده است.

هر سه گروه، به طور مستقیم زیر نظر یک اتاق فکر که رامین عباسی‌زاده (طراح و تهیه‌کننده سریال) آن را مدیریت می‌کند، به کار مشغول بوده‌اند تا گروه‌ها بطور هماهنگ با ریتم مورد نظر، کار را انجام دهند تا حاصل کار یکدست و در راستای اهداف و مسیر از پیش تعیین شده، پیش برود. در جهت روزآمدی بیشتر سریال، در بخش‌هایی از سریال برای تصویرسازی از هوش مصنوعی بهره گرفته شده است و همین بر غنای کار افزوده است. این سریال از لحاظ داستانی لایه‌های گوناگونی دارد و از ساختاری رمان گونه پیروی می‌کند که تمام تلاشهای گروه تولید در این است تا بتوانند تمام این لایه‌ها را به تماشا بگذارند.

این سریال لوکیشن‌های متعدد و بازیگرانی متنوع دارد که باعث شده الگویی تازه در سریال‌سازی تاریخی برای تلویزیون رقم خورده. ورای سریال‌های فاخری مثل مختارنامه و سلمان فارسی یا تجربه‌هایی قدیمی‌تر مثل هزاردستان و هشت بهشت، در سال‌های اخیر نوعی سریال‌سازی تاریخی

سهل الوصول و البته پرهزینه باب شده بود که نتوانسته بود چنان که باید مورد توجه مخاطبان قرار گیرد. سریال‌هایی مثل گیلدخت، آتش و باد، گیله وا، مینو و.. و با وجود همه هزینه‌هایی که برایشان شده بود نتوانستند آن قدرها موج در جامعه مخاطب ایجاد کنند و دلیل اصلی هم کم یا بی‌تجربگی سازندگان نه فقط در تاریخی سازی بلکه در سریال‌سازی است. نقطه قوت اصلی هر سریال، تهیه‌کنندگی باتجربه است و شما درنظر بگیرید در عقبه سریال مختارنامه، تهیه‌کننده خوبی مثل محمود فلاح بود با انبوه تجربه یا در عقبه سریال امام علی(ع) تهیه‌کننده‌ای مجرب نظیر محمد بیک‌زاده.

حضور یک تهیه‌کننده باتجربه به نام رامین عباسی در مرکزیت سریال رحیل هم باعث شده این سریال از منظر ساختار فرمی و در عین حال مضمون دراماتیک چند پله بالاتر از سریال‌های متداول تاریخی این سال‌ها قرار گیرد.

رامین عباسی‌زاده به غیر از تجربیات ماورایی موفق خود، تجربه تولید سریال تاریخی نظیر پریدخت را هم در کارنامه داشته و در عین حال تکنیک‌گرایی را در سریال‌هایی مثل انقلاب زیبا و این اواخر احضار به خوبی ارائه داده بود و اکنون در سریال رحیل به بلوغی رسیده که محصول را قابل قبول برای اقشار مختلف مخاطب قرار می‌دهد. سریال رحیل در داستان‌گویی پر پیچ و خم پیش رفته و یادآور داستان‌های هزار و یک شبی که هر لحظه ممکن است اتفاق و ماجرایی تازه به وقوع بپیوندد و اینها در تکامل با ساختار بصری چشم‌نواز سریال، نوید روزهایی بهتر را برای سریال‌سازی رسانه ملی می‌دهد.

سیمافیلم به مدیریت یک خبره فرهنگی پرتلاش به نام مهدی نقویان در دوره تازه خود سعی کرده با بکارگیری تهیه‌کننده‌های باتجربه همچون رامین عباسی‌زاده، زمینه‌ساز تولید سریال‌های باکیفیت شود، امری بنیادی که باعث پیشرفت محسوس در صنعت سریال‌سازی گردیده و باید ادامه یابد تا در آینده نزدیک مخاطبان رسانه ملی همچنان محصولات قابل اعتنایی برای تماشا داشته باشند.

انتخاب شرکت تعاونی فنی و مهندسی کارکنان ایران‌خودرو خراسان

به عنوان تعاونی برتر ملی با مدیریت مهندس سیدحسین پروانه حسینی

مجموعه تعاونی فنی و مهندسی کارکنان ایران‌خودرو خراسان در مراسم تقدیر از تعاونی‌های برتر کشور به‌عنوان تنها تعاونی برتر ملی در زمینه تولید و توزیع انتخاب و از جانب رئیس‌جمهوری محترم حجت‌الاسلام سیدابراهیم رئیسی از این شرکت تقدیر شد. این همایش با هدف معرفی بهتر الگوهای موفق تعاونی‌ها و با حضور وزیر محترم اقتصاد وزیر محترم تعاون کار و رفاه اجتماعی و جمعی از نمایندگان مجلس و تعاونگران سراسر کشور، اتاق‌های تعاون استانی، اتحادیه‌های تعاونی، اداره‌های کل استانی و اتاق تعاون ایران برگزار می‌شود.

در این خصوص جناب آقای مهندس سیدحسین پروانه حسینی، مدیرعامل مجموعه شرکت تعاونی فنی و مهندسی کارکنان ایران‌خودرو خراسان به صمت شرح داد: شرکت تعاونی خدمات فنی و مهندسی کارکنان ایران‌خودرو خراسان درسال ۱۳۸۳ با هدف خدمت‌رسانی در زمینه‌های فنی، مهندسی، تعمیرات و حمل‌ونقل، توزیع، طبخ غذا و فعالیت‌هایی در خصوص انجام امور خدماتی، پشتیبانی، مدیریت پیمان و پیمانکاری پروژه‌های مهندسی، نیروی انسانی برای شرکت‌های گروه صنعتی ایران‌خودرو تاسیس شد در این مجموعه بالغ بر ۱۱۰۰ پرسنل مشغول کار هستند و فعالیت‌های این مجموعه به صورت هلدینگ می‌باشد که شرکت‌های زیرمجموعه این هلدینگ عبارتند از:

*شرکت ایرانیان متین‌خودرو خراسان
*شرکت حمل و نقل مسافربری ارمان سیر بینالود
*شرکت ایرانیان نوید خودرو خراسان
*شرکت نمایندگی ۳۰۷۱ ایران‌خودرو

در مجموع این هلدینگ در چهار زمینه در حوزه‌های تولید، ورزش، خدمات و حمل‌ونقل فعالیت می‌کند همچنین قراردادهایی در زمینه طبخ و تهیه ۵ هزار پرس غذا برای پرسنل مجموعه ایران‌خودرو خراسان و در بحث خدمات نیروی انسانی برای این مجموعه (ایران‌خودرو خراسان) و دیگر مجموعه‌های فعال و متقاضی در استان خراسان فعالیت و خدمات آن را پوشش می‌دهیم به علاوه در زمینه ایاب و ذهاب شرکت‌هایی از جمله شرکت ایمن خودرو، ایران‌خودرو خراسان ، مهرکام پارس و.... بالغ بر ۷ هزار سرویس در ماه در شهرهای مشهد و نیشابور به سمت شهر بینالود و بالعکس را در زمینه حمل‌ونقل پوشش می‌دهیم، فعالیت‌هایی که عرض شد چکیده‌ای از فعالیت‌های هلدینگ تعاونی فنی و مهندسی کارکنان ایران خودرو خراسان می‌باشد.

مهندس حسینی در خصوص «انتخاب به‌عنوان تعاونی برتر کشور» افزود: خوشبختانه شرکت تعاونی ما در سال گذشته هم عنوان تعاونی برتر را کسب کرد امسال نیز علاوه بر تعاونی برتر به‌عنوان تعاونی برتر ملی انتخاب شدیم و به صورت دو سال متوالی به‌عنوان تعاونی برتر انتخاب شده‌ایم.

ایشان درخصوص فعالیت‌های شاخص مجموعه تعاونی فنی و مهندسی کارکنان ایران‌خودرو خراسان افزود: با لطف خداوند و تلاش همکارانم تاکنون تمام حق و حقوق پرسنل را به موقع پرداخت کرده‌ایم و خوشبختانه هیچ پرونده‌ای در زمینه عدم مطالبات

نیروی انسانی نداریم همچنین در بحث مالیات، تامین اجتماعی، تسهیلات بانکی (هیچ بدهی بانکی و قسط معوقه‌ای نداریم) و... نداریم.

ایشان در خصوص اشتغالزایی نیز گفت: در نظر داشته باشید ما در زمینه اشتغالزایی توانستیم در تعاونی خلق کار کنیم این مطلب به این معنا می‌باشد که اغلب تعاونی‌ها کار را نسبت به تولیدات خود انجام می‌دهند اما در تعاونی کارکنان ایران‌خودرو خراسان کار ایجاد وخلق می‌شود و در نهایت این امر باعث اشتغالزایی و درآمد خواهد شد خوشبختانه در این چند سال توانستیم این امر را محقق کنیم و یکی از اهرم‌های موثر در این رابطه شفافیت مالی مجموعه می‌باشد، امری که همواره در دستور کار خود قرار داده‌ایم و حرف اول را در مجموعه فنی و مهندسی کارکنان ایران‌خودرو خراسان می‌زند به‌طور مثال اولین تعاونی در کشور بودیم که در امر سهامداری تجدید عرض‌یابی کردیم (دارایی‌های مجموعه به روز شده است) تا در نهایت حقی از سهامدار اجحاف نشود، فکر می‌کنم اینها شاخصه‌هایی خوبی جهت سرمایه‌گذاری باشد.

مهندس حسینی درخصوص چشم‌انداز مجموعه کارکنان ایران خودرو خراسان افزود: با تلاش همکارانمان توانسته‌ایم به موفقیت‌هایی برسیم امید است نسبت به پتانسیل و توانی که در مجموعه هست بازوی صنعتی استان باشیم امیدوارم با راهبری مجموعه‌های دولتی تصمیم‌گیر با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان در اقتصاد و صنعت استان خراسان نقش بیشتری ایفا کنیم در واقع اقداماتی که در استان تا کنون از طریق مجموعه کارکنان ایران‌خودرو خراسان انجام شده و این تلاش‌ها باعث سوددهی مجموعه شده است در نهایت سود این اقدامات به سهامدار مجموعه رسیده و سهامدار این مجموعه کارکنان و مردم استان می‌باشند، باید دانست شخص در تعاونی ما ملاک نیست این سهامداران و مردم هستند که با کار شبانه‌روزی و جهادی در این مجموعه در قالب یک تعاونی مردمی فعالیت می‌کنند، با تعامل بیشتر می‌توان از این ظرفیت به خوبی استفاده کرد.

سخن پایانی

باید تشکر کنم، در این چند ساله از استانداری و وزارت صنعت، معدن و تجارت استان خراسان،کارخانه ایران‌خودرو استان خراسان و... کمک کردند در سهولت کار تولید در مجموعه ما که در نهایت این امر کمک خواهد کرد بر مردمی‌سازی اقتصاد استان و در نتیجه کشور، باید دانست کار در تعاونی با خرد جمعی صورت می‌گیرد و همراهی مسئولان باعث رونق کار در تعاونی‌ها و به همین واسطه باعث رونق اقتصادی در منطقه خواهد شد.

روی خط خبر

برگزاری مراسم روز ملی صادرات با حضور رئیس‌جمهوری

براساس اعلام سازمان توسعه تجارت ایران، سید محمدصادق قنادزاده، معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران با بیان اینکه ۲۹ مهر به‌عنوان روز ملی تجلیل از صادرکنندگان ملی و نمونه شناخته می‌شود، درباره فرآیند انتخاب صادرکنندگان نمونه، گفت: فرآیند ثبت‌نام و ارزیابی صادرکنندگان نمونه از چند ماه قبل شروع شده که یک بخش از این ارزیابی، با خوداظهاری و بخشی هم با آمار عملکرد صادرات شرکت‌ها است.

به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه تجارت ایران، قائم‌مقام ستاد روز ملی صادرات با بیان اینکه امسال به‌لحاظ شکلی و محتوایی تغییرات اساسی در فرآیند انتخاب صادرکنندگان نمونه و ممتاز صورت گرفته، افزود: به‌لحاظ شکلی مهم‌ترین تغییر این است که فرآیند انتخاب صادرکننده نمونه به‌صورت سامانه‌ای انجام می‌شود؛ به‌گونه‌ای که عمده ارزیابی از حالت دستی و کارگروهی خارج و به‌صورت سامانه‌ای و اعلام فراخوان از طریق سامانه‌های رسمی کشور انجام شده است.

قنادزاده تاکید کرد: این شیوه ارزیابی باعث شده شفافیت و دقت در فرآیند انتخاب صادرکنندگان نمونه امسال افزایش و حواشی کاهش یابد.

معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران و قائم‌مقام ستاد برگزاری روز ملی صادرات همچنین با اشاره به تعداد شرکت‌ها و صادرکنندگانی که امسال موردتجلیل قرار خواهند گرفت، گفت: امسال، همزمان با روز ملی صادرات در مجموع از ۵۰ صادرکننده نمونه تجلیل صورت خواهد گرفت که ۴۰ مورد از این انتخاب‌ها، در حوزه کالایی خواهد بود که در گروه‌های کالایی مختلف دسته‌بندی شده‌اند و بسته به شاخص‌های اعلام‌شده، منتخبان هر گروه کالایی انتخاب می‌شوند.

قنادزاده با اشاره به اهمیت صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالاتر افزود: امسال ۵ صادرکننده برتر را از میان شرکت‌های صاحب محصولات با ارزش افزوده بالاتر و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور انتخاب خواهیم کرد.

معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران و قائم‌مقام ستاد برگزاری روز ملی صادرات اظهار کرد: در روز ملی صادرات امسال متفاوت از سال‌های گذشته از یک تعاونی برتر نیز تجلیل می‌شود. همچنین از بین SME ها (شرکت‌های کوچک و متوسط) یک منتخب و از میان شرکت‌های مدیریت صادرات نیز یک شرکت در میان صادرکنندگان برتر حضور خواهند داشت و در نهایت ۵ مورد از صادرکنندگان نمونه و برتر امسال از بین شرکت‌های حوزه صادرات خدمات اعم از خدمات فنی و مهندسی، گردشگری، صنایع خلاق و... انتخاب خواهند شد.

به‌گفته او در مجموع در کنار صادرکنندگان ممتاز، در نهایت ۵۰ صادرکننده نمونه انتخاب می‌شوند و تندیس صادرکننده برتر به آنها تقدیم می‌شود.

قنادزاده اظهار کرد: امسال حدود ۵۵۰ تقاضا برای حضور در طرح انتخاب صادرکننده نمونه داشتیم که از هفته‌ها قبل ارزیابی این تقاضاها در دستگاه‌های مختلف و براساس شاخص‌های تدوین شده آغاز شده و بخشی هم که به‌صورت سامانه‌ای و ارزیابی کمی بوده، در حال انجام است و در نهایت در روزهای آینده اسامی صادرکنندگان نمونه نهایی و در روز ملی صادرات اعلام می‌شود.

وی افزود: براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته، ۲۹ مهر همزمان با روز ملی صادرات، تندیس برترین صادرکنندگان کشور با حضور رئیس‌جمهوری اهدا و از آنها تقدیر خواهد شد.

به‌گفته قائم‌مقام ستاد برگزاری روز ملی صادرات، این مراسم با حضور تعدادی از وزرا، اتاق‌های بازرگانی، تعاون و اصناف کشور، فعالان اقتصادی، صادرکنندگان نمونه و ممتاز ادوار مختلف، نمایندگان مجلس و نمایندگان دستگاه‌های مختلف اجرایی برگزار می‌شود.

هر هفته یک جواز باطل می‌شود

ابوالقاسم توسلی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم ورزشی تهران درباره وضعیت عملکرد این صنف در سال جاری گفت: فروشندگان و تولیدکنندگان لوازم ورزشی، بهار و تابستان خوبی را پشت سر نگذاشتند.

در واقع به‌دلیل بالا بودن قیمت‌های مواد اولیه و بالا رفتن قیمت‌ها در سال ۱۴۰۲ اوضاع صنف ما در نیمه اول سال خوب نبود.

وی افزود: این صنف با صدها قلم کالا سروکار دارد که از پارچه تا آهن را شامل می‌شود، اما از طرف دیگر هم شاید محصولات صنف در سبد کالایی خانوارها در اولویت ۲۰ هم نباشد، به همین دلیل اوضاع خوبی ندارد.

به گزارش پایگاه خبری اتاق اصناف تهران، توسلی به موضوع مالیات هم اشاره کرد و افزود: مالیات‌های بالایی که بریده‌اند، برای اعضای صنف کمرشکن است و بسیاری از واحدها ضرر کرده‌اند.

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم ورزشی تهران درباره تاثیرات این چالش‌ها بر وضعیت عملکرد این صنف گفت: اکنون به‌طور متوسط هر هفته چندین پرونده را مختومه و جوازها را ابطال می‌کنیم. همچنین به‌دلیل کسادی بازار برخی از موجرها در مراکز تجاری برای تخلیه نشدن، اجاره‌ها را کاهش داده‌اند. در یک کلام، اوضاع صنف خوب نیست.

توسلی گفت: اکنون مالیات تورم را از ما می‌گیرند و هر قدر اتحادیه‌ها می‌گویند درآمدها حاصل از افزایش تورم است، نه افزایش سود، گوش کسی بدهکار نیست.

صمت عوامل بهم ریختگی بازار چای را بررسی کرد

از واردات انحصاری تا گرانی ناگهانی

ثبت‌سفارش واردات چای به ازای خرید چای داخلی آغاز شد

عکس: صمت

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

اواخر تیر به‌دلیل افزایش نرخ چای و چالش‌های ایجادشده در بازار، وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد نرخ ثبت‌سفارش چای تعیین و واردات این محصول آزاد شد، اما به‌عقیده فعالان این حوزه قیمت‌های اعلام‌شده ازسوی این وزارتخانه غیرمنطقی است و امکان ثبت‌سفارش با این نرخ‌ها وجود ندارد؛ در نتیجه واردات نیز شدنی نیست. براساس اطلاعات به‌دست آمده ارز موردنیاز فقط برای واردات چای موردنیاز دو سال و نیم کشور یعنی بیش از ۹۰۰ میلیون یورو در اختیار یک شرکت خاص قرار گرفت و ثبت‌سفارش برای کارخانجات تولیدی ممنوع شد که به‌نظر می‌رسد یکی از دلایل برکناری وزیر سابق جهاد کشاورزی نیز همین بوده است. در نهایت پس از گذشت مدتی به‌تازگی سندیکای کارخانجات چای شمال کشور اعلام کرد براساس دستور وزیر جهاد کشاورزی، نخستین ثبت‌سفارش چای در طرح واردات چای به ازای خرید چای داخلی آغاز شد. براساس این طرح، تاجر باید در ازای واردات ۲ کیلوگرم چای خارجی، یک کیلوگرم چای داخلی خریداری کند. حال باید دید با شروع واردات چه تغییری در بازار رخ خواهد داد؟

از صادرات چای چه خبر؟

براساس آمارهای به‌دست آمده از گمرک در سال ۱۴۰۱ حدود ۳۶ هزار و ۲۶۸ تن چای سیاه و چای کیسه‌ای به ۲۶ کشور صادر شده که این آمار نشان‌دهنده افزایش ۳۸.۳ درصدی صادرات نسبت به سال ۱۴۰۰ است. همچنین درآمد ارزی صادرات چای ایرانی بیش از ۴۳ میلیون و ۲۷۷ هزار دلار معادل ۱۲۰۶ میلیارد تومان بوده است.

ازبکستان، افغانستان، آلبانی، آلمان، امارات متحده عربی، اوکراین، بحرین، بلاروس، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ترکیه، جمهوری آذربایجان، سوئیس، سوئد، عراق، فدراسیون روسیه، فرانسه، قرقیزستان، قزاقستان، قطر، کانادا، کویت، گرجستان، هلند و هند ۲۶ مشتری چای ایرانی در سال ۱۴۰۱ به‌شمار می‌روند. البته امارات با خرید بیش از ۲۰ هزار تن چای به ارزش بالغ بر ۲۵ میلیون دلار بزرگ‌ترین مشتری این محصول محسوب می‌شود. همچنین در آمارهای جهانی از نظر تولید و کشت چای، ایران در رتبه نهم و در آمار مصرف در رتبه دوازدهم قرار دارد، این در حالی است که چین به‌عنوان بزرگ‌ترین کشور تولیدکننده این محصول سالانه ۲.۴ میلیون تن چای تولید می‌کند.

چای را می‌توان یکی از نوشیدنی‌های اصلی ایرانیان دانست که هیچ گاه از برنامه غذایی و روزانه آنها حذف نمی‌شود. درواقع چای جزءلاینفک و غیرقابل حذف سفره مردم ایران است که طرفداران زیادی دارد. به گزارش ایرنا در حال حاضر میزان تجارت چای در جهان سالانه حدود ۴۲ میلیارد دلار است و حدود ۵۰ کشور در جهان به کشت چای می‌پردازند و تقریبا بیش از ۳ میلیارد نفر در بیش از ۱۶۰ کشور جهان به نوشیدن چای عادت دارند که روسیه به‌تنهایی ۱۰ درصد از سهم مصرف چای در جهان را به خود اختصاص داده و باتوجه به عادت و فرهنگ چای در کشورهای پاکستان، ترکیه، عراق، افغانستان، کشورهای مشترک‌المنافع، کشورهای حوزه خلیج‌فارس و همسایگان ایران، کشورمان باتوجه به وجود مناطق ویژه آزاد اقتصادی در نقاط مختلف کشور و دسترسی سریع‌تر و آسان‌تر به بازارهای کشورهای همجوار می‌تواند به یک هاب منطقه‌ای برای فرآوری و صادرات چای تبدیل شود.

کشورهای چین، سریلانکا، کنیا و هند بزرگ‌ترین صادرکنندگان و روسیه، امریکا، انگلستان، مصر، پاکستان و ایران بزرگ‌ترین واردکنندگان چای در سطح جهان هستند.

اتفاق خاصی رخ نداده است

حبیب جهانساز، رئیس سازمان چای با اشاره به تصمیم وزارت جهاد کشاورزی و شرط تعیین‌شده برای واردات چای مبنی بر خرید یک کیلوگرم چای داخلی به ازای واردات ۲ کیلوگرم واردات چای خارجی به صمت گفت: با این تصمیم قرار نیست اتفاق خاصی در بازار رخ دهد. سال گذشته ۱۱۰ هزار تن چای وارد کشور شد که به‌واسطه آن کشاورز نتوانست محصول خود را بفروشد و چای در انبار کارخانجات ماند. در واقع تبعات بی‌برنامگی و نبود نظارت دامن کشاورز و تولیدکننده چای را گرفت. میزان مصرف و نیاز وارداتی چای مشخص است؛ نیاز سالانه کشور به چای خشک حدود ۱۰۰ هزار تن است که نزدیک ۷۰ درصد آن از طریق واردات تامین می‌شود. در داخل کشور ۱۷۰ کارخانه تولید چای داریم و امرار معاش بالغ بر ۹۰۰ روستا و ۵۰ هزار چایکار به تولید چای وابسته است و اگر از تولید داخلی حمایت نشود، مثل برنج، چای تولیدی نیز روی دست تولیدکنندگان می‌ماند. وی ضمن تاکید بر ضرورت حمایت از تولیدکننده بیان کرد: تجار به‌دلیل واردات بیش از اندازه و مشتری کم، مایل به خرید چای ایرانی از بازار نیستند؛ در نتیجه وزارت جهاد کشاورزی در راستای حمایت از تولید داخل یک امتیاز برای بهبود وضعیت در نظر گرفت که طبق آن تاجر باید به ازای واردات ۲ کیلوگرم چای خارجی یک کیلوگرم چای داخلی خریداری کند. جهانساز با بیان اینکه دستور جدید وزیر جهاد کشاورزی به رونق صنعت چای و گردش مالی کارخانجات چای کمک می‌کند، افزود: براساس این دستور، تجار باید ابتدا چای داخلی را خریداری کنند تا چایکاران مقداری از بحران خارج شوند و کارخانه‌ها بتوانند برگ سبز را خریداری کنند و به‌موقع بفروشند تا مطالبات چایکاران را پرداخت کنند.

> تجار باید ابتدا چای داخلی را خریداری کنند تا چایکاران از بحران خارج شوند و کارخانه‌ها بتوانند برگ سبز را خریداری کنند و به‌موقع بفروشند

وی درباره تاثیر طرح واردات چای به کشور به ازای خرید چای داخلی بر نرخ چای اظهار کرد: در بازار به اندازه کافی چای موجود است و سرریز واردات سال گذشته را نیز برای امسال داریم؛ بنابراین در تامین چای هیچ مشکلی وجود ندارد و بازار متعادل است، اما نباید این را فراموش کرد که نرخ چای وارداتی به نرخ ارز وابسته است. البته مسئولان ذی‌ربط متعهد شده‌اند که با این دستور تغییر چندانی در نرخ بازار ایجاد نشود. در واقع نرخ چای وارداتی از لحاظ دلاری تغییر نکرده و از تالار دوم تامین ارز می‌شود.

▣ مصرف کم چای ایرانی

جهانساز درباره میزان مصرف چای ایرانی بیان کرد: در گذشته کسی چای ایرانی نمی‌خورد و اغلب چایکاران مشکل فروش داشتند. حتی چای‌های خوب و ممتاز هم خریدار نداشت و چای در انبارها دپو می‌شد، اما الان ذائقه مردم به سمت چای ایرانی متمایل است.

▣ حذف ارز نیمایی چای

رئیس سازمان چای درباره افزایش نرخ چای در بازار به‌ویژه در تابستان گفت: گرانی چای در ماه‌های گذشته ناشی از کمبود نبود، بلکه به‌دلیل نوع ارز تخصیص‌یافته بود. سال گذشته به‌دلیل واردات بیش از حد نیاز چای به کشور و تخصیص ارز اضافه به تجار، مشکلاتی در صنعت چای به وجود آمد که نتیجه آن رکود و گرانی در بازار چای بود. همچنین اواخر مرداد امسال وزارت صمت اعلام کرد انواع گوشت قرمز و چای به گروه کالایی ۲۲ یعنی تامین ارز واردات از محل تالار دوم، منتقل شده‌اند و بر این اساس ارز نیمایی برای واردات این دو محصول حذف شد.

▣ کاهش صادرات چای در سال ۱۴۰۲

جهانساز درباره وضعیت تولید چای کشور و صادرات این محصول گفت: امسال افزایش تولید داخل داریم و تولید ما تا الان تقریبا ۴۷ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است. با این حال در سال جاری با کاهش صادرات چای نسبت به مدت مشابه سال قبل روبه‌رو هستیم که یکی از دلایل آن مشکلات رفع تعهد ارزی است. البته در کل صادرات چندان در اولویت برنامه‌های ما نیست، اما به‌دلیل مزیت‌های چای ایرانی و طبیعی بودن آن نسبت به چای کشورهای دیگر حدود ۸ تا ۱۰ هزار تن چای ما به کشورهای همسایه از جمله افغانستان، عراق، ترکمنستان، ازبکستان و حدود ۲۷ کشور اروپایی و حتی امریکایی صادر می‌شود.

با واردات چای بازار آرام می‌شود

رضا کنگری، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی درباره وضعیت فعلی بازار چای به صمت گفت: حدود ۹ ماه است که به‌دلیل ممنوعیت واردات چای، شاهد توزیع قطره‌چکانی توسط شرکت‌ها در بازار و در نتیجه کاهش موجودی این محصول هستیم. همچنین باوجود اینکه هنوز هیچ‌گونه مجوزی برای افزایش نرخ این محصول صادر نشده، با افزایش نرخ چای نیز روبه‌رو هستیم. وی با اشاره به دلایل آشفتگی بازار چای اظهار کرد: اواخر سال ۱۴۰۱ مجوز و ارز موردنیاز واردات چای در اختیار یک شرکت خاص قرار گرفت و ثبت‌سفارش برای کارخانجات تولیدی ممنوع شد، زیرا شرکت مذکور تنها واردکننده این کالا به بازار است و سایر تجار باید از بازار، چای عرضه‌شده ازسوی این شرکت را با ۲ برابر نرخ خریداری کنند تا کارخانجات آنان آسیب نبینند. در نتیجه این اتفاق، بازار با کمبود چای روبه‌رو شد که این اتفاق نقطه آغاز افزایش نرخ چای بود.

▣ چای ایرانی طرفدار ندارد؟

کنگری در پیش‌بینی خود از وضعیت بازار چای پس از صدور مجوز واردات، بیان کرد: اکنون برای واردات نیز شرطی مبنی بر خرید یک کیلوگرم چای داخلی به ازای واردات ۲ کیلوگرم چای تعیین شده است. اگر ثبت‌سفارش‌ها منظم انجام شود و واردات صورت گیرد بازار ثبات پیدا می‌کند؛ اما هنوز ثبت‌سفارشی صورت نگرفته و در نتیجه موجودی کالا هر روز کمتر می‌شود.

> اواخر سال ۱۴۰۱ مجوز و ارز موردنیاز واردات چای در اختیار یک شرکت خاص قرار گرفت و ثبت‌سفارش برای کارخانجات تولیدی ممنوع شد

وی با اشاره به استقبال کم از چای ایرانی در بازار بیان کرد: متاسفانه باوجود کیفیت، نرخ مناسب و طعم خوش چای ایرانی هنوز ذائقه مردم با چای ایرانی سازگاری ندارد و محصول داخلی نسبت به خارجی با استقبال بسیار کمی روبه‌رو است. البته میزان تقاضا برای چای ایرانی در بازار نسبت به سال‌های گذشته بیشتر شده، اما باز هم طرفداران چای خارجی بیشتر هستند و ۸۰ درصد فروش بازار مربوط به چای خارجی است.

▣ قیمت جدید چای در بازار

رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی با اعلام نرخ چای در بازار گفت: در حال حاضر قیمت هر کیلوگرم چای خارجی فله‌ای در بازار بیش از ۴۰۰ هزار تومان است. هر کیلوگرم چای فله‌ای ممتاز خارجی ۴۲۵ هزار تومان، چای کلکته شکسته ۴۵۵ هزار تومان، چای سیلان ۴۴۵ هزار تومان، کلکته باروتی ۳۷۰ هزار تومان و کلکته کله مورچه ۲۷۰ هزار تومان نرخ دارد. قیمت هر بسته چای ارل‌گری شهرزاد ۵۰۰ گرمی نیز ۲۴۵ هزار تومان، چای سیلان شاهسوند ۴۵۰ گرمی ۲۲۵ هزار تومان، چای سیاه هندوستان فامیلا ۴۵۰ گرمی ۲۲۵ هزار تومان و چای سیاه معطر مخصوص احمد ۵۰۰ گرمی ۳۱۲ هزار تومان تعیین شده است.

سخن پایانی

سال گذشته وزارت جهاد کشاورزی برای شرکت‌های واردکننده چای محدودیت و رانت و انحصار را برای یک شرکت خاص ایجاد کرد که همین موضوع آشفتگی بازار چای در سال ۱۴۰۲ را سبب شد. در نهایت با مشاهده بهم‌ریختگی بازار و افزایش نرخ چای نتیجه این شد که واردات چای به «شرطها و شروطها» آزاد شود. با این حال همه فعالان این حوزه معتقدند واردات چای به‌اندازه، لازم است و نبود آن بازار را به‌هم می‌ریزد.

باید همه شهروندان از یارانه بنزین بهره‌مند شوند

جای خالی نقشه‌راه برای مصرف انرژی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

یارانه بنزین پرداختی است که توسط دولت به شهروندان یا صنایع پرداخت می‌شود و به‌منظور کاهش هزینه‌های خرید سوخت اختصاص می‌یابد. برخی کشورها برای کمک به شهروندان با درآمد پایین، این یارانه را ارائه می‌دهند تا آنها بتوانند هزینه‌های خرید بنزین را تحمل کنند. به‌علاوه، در برخی موارد، یارانه بنزین ممکن است به‌عنوان یک ابزار برای تنظیم نرخ سوخت استفاده شود، اما این تعاریف در صورتی موثر واقع می‌شود که یارانه سوخت برپایه شرایط کشور به‌طورمنظم بروزرسانی شود. متاسفانه ایران از نظر شدت مصرف انرژی در جهان شرایط مناسبی ندارد و این موضوع در کشور ۳برابر میانگین جهانی است که در سوخت‌های فسیلی از جمله گاز و فرآورده‌های نفتی این شدت بالاتر است و سالانه ۸۰ میلیارد دلار یارانه سوخت در کشور پرداخت می‌شود. باوجود آنکه همه بخش‌های کشور بر لزوم کاهش مصرف انرژی تاکید دارند، اما به‌دلیل پرداخت یارانه بالا از سوی دولت برای حامل‌های انرژی و پرداخت نشدن نرخ واقعی این حامل‌ها توسط مصرف‌کنندگان، هیچ‌کدام از بخش‌ها به‌دنبال بهینه‌سازی نیستند. از همین‌رو، نه نیروگاه‌ها به‌دنبال افزایش بازده خود می‌روند و نه بخش صنعت، فناوری روز را به‌خدمت می‌گیرد تا هزینه انرژی خود را کاهش دهد. این موضوع در مصرف بنزین نیز به‌شدت قابل‌توجه است. بنزینی که به‌عنوان سوخت خودروهای سواری استفاده می‌شود، با نوع مصرف خودروهای باکیفیت روز جهان فاصله دارد، همچنین به‌دلیل پایین بودن قیمت، جزو پرمصرف‌ترین حامل‌های انرژی کشور است. صمت در این گزارش زوایای مختلف پرداخت یارانه انرژی در کشور را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

عکس: صمت

اختلاف ۱۸برابری نرخ بنزین ایران با کشورهای منطقه

نگاهی به نرخ بنزین با عدد اکتان ۹۲ در معاملات خلیج‌فارس نشان می‌دهد که هر بشکه بنزین معادل حدود ۱۵۹ لیتر است، این نرخ امسال در خلیج‌فارس، حدود یک دلار است که با میانگین نرخ ۲۸ هزار تومان برای هر دلار به قیمت صرافی‌های بانک مرکزی، هر لیتر بنزین در خلیج‌فارس ۲۸ هزار تومان نرخ می‌خورد. باتوجه به نرخ هزار و ۵۰۰ تومانی برای بنزین سهمیه‌ای و ۳ هزار تومانی بنزین آزاد، هر لیتر بنزین سهمیه‌ای ۲۷ هزار و ۵۰۰ تومان و هر لیتر بنزین آزاد نیز ۲۵ هزار تومان یارانه دریافت می‌کند تا به قیمت‌های امروز به‌دست مصرف‌کننده ایرانی برسد. اکنون روزانه هزار و ۶۵۰ میلیارد تومان یارانه به بنزین سهمیه‌ای و هزار میلیارد تومان یارانه به بنزین آزاد تعلق می‌گیرد که نشان می‌دهد دولت هر روز بیش از ۲ هزار و ۶۵۰ میلیارد تومان یارانه به بنزین می‌دهد. از سوی دیگر، ایرانی‌ها امسال به‌طورمیانگین روزانه حدود ۱۰۰میلیون لیتر بنزین مصرف کرده‌اند که از این مقدار، ۶۰ میلیون لیتر بنزین سهمیه‌ای و ۴۰ میلیون لیتر در روز بنزین آزاد بوده است. یارانه پرداخت‌شده به بنزین در ماه ۷۹.۵ هزار میلیارد تومان و در سال ۹۵۴ هزار میلیارد تومان است. این در حالی است که بودجه عمومی دولت براساس قانون بودجه امسال ۱۵۰۰ هزار میلیارد تومان است، بنابراین یارانه پرداختی به بنزین در صورت ثابت بودن نرخ بنزین و نرخ دلار، معادل ۶۳ درصد بودجه عمومی دولت در یک سال است، هرچند الگو و فرهنگ مصرف سوخت از سوی مردم نیز در بالا بودن مصرف در کشور تاثیرگذار است، اما گره اصلی مصرف افسارگسیخته تنها با اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت باز می‌شود که اجرای آن برعهده دولت‌ها است. هم‌اکنون تراز گاز کشور منفی شده و تقاضا از عرضه بیشتر شده است. باتوجه به مقدار مصرف بنزین و تولید آن در پالایشگاه‌ها، این موضوع به بنزین و گازوئیل نیز سرایت می‌کند. به این ترتیب، نه‌تنها صادرات انرژی ایران به صفر می‌رسد، بلکه عمده مصارف انرژی نیز در بخش‌های غیرمولد انجام شده است که هیچ نقشی در افزایش تولید ناخالص داخلی کشور ندارند.

طرح اعطای سهمیه فردی اجرایی نمی‌شود

محمدجواد نوفرستی، کارشناس انرژی بااشاره به اینکه طرح یارانه بنزین به اشخاص ۱۰ سال و برای اجرای عدالت در جامعه ارائه شده است، گفت: طی سال‌های گذشته، طرحی مبنی بر یارانه بنزین به تمام اشخاص تقدیم مجلس شد، زیرا افرادی هستند که به‌هیچ‌وجه از یارانه بنزین استفاده نمی‌کنند، در حالی که باید سازکاری تدوین شود که همه از یارانه بنزین بهره‌مند شوند.

به‌گزارش مهر، نوفرستی گفت: طرح اعطای سهمیه به هر فرد در عمل اجرایی نمی‌شود، زیرا زمانی که قرار بر اجرای این طرح بود، باید با همان تعرفه‌ها انجام می‌گرفت. اکنون شرایط جامعه اجازه نمی‌دهد که بنزین گران شود و با همین ۶۰ لیتر بنزین موجود که به خودروهای شخصی تعلق می‌گیرد، این سهمیه به‌جای خودرو به افراد تخصیص پیدا می‌کند.

این کارشناس انرژی ادامه داد: برای جلوگیری از تورم، گرانی و بهانه‌جویی رانندگان تاکسی، پیشنهاد بر این است که سهمیه وسایل حمل‌ونقل عمومی تغییر نکند، زیرا تغییر میزان سهمیه‌بندی منجر به بهانه‌جویی و تورم زنجیروار خواهد شد.

وی ادامه داد: اکنون پیشنهاداتی ارائه شده است که اصل موضوع را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. یکی ایجاد سامانه‌ای برای فروش بنزین توسط افرادی است که خودروی شخصی ندارند. این موضوع دارای ایراداتی است، زیرا حجم عرضه بالا است و نزدیک ۱۰ میلیون خانوار فروشنده می‌شوند و مانند سهام‌عدالت، قدرت مذاکره دست خریداران خواهد بود.

نوفرستی توضیح داد: این یارانه برای استفاده افراد بدون خودرو است، اما اگر بخواهند در آن سامانه به‌فروش برسانند،کسی به نرخ ۳ هزار تومان خریداری نمی‌کند و قیمت‌ها پایین‌تر می‌آید، اما اگر دولت خودش خریدار بنزین باشد، موضوع فرق خواهد کرد.

این کارشناس انرژی خاطرنشان کرد: در صورتی که افراد از یارانه خود استفاده نکردند، دولت آن را معادل ۳ هزار تومان خریداری کند و امکان ذخیره‌سازی هم برای‌شان فراهم نباشد، زیرا اساس این پیشنهاد رعایت عدالت در جامعه برمبنای یارانه هزار و ۵۰۰ تومانی است.

به‌گفته نوفرستی، خودروی پرمصرفی که تاکنون بنزین آزاد را با نرخ ۳هزار تومان خریداری می‌کرد، اکنون بنزین آزاد را با نرخ ارزان‌تری دریافت می‌کند. این شرایط ضدعدالت و به‌نفع پرمصرفان است و منجر به افزایش مصرف بنزین نیز می‌شود، زیرا افراد پرمصرفی که تاکنون بنزین ۳ هزار تومانی خریداری می‌کردند، اکنون بنزین را از کم‌مصرف با نرخ ۵۰۰ تا هزار تومان خریداری می‌کند و نرخ تمام‌شده کمتری پرداخت می‌کند.

این کارشناس انرژی اضافه کرد: در صورتی که بنزین امکان خریدوفروش داشته باشد، از اساس این طرح را زیر سوال می‌برد، زیرا هدف ثانویه‌ای هم دارد که همان کاهش مصرف بنزین است و این امر اتفاق نمی‌افتد.

وی توضیح داد: اکنون شرایط اجتماعی، اقتصادی، امنیتی و ... اجازه افزایش نرخ بنزین را نمی‌دهد و هرگونه افزایش نرخ در این زمینه اشتباه محض است و نتیجه مطلوبی به‌دنبال ندارد. به‌عبارتی، نه کاهش مصرفی اتفاق می‌افتد و نه اثری مثبتی دارد، تنها تورم‌زا می‌شود و سرمایه اجتماعی دولت نیز به‌تبع آن، کاهش پیدا می‌کند.

نوفرستی ادامه داد: به‌همین‌دلیل، اگر سهمیه‌ها و قیمت‌ها ثابت نگه داشته شوند و سهمیه موجود به‌جای خودروی شخصی به افراد تخصیص پیدا کند و در عین حال، سهمیه خودروهای عمومی ثابت بماند تا تاکسی‌ها بهانه‌ای برای افزایش نرخ نداشته باشند، در این شرایط، جامعه از افزایش نرخ بنزین آزاد استقبال می‌کند، زیرا حدود ۲۰ درصد نیاز واقعی کشور بنزین آزاد است و ۸۰ درصد مصرف روزانه بنزین سهمیه‌ای است که در صورت اجرایی شدن این طرح، همه سهمیه برابر دارند.

وی ادامه داد: در این حالت، دولت می‌تواند به مردم گوشزد کند که سهمیه خود را به نرخ پایین به‌فروش نرسانید، زیرا به‌صورت تضمینی از شما خریداری می‌شود یا حتی پیشنهاد نگهداری و ذخیره‌سازی آن با شرط و شروطی نیز می‌تواند داده شود، زیرا این سهمیه با نرخ آزاد خریدوفروش خواهد شد و به‌طبع به نرخ آزاد بنزین نیز اضافه می‌شود. این شرایط کمک می‌کند کم‌مصرف‌ها بنزین را با نرخ بالاتری بفروشند که به عدالت و حتی درآمد اقشار محروم کمک می‌کند و کاهش مصرف نیز اتفاق می‌افتد.

این کارشناس انرژی بااشاره به اینکه اجرای درست این طرح، می‌تواند از قاچاق سوخت هم جلوگیری کند، اضافه کرد: اعدادی که اعلام می‌شوند، تحت‌عنوان مصرف بنزین در واقع براساس فروش روزانه است، یعنی مصرف واقعی به‌علاوه قاچاق، که این طرح می‌تواند از قاچاق سوخت نیز جلوگیری کند.

وی در پاسخ به این سوال که اجرایی شدن این طرح منجر به افزایش تورم می‌شود یا خیر، گفت: هر موضوعی که نقدینگی ایجاد کند نیز، تورم به‌دنبال دارد.

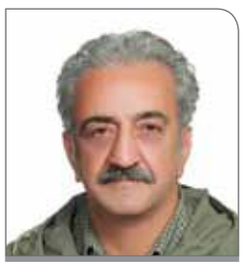
نوفرستی توضیح داد: اجرایی شدن این طرح، اگر لازمه تغییر نرخ باشد، به‌طورقطع تورم‌زا است، اما اگر با همین نرخ بنزین، نحوه سهمیه‌بندی تغییر کند، ممکن است درصد کمی تورم داشته باشد، اما دلیل نمی‌شود هدف اصلی که عدالت است، نادیده گرفته شود و اگر اثر تورمی داشته باشد، ناچیز خواهد بود.

وی در خاتمه افزود: این طرح بیش از ۱۰ سال است که اجرایی نمی‌شود، زیرا یا جسارت اجرای آن وجود ندارد یا کسی متوجه اهمیت آن نیست.

برای جلوگیری از تورم، گرانی و بهانه‌جویی رانندگان تاکسی، پیشنهاد شده سهمیه سوخت وسایل حمل‌ونقل عمومی تغییر نکند

نقشه‌راهی برای حوزه انرژی وجود ندارد

فرزین سوادکوهی، کارشناس انرژی به صمت گفت: ما از آنجایی که اصولا استراتژی انرژی را ترسیم نکرده‌ایم و یک نقشه‌راه برای حوزه انرژی نداریم، در عمل مجبور به بکارگیری تمهیداتی می‌شویم که شاید در مقاطع کوتاه همانند مسکنی ظاهر شود و نتیجه خاصی نیز به‌همراه نداشته باشد. بنابراین یارانه بنزین که دوباره خبرساز شده است،می‌تواند در همین حالت باشد و برای چند وقتی، نهادهای ذی‌ربط و مسئولان مربوطه را از تحت‌فشار بودن دربیاورد و دغدغه‌های پیش‌آمده را به‌نحوی التیام بخشد. در کل، چنین راهکارهایی، کلی نیست و روشی نیست که بتواند کشور را از تنگنای تولید و مصرف (ناترازی) رها کند. متاسفانه ما این ناترازی را در حوزه‌های دیگر انرژی همچون برق و گاز نیز شاهد هستیم. وی در ادامه توضیح داد: ما در ۲ سال گذشته، موفق به تولید روزنامه ۱۰۵میلیون لیتر بنزین باکیفیت در روز بودیم، اما این مقدار رفته‌رفته کاهش محسوسی پیدا کرد و کاهش تولید دردسرساز شد. از سوی دیگر، مصرف سرسام‌آور بنزین در کشور به‌طورتصاعدی در راه بالا رفتن و به ناترازی بنزین عمق داده است. دولت به اشتباه گمان می‌کند که برای برون‌رفت از این وضعیت، یارانه بنزین می‌تواند چاره‌ساز باشد، اما به‌اعتقاد بیشتر کارشناسان انرژی، چنین روش‌های کارساز نیست و کمکی به ناترازی انرژی در کشور ما نمی‌کند. این کارشناس حوزه انرژی بیان کرد: ما تا زمانی که یک نگاه کلی به حوزه‌هایی مانند حمل‌ونقل نداشته باشیم و خودروهای تولیدشده را با فناوری‌های روز هماهنگ نکنیم، اتفاقی خاصی رخ نمی‌دهد و هر سال کلی خودرو تولید می‌کنیم که روزبه‌روز به ناوگان حمل‌ونقل ما اضافه می‌شود و به‌همین‌میزان مصرف انرژی نیز بالا می‌رود. در این شرایط، یارانه بنزین چه کمکی می‌تواند کند؟ یارانه بنزین در نهایت می‌تواند بخش کوچکی از خلأ ناترازی و کمبودهای مالی دولت را جبران کند، اما کلیت ماجرا را تغییر نمی‌دهد و به‌نظر من، کار درستی نیست.

واقعی‌سازی نرخ بنزین اشتباه است

سوادکوهی درباره تبعات واقعی‌سازی نرخ بنزین به صمت گفت: اکنون جامعه و مصرف‌کننده، توانایی پذیرش این افزایش نرخ را ندارد، چراکه واقعی‌سازی نرخ بنزین، صدای حوزه‌های دیگر انرژی نظیر برق و گاز را هم درمی‌آورد و این حوزه‌ها را برای واقعی‌سازی نرخ‌ها تهییج می‌کند. وی در پایان گفت: واقعی‌سازی نرخ بنزین، شرایط حادی را به‌وجود می‌آورد و این راهکار، درست نیست. کار درست این است که همان‌طور که گفته شد، به حوزه‌های خودرویی ورود شود و پای تکنولوژی‌های جدید به این صنعت باز شود. همچنین، الگوهای مصرف با روش‌های مختلف به مصرف‌کنندگان آموزش داده شود. نهادهایی مثل سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت باید فعال‌تر شود و نقش‌های نمایشی کنار گذاشته شوند و نهادهای مربوطه کنش‌گرایانه و با رویکرد جدید به این بحث ورود کنند تا بهترین تصمیم گرفته شود.

مصرف بنزین در کشور به‌طورتصاعدی در حال بالا رفتن و به ناترازی بنزین عمق داده است

سخن پایانی

یکی از مهم‌ترین چالش‌های یک دهه اخیر اقتصاد ایران، به موضوع پرداخت یارانه انرژی و واقعی نبودن نرخ آب، برق و گاز مربوط می‌شود.

ایران در سال ۲۰۲۲، ۸۶ میلیارد دلار به‌عنوان یارانه انرژی پرداخت کرد؛ درحالی‌که کشور چین با جمعیت بیش از یک میلیارد نفر، در مقام دوم قرار گرفته و ۳۲ میلیارد یارانه انرژی به این موضوع اختصاص داده است. نوسانات ارزی و افزایش ارزش دلار نسبت به ریال، باعث افزایش نرخ حامل‌های انرژی در بازار داخلی شده است.

کاهش تولید داخلی حامل‌های انرژی مانند بنزین، دیزل و گازوئیل در کشور سبب شده است که وابستگی به واردات این محصولات افزایش پیدا کند و نرخ آنها نیز صعودی شود.

از سوی دیگر، تعاملات بازاری و عواملی مانند افزایش تقاضا در فصل‌های گرما، افزایش ترافیک در شهرها و تعطیلی موقتی کارخانه‌ها نیز می‌تواند باعث افزایش نرخ حامل‌های انرژی شود.

باتوجه به این عوامل، افزایش نرخ حامل‌های انرژی در ایران امری چندجانبه است و به‌دلیل تاثیرات گسترده بر بازار، از جمله مشکلاتی محسوب می‌شود که در کلیه زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی تاثیر می‌گذارد. پرداخت یارانه انرژی در کشورهای مختلف به‌شکل مختلفی انجام می‌شود.

در برخی کشورها، دولت مستقیم به خانوارهایی که قادر به پرداخت هزینه‌های خود نیستند، یارانه پرداخت می‌کند. در برخی دیگر از کشورها، دولت به‌صورت‌غیرمستقیم این یارانه‌ها را ارائه می‌کند.

در برخی موارد، دولت‌ها نیز برای کاهش مصرف انرژی و حفظ محیط‌زیست، یارانه‌هایی را ارائه می‌کنند که به افراد و شرکت‌ها کمک می‌کند تا در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنند. در هر صورت، دولت باید در راستای هدفمندی یارانه‌ها گام بردارد و چالش‌های موجود را با یک برنامه‌ریزی منظم و باتوجه به زیرساخت‌های موجود، حل‌وفصل کند.

دریچه

افزایش نرخ بنزین به کاهش مصرف نمی‌انجامد

مرتضی بهروزی‌فر
کارشناس انرژی

ما در جامعه با مشکلات زیادی مواجهیم و نمی‌توانیم بگوییم که تنها انرژی را با نرخ جهانی به‌فروش می‌رسانیم، زیرا در حال حاضر در فروش بسیاری از کالاهای اساسی به شهروندان، قیمت‌هایی بالاتر از نرخ جهانی داریم و هیچ اعتراضی در این زمینه انجام نمی‌گیرد.

ما می‌دانیم دولت با مشکلات مالی جدی روبه‌رو است و یکی از راه‌هایی که می‌تواند این کمبود بودجه را پوشش دهد، افزایش نرخ بنزین است، اما بیان کردن اینکه افزایش نرخ بنزین، منجر به کاهش مصرف و استفاده بیشتر از حمل‌ونقل عمومی می‌شود، کاملا غلط است و در سال‌های اخیر، این موضوع بارها اثبات شده است. به‌عنوان‌مثال، در دوره دولت دهم، نرخ بنزین تا ۷ برابر افزایش یافت، اما مصرف بنزین تنها در ۲ تا ۳ ماه اول تغییرات کمی داشت و سپس با تورم و کاهش ارزش پول ملی، وضعیت به حالت قبلی برگشت و حتی بدتر شد.

باید توجه کرد که نرخ بنزین به‌عنوان یک شاخص مهم در تعیین نرخ تمام‌شده برخی کالاهای ضروری برای مردم است و باعث افزایش تورم می‌شود. این امر به‌ویژه برای اقشار کم‌درآمد و طبقات پایین جامعه، شرایط اقتصادی را سخت‌تر می‌کند. بهتر است دولت به‌جای افزایش نرخ حامل‌های انرژی، تمرکز بیشتری روی تولید داخلی داشته باشد و با این اقدام، هزینه‌های عقب‌مانده را تسویه و از افزایش تورم آتی جلوگیری کند.

مثال آسانی که می‌توان درباره تاثیر افزایش نرخ بنزین بر تورم زد، این است که در کشور ما هنوز مشکلاتی مرتبط با قیمت‌های کالاهای اساسی و افزایش تورم وجود دارد.

پیشنهاد می‌شود که برای کاهش وابستگی به صادرات نفت و کاهش واردات، به توسعه صنایع و تولیدات داخلی توجه بیشتری شود. همچنین، باید بر اهمیت اصلاح سیستم حمل‌ونقل عمومی و افزایش استفاده از آن تاکید کرد تا مصرف سوخت‌های فسیلی کاهش یابد و محیط‌زیست حفظ شود.

قبل از افزایش نرخ بنزین، باید تاثیرات این اقدام بر جامعه و اقشار مختلف را به‌دقت بررسی کرد و راهکارهای جایگزین را در نظر گرفت. همچنین، باید توجه به این نکته داشت که افزایش نرخ بنزین تنها یک راهکار موقت است و برای حل مشکلات اقتصادی باید راهکارهای سازنده و بلندمدت پیشنهاد شود. باید اقداماتی باتوجه به تاثیرات آن بر جامعه و با در نظر گرفتن راهکارهای جایگزین و سازنده انجام شود.

این رویکرد می‌تواند به حل مشکلات اقتصادی جامعه کمک کند و نه‌تنها مسئله کمبود بودجه را حل کند، بلکه بهبودی بلندمدت را نیز به‌همراه داشته باشد.

مصرف انرژی در کشور باتوجه به حجم اقتصادی موجود بسیار بالا است، اما به این معنی نیست که مصرف‌کنندگان عامدانه انرژی را هدر می‌دهند، چراکه برای مثال، شهروندان در ایران از خودروی استاندارد و سیستم حمل‌ونقل مناسب و کم‌مصرف برخوردار نیستند.

همچنین، عایق‌بندی و بهینه‌سازی در ساخت‌وساز رعایت نمی‌شود. از سوی دیگر، تجهیزات تجاری و خانگی که با نرخ بسیار بالاتر از سایر کشورهای دنیا به‌فروش می‌رسند، بسیار پرمصرف هستند و باعث اتلاف شدید انرژی می‌شوند؛ با این جریانات چه انتظاری می‌توان داشت که انرژی در کشور ما بهینه مصرف شود؟

رتبه‌های دوم و سوم ذخایر گاز و نفت جهان در اختیار ایران است و باید جایگاه بسیار بالاتری در بازارهای انرژی دنیا داشته باشیم، اما متاسفانه این جایگاه را نداریم. این موضوع اول به این دلیل است که ما به‌خاطر مشکلات موجود نتوانستیم در بالادست هزینه کنیم و به فناوری و دانش فنی روز دسترسی داشته باشیم.

مورد بعدی که حائزاهمیت است اینکه، نتوانسته‌ایم مبنای اقتصاد کشور را برپایه بهینه‌سازی مصرف انرژی قرار دهیم، در نتیجه این موضوعات باعث شد تا متناسب با ذخایر خودمان تولید انرژی در کشور ما انجام نگیرد. اگر برای چنین چالش‌هایی در کشور چاره‌جویی و برنامه‌ریزی نشود، در نهایت کشور باوجود منابع عظیم نفتی و گازی به یک واردکننده انرژی در سال‌های آینده تبدیل خواهد شد.

اتلاف انرژی در کشور ما تبدیل به یک چالش بزرگ شده است،زیرا جدا از مصرف زیاد شهروندان، در بسیاری از ادارات و نهادهای دولتی، اتلاف انرژی به‌وضوح دیده می‌شود و هیچ نهادی آن‌طور که باید به این موضوع ورود نمی‌کند.

هدررفت نفت و گاز در بخش کلان وجود دارد و غیرقابل‌چشم‌پوشی است و سرمایه‌های زیادی را هدر می‌دهد؛ اما جدا از این مسئله، زمانی که دولت تلاش می‌کند تا شهروندان اصول صرفه‌جویی در مصرف انرژی را رعایت کنند، ضرورت دارد که نهادهای دولتی نیز در این اقدام پیشقدم شوند و جلوی هدررفت انرژی را بگیرند.

رشد ۸ درصدی صادرات نساجی پوشاک، چرم و کفش

کیمیا ملکی: **نشست خبری و مطبوعاتی پیرامون موضوعات صنعت نساجی، پوشاک، تولید و صادرات و برگزاری ۳ نمایشگاه بین‌المللی صنعت نساجی، پوشاک و کیف و کفش با حضور مدیرکل دفتر پوشاک و نساجی وزارت صمت و مسئولان اتحادیه‌های مربوطه در محل اتاق اصناف تهران برگزار شد. بر این اساس، بیست‌ونهمین نمایشگاه بین‌المللی نساجی، ماشین‌آلات، مواد اولیه، منسوجات خانگی، ماشین‌های گلدوزی و محصولات نساجی از ۲۳ تا ۲۶ مهر در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود. در این نمایشگاه، بیش از ۳۴۰ شرکت داخلی و خارجی گرد هم می‌آیند و ضمن ارائه توانمندی‌های خود، زمینه‌های سرمایه‌گذاری، مبادلات تجاری و بازرگانی را فراهم می‌کنند و با یکدیگر به گفت‌وگو و تبادل اطلاعات نوین این صنعت می‌پردازند. همچنین در این نمایشگاه، حدود ۱۶۰ شرکت داخلی و ۱۸۰ شرکت خارجی از ۱۱ کشور آلمان، ایتالیا، تایوان، ازبکستان، تاجیکستان، کره‌جنوبی، ترکیه، هند، ژاپن، اسپانیا و چین جدیدترین تولیدات و خدمات خود در حوزه صنعت نساجی را ارائه می‌کنند.**

عکس: آیدا فریدی

محسن گرجی، مدیرکل دفتر پوشاک و نساجی وزارت صمت در نشست خبری از افزایش ۶ درصدی صادرات پوشاک و نساجی در نیمه نخست امسال خبر داد و اظهار کرد: مجموع صادرات پوشاک و نساجی در نیمه نخست امسال ۳۶۸ میلیون دلار و این عدد در مدت مشابه پارسال، ۳۴۵ میلیون دلار و بیانگر رشد ۶ درصدی است.

کاهش ۸ درصدی تامین ارز صنایع نساجی

وی افزود: همچنین در بخش واردات نیز از نظر ارزشی ۵ درصد و از نظر وزنی ۱۵ درصد افزایش داشتیم. البته، واردات محصول نهایی ممنوع است. بنابراین، افزایش واردات به‌ویژه از نظر وزنی، نشان می‌دهد که این صنعت رشد کرده است. گرجی ادامه داد: واردات الیاف پنبه در نیمه نخست امسال ۴۰ هزار تن بود که نسبت به ۳۰ هزار تن پارسال، رشد ۲۵ درصدی را نشان می‌دهد. پیش‌بینی می‌شود که متوسط رشد رشته‌های مختلف صنعتی در نیمه نخست امسال به ۸ درصد برسد. مدیرکل دفتر پوشاک و نساجی وزارت صمت درباره تامین ارزی این صنعت هم گفت: تامین ارزی شش‌ماهه امسال ۸۶۲ میلیون دلار بود، در حالی که این عدد در مدت مشابه سال گذشته ۹۳۸ میلیون دلار و بیانگر افت ۸ درصدی تامین ارزی در این بخش است. وی به واحدهای فعال در صنعت نساجی و پوشاک اشاره کرد و گفت: حداقل ۱۲۰ هزار واحد صنفی تولیدی ثبت‌شده در این صنعت داریم. همچنین، ۶ هزار و ۵۰۰ تا ۷ هزار واحد صنفی در کل این زنجیره فعال هستند. بنابراین، کمابیش یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در این صنعت مشغول به کار و ۲۷۵ هزار واحد صنفی توزیعی فقط در بخش پوشاک فعال هستند.

نمایشگاهی با حضور ۱۱ کشور جهان

رسول شجری، رئیس اتحادیه کشوری کیف و کفش و رئیس ستاد برگزاری نمایشگاه گفت: در این نمایشگاه، علاوه بر تولیدکنندگان داخلی، شرکت‌ها و تولیدکنندگان برخی کشورها، از جمله کشورهای ایتالیا، ترکیه، هند و چین حضور و مشارکت دارند و جدیدترین تولیدات صنعت چرم و صنایع مرتبط با این هنر صنعت را به نمایش عموم می‌گذارند. وی اضافه کرد: در دهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت چرم، کیف، کفش و صنایع وابسته که در سالن‌های ۴۰، ۴۱، ۴۴A و ۴۴B و فضای باز محل نمایشگاه بین‌المللی تهران برگزار خواهد شد، بیش از ۱۶۰ شرکت حضور خواهند داشت.

شجری از حضور هیات‌هایی از استان‌های مختلف کشور از جمله استان‌های خراسان‌رضوی، آذربایجان‌شرقی، اصفهان و همدان در این نمایشگاه خبر داد و گفت: همچنین قرار است در طول برگزاری این نمایشگاه، چند هیات تجاری خارجی از کشورهای مختلف از نمایشگاه بازدید کنند و با شرکت‌های ایرانی وارد مذاکرات تجاری شوند. وی با بیان اینکه دهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت چرم، کیف، کفش و صنایع وابسته در فضایی با مساحت حدود ۱۵ هزار متر مربع برگزار می‌شود، افزود: در حاشیه این نمایشگاه، ۴ نشست و کارگاه علمی و تخصصی با حضور استادان دانشگاه‌ها، متخصصان و صاحبان صنایع چرمی کشور برگزار خواهد شد. رئیس اتحادیه کشوری کیف و کفش اضافه کرد: در دهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت چرم، کیف، کفش و صنایع وابسته؛ انواع محصولات و تولیدات چرمی شامل کیف‌های مختلف اداری، زنانه، مردانه، انواع کفش‌های چرمی مردانه و زنانه، محصولات لایه‌چرمی، انواع لباس‌های چرمی، انواع چرم‌های گاوی، اشبالت، میشی، گوسفندی، بزی و مصنوعی، انواع دستگاه‌های لیزری، دستگاه پرس، دستگاه‌های جین‌زن، انواع ماشین‌های دوخت و دیگر صنایع و تجهیزات ارائه و به نمایش عموم گذاشته می‌شود.

افزایش اعتماد مصرف‌کنندگان به پوشاک داخلی

علی مرادی، رئیس ستاد اجرایی این نمایشگاه گفت: یازدهمین نمایشگاه بین‌المللی پوشاک ایران با مجوز رسمی سازمان توسعه تجارت ایران و از سوی شرکت سامع پادنوین و با نظارت اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نساجی و پوشاک ایران برگزار می‌شود. وی اضافه کرد: پس از تاکیدات رهبر معظم انقلاب مبنی بر حمایت از کالای ایرانی، تلاش کردیم این نمایشگاه را در راستای این فرمایشات و حمایت از پوشاک ایرانی برگزار کنیم، بنابراین نمایشگاه ایران‌مد، می‌تواند ضمن تحقق این هدف، گامی مهم در راستای افزایش اعتماد جامعه مصرف‌کنندگان به پوشاک داخلی بردارد.

رئیس ستاد اجرایی نمایشگاه بین‌المللی پوشاک گفت: قاچاق یکی از مسائلی مهمی است که به صنعت پوشاک کشور صدمات سختی وارد می‌کند، البته مبارزه با قاچاق پوشاک انجام شده و می‌شود، اما باید با جدیت بیشتری صورت بگیرد. گفتنی است، یازدهمین نمایشگاه بین‌المللی پوشاک ایران از ۲۳ تا ۲۶ مهر هر روز از ساعت ۸ تا ۱۵ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران آماده بازدید علاقه‌مندان است.

سهم ۶.۵ درصد صنعت نساجی در اشتغال

شاهین کاظمی، نایب رئیس هیات‌مدیره انجمن صنایع نساجی ایران با اشاره به برنامه هفتم توسعه گفت: توسعه اتفاقی نیست و برای توسعه، نیازمند برنامه‌ریزی هستیم. برای توسعه صنعتی کشور هم، تمرکز روی برنامه هفتم توسعه است که متاسفانه در برنامه توسعه هفتم باوجود اینکه در انجمن چند سال روی این موضوع کار شد و نظرات خودمان را به مرکز پژوهش‌های مجلس و وزارت صمت ارائه کردیم، اما هیچ‌کدام از نظرات ما در این برنامه منعکس نشده، از این‌رو وقتی به مسائلی که در رشد صنعت موردنظر ما بوده، اشاره نشده است، چگونه می‌توان امیدوار به رشد در صنعت نساجی باشیم. کاظمی اظهار کرد: سهم اشتغال صنعتی در حوزه نساجی حدود ۶.۵ درصد است، پس نساجی می‌تواند برای مملکت مفید باشد و علاوه بر تامین نیاز داخلی می‌توانیم به کشورهای اطراف هم صادرات داشته باشیم. وی بیان کرد: در سال گذشته، کمابیش ۱.۸ میلیارد دلار ارزش واردات این زنجیره در صنعت نساجی و پوشاک بوده است و باید توجه کرد که پوشاک واردات رسمی ندارد. از ۱.۸ میلیارد دلار به‌میزان ۶۸۵ میلیون دلار واردات پارچه است که این پارچه تبدیل به پوشاک و منسوجات خانگی می‌شود. کاظمی بیان کرد: پیشنهاد ما برای توسعه صنعت نساجی تخصیص ۵ میلیارد دلار است که اگر در برنامه هفتم توسعه این میزان برای توسعه این صنعت تخصیص یابد، توانایی داریم که کل زنجیره واردات را داخلی‌سازی کنیم، اما برای تحقق این موضوع، نیازمند برنامه هستیم. اگر برنامه‌ریزی درستی انجام دهیم، می‌توانیم به بزرگ‌ترین تامین‌کننده کالای پوشاک، نساجی، کیف و کفش در منطقه تبدیل شویم، اما اکنون باوجود صنایع پتروشیمی در کشور، واردکننده برخی مواد اولیه در حوزه پتروشیمی هستیم، در حالی که باوجود داشتن نفت، این مواد اولیه باید در داخل تولید شود.

سونامی پوشاک قاچاق

مجید افتخاری، عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران بیان کرد: صنعت پوشاک موتور محرکه تمام زنجیره است و به‌عنوان صنعتی شناخته می‌شود که بیشترین ارزش‌افزوده را در کل زنجیره نساجی دارد. وی با اشاره به واردات پوشاک قاچاق اظهار کرد: ما شاهد سونامی واردات پوشاک قاچاق هستیم، در حالی که واردات این حجم از قاچاق تاکنون سابقه نداشته است و هر ساله یک‌سری کشورهای جدید وارد بازار ایران می‌شوند و این مسائل توانمندی بازار ایران را از بین می‌برد.

افتخاری گفت: بیش از ۳.۵ دلار قاچاق پوشاک در سطح کشور وجود دارد و متاسفانه برنامه‌ای برای مبارزه با آن وجود ندارد. در گذشته، از کشور ترکیه واردات قاچاق داشتیم، بعد این واردات از کشور بنگلادش اتفاق افتاد که به‌صورت تناژی و با نرخ بسیار پایین، پوشاک قاچاق از این کشور به کشورمان وارد می‌شد، ضمن اینکه نحوه نگهداری این کالاها در شرایط نامناسبی بود و گاهی مشکلاتی را به‌لحاظ بهداشتی و سلامتی برای مصرف‌کنندگان ایجاد می‌کرد. عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک اظهار کرد: اکنون نیز سونامی واردات پوشاک قاچاق از چین به کشور ما شروع شده است و همچنین، پاکستان نیز به کشور ما واردات پوشاک قاچاق دارد و گفته می‌شود این کشور به‌شدت روی بازار ایران برنامه‌ریزی می‌کند، بنابراین همه اینها باعث می‌شود که بدنه تولید دچار چالش‌هایی شود که هر روز، نوع و جنس این چالش‌ها تغییر می‌کند.

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان در نظر دارد پروژه ذیل را از طریق مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.

ردیف	عنوان پروژه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	رشته و حداقل پایه	مدت (ماه)	محل تامین اعتبار	تاریخ توزیع اسناد	مهلت تحویل پیشنهادات	زمان بازگشایی پاکتها
۱	مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای تکمیل خط انتقال و شبکه توزیع برق ۲۰ کیلوولت ناحیه صنعتی مبلمان عطاآباد	۱۵/۴۹۶/۵۹۶/۸۴۷	۷۸۰/۰۰۰/۰۰۰	نیرو-۵	۴	عمرانی و داخلی	از ساعت ۰۷:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۵ تا ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۲	تا ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۲	از ساعت ۱۲:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۳

۱- پروژه فاقد پیش پرداخت می‌باشد. از مبلغ هر پرداخت صورت وضعیت به پیمانکار معادل ۱۰ درصد به‌عنوان تضمین حسن انجام کار کسر و در حساب سپرده نزد کارفرما نگهداری می‌شود.
۲- **محل دریافت اسناد مناقصه:** سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد ایران).
۳- نوع تضمین شرکت در مناقصه: شرکت کنندگان در مناقصه می‌توانند به صورت فیش واریز نقدی به حساب تمرکز وجوه سپرده شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شماره IR ۰۵۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۲۲۵۰۷۱۴۵۴۱۸ یا ضمانتنامه بانکی بنفع کارفرما تهیه و همراه اسناد مناقصه به دستگاه مناقصه‌گزار تسلیم نمائید. به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۴- **محل تحویل پیشنهادات:** سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد ایران) و دبیرخانه شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان به همراه نامه تحویل پاکت اسناد مناقصه (الف).
۵- **محل بازگشایی اسناد مناقصه پاکات:** شرکت شهرکهای صنعتی گلستان.
۶- **زمان اعتبار پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران:** از تاریخ بازگشایی به مدت ۳ ماه می‌باشد.
۷- به پیشنهادهای فاقد مهر و امضاء، مشروط، مخدوش و پیشنهادهایی که بعد از انقضای مدت مقرر در این آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۸- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه، در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد. سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد ایران) . http://www.setadiran.ir
برگزاری مناقصه صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مناقصه شامل دریافت اسناد مناقصه، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن از این طریق امکان‌پذیر می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۱۸

روابط عمومی شرکت شهرکهای صنعتی گلستان

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)

آگهی فراخوان شناسایی و ارزیابی شرکت‌ها به شماره ۱۴۰۲/۰۵/ف

جهت برگزاری مناقصه:

بهره‌برداری از واحد خردایش شماره ۲ و نوارهای انتقال سنگ آهن دانه‌بندی شده

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد به منظور "بهره‌برداری از واحد خردایش شماره ۲ و نوارهای انتقال سنگ‌آهن دانه‌بندی شده به خطوط تولید ۵، ۶ و ۷ تولید کنسانتره سنگ‌آهن" مجتمع خود، اقدام به شناسایی و ارزیابی شرکت های واجد شرایط و دارای حداقل ۵ سال سابقه بهره‌برداری از سنگ‌شکن خطوط تولید کنسانتره سنگ‌آهن نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دانلود نمایند و پاکت خود را که حاوی مدارک درخواستی جهت شناسایی و ارزیابی می‌باشد، حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۳۰ به نشانی دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران تحویل نمایند. شایان ذکر است شرکت در فراخوان حاضر و ارسال پاکت هیچگونه حقی جهت ارجاع کار به مناقصه‌گران ایجاد نمی‌کند.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

گزارش بازوی پژوهشی مجلس از وضعیت صندوق تامین‌اجتماعی نشان می‌دهد

احتمال افزایش کسری بودجه صندوق وجود دارد

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرموند: تورم ۲رقمی مزمن حاکم بر اقتصاد و بازده پایین سرمایه‌گذاری‌های صندوق‌های بازنشستگی، در کنار رشد روزافزون مصارف صندوق، شاهد روند نزولی منابع صندوق‌ها هستیم. ادامه این روند ضمن حذف منابع مازاد برای انجام سرمایه‌گذاری، در تقارن با پدیده کهنسالی جمعیت سبب تزلزل پایداری مالی صندوق‌های بازنشستگی می‌شود. گرچه اصلاحات پارامتریک، در کوتاه‌مدت می‌تواند از سرعت تشدید کسری صندوق جلوگیری کند، نیاز به اصلاحات ساختاری همچون تامین بسترهای لازم برای استقرار نهاد تنظیم‌گر مقررات برای اجرای مجموعه اصلاحات هدفمند و موثر با رعایت اصل کفایت مستمری در این بخش به‌شدت احساس می‌شود.

نقش صندوق‌ها در تامین درآمد سالمندان جهان

بنا بر تحلیل بازوی پژوهشی مجلس، مستمری بازنشستگان، منبع اصلی درآمد سالمندان جهان را تشکیل می‌دهد. این امر اهمیت تامین مالی و منابع صندوق‌های بازنشستگی را نشان می‌دهد. صندوق‌های بازنشستگی عمومی از اصلی‌ترین بازیگران حوزه تامین‌اجتماعی به شمار می‌روند و دارای آثار مهم اقتصادی و اجتماعی هستند. به‌همین‌دلیل بحران مربوط به آنها و اتخاذ نکردن راهبردهای مناسب درباره مدیریت این بحران، ثبات حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور را با مخاطراتی مهم مواجه می‌کند. به‌گزارش صمت، یک نگرانی مهم و اصلی برای سیاست‌گذاران حوزه تامین‌اجتماعی، وضعیت نگران‌کننده صندوق‌های بازنشستگی است که با شاخص‌های پایداری به مرز نگرانی و هشدار رسیده و در برخی از این صندوق‌ها از این مرز عبور کرده‌اند. این نگرانی، هم از منظر مدیریت و ارائه راهبرد برای برون‌رفت و هم تامین کسری منابع مالی آنها از مجاری با حداقل آثار تورمی به یکی از مسائل اصلی کشور بدل شده است. نظام تامین‌اجتماعی حاکم بر ایران، نظام بیمه‌ای (مشارکتی) و غیربیمه‌ای (غیرمشارکتی) است که حدود ۶۹ درصد جمعیت شاغل و ۴۶درصد جمعیت سالخورده را تحت‌پوشش دارد.

اهمیت سازمان تامین‌اجتماعی

سازمان تامین‌اجتماعی بزرگ‌ترین صندوق از نظر تعداد اعضای شامل بیمه بازنشستگی و درمان به‌شمار می‌رود، به‌نحوی که ۴۵ میلیون نفر از جمعیت ۸۴میلیونی را تحت‌پوشش دارد و ضریب پوشش ۵۳.۶۱ درصدی را به ثبت رسانده است. چگونگی تامین مالی نظام تامین‌اجتماعی، از ابتدا موضوعی حیاتی به‌شمار می‌رفت.

مطابق قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین‌اجتماعی مصوب سال ۱۳۸۳، خدمات تامین‌اجتماعی ایران در ۳ بخش بیمه‌ای، حمایتی و امدادی تعریف شده است. در این بین، حوزه بیمه‌ای خود به ۲ سطح بیمه همگانی اجباری و بیمه تکمیلی اختیاری تقسیم می‌شود، هرچند سن بازنشستگی برای مردان ۶۰ سال و برای زنان ۵۵ سال تعیین شده است، اما قوانین متعدد بستر لازم برای بازنشستگی پیش از موعد را فراهم کرده‌اند.

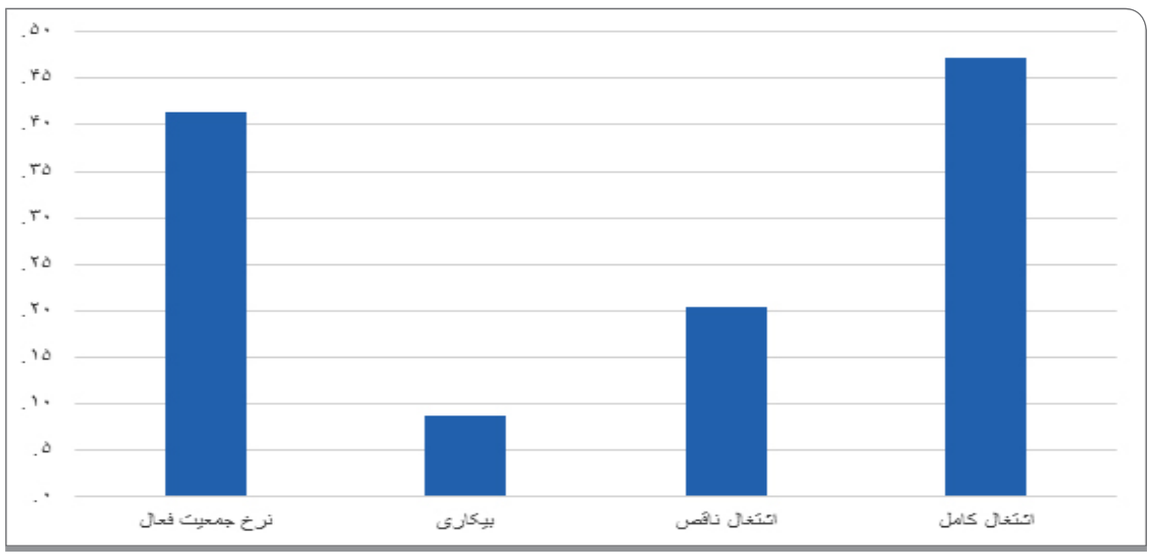
نرخ تعلق‌پذیری یا نرخ انباشت، فاکتور دوم فرمول مستمری است. این نرخ نشان می‌دهد به‌ازای هر سال اشتغال چند درصد مستمری به فرد تعلق می‌گیرد. در ایران به این فاکتور ضریب سنوات نیز گفته می‌شود که برابر ۳.۳ درصد است. این نرخ به آن معناست که در صورت اشتغال و در نتیجه پرداخت حق بیمه ۳۰ساله، فرد می‌تواند از ۱۰۰درصد مزایای بازنشستگی بهره‌مند شود.

فاکتور سوم، میانگین حقوق و مزایا مشمول حق بیمه یا کسور بازنشستگی است. در ایران حقوق بازنشستگی برمبنای معدل حقوق سال‌های آخر محاسبه می‌شود. باتوجه به اینکه با افزایش سابقه کاری افراد، دستمزد آنها بیشتر می‌شود که به‌معنای افزایش مستمری است، برخی کشورها چون بریتانیا میانگین کل سال‌های اشتغال را مبنای محاسبه گذاشته‌اند. اعمال سقف درآمد مشمول کسر حق بیمه برای مستمری، از دیگر فاکتورهای بسیار مهم در فرآیند پایداری مالی سیستم است. سقف درآمد از یک‌طرف، بار مالی و تعهدات را کاهش می‌دهد و از طرف دیگر، برای ایجاد توازن و برابری در مستمری‌های پرداختی می‌تواند مورداستفاده قرار بگیرد.

عمر ۷دهه‌ای یک صندوق بازنشستگی

سازمان تامین‌اجتماعی براساس قانون در سال ۱۳۳۱ با هدف ساماندهی و پرداخت مستمری بازنشستگی، بیمه کاری و بیمه درمانی به کارکنان بخش خصوصی، از جمله خویش‌فرما و کارکنان بخش عمومی در قالب یک سازمان مستقل تاسیس شد.

به این ترتیب، این نهاد یک سازمان بیمه‌گر است که ماموریت اصلی آن، ارائه خدمات به ۲ قشر بزرگ شامل کارگران به‌طوراجباری و صاحبان مشاغل به‌طوراختیاری است. این سازمان، سازمانی عمومی و غیردولتی است که بخش مهمی از منابع مالی آن، از محل حق بیمه‌ها تامین می‌شود و متکی به منابع دولتی نیست. به‌همین‌دلیل، دارایی‌ها و سرمایه‌های آن متعلق به اقشار تحت‌پوشش در نسل‌های متوالی است و نمی‌تواند با هیچ‌یک از سازمان‌ها و موسسه‌های دولتی یا غیردولتی ادغام شود.

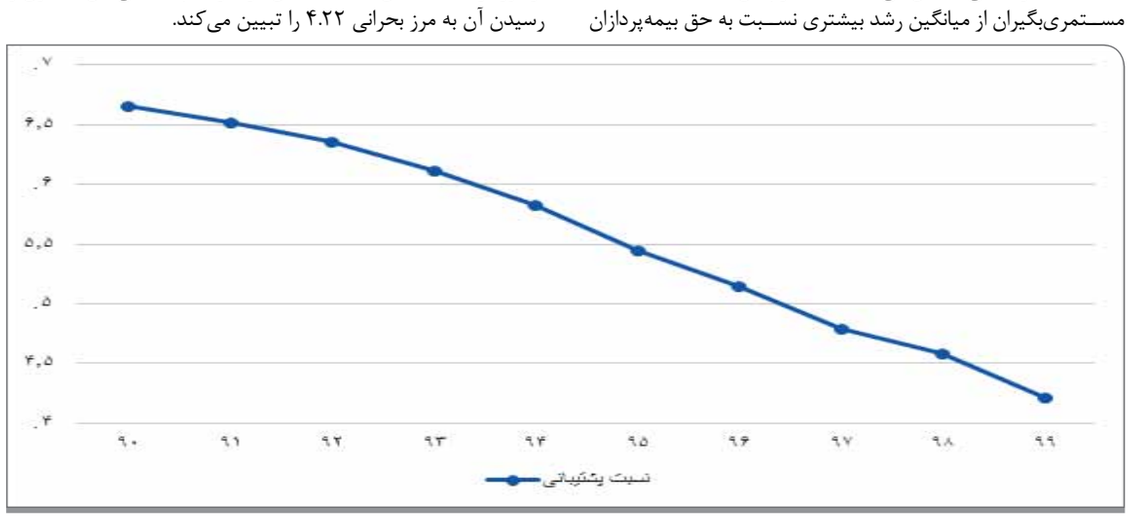
از میان ۷۹میلیون و ۵۲۰ هزار نفر جمعیت کشور در سال ۹۹، بیش از ۶۲میلیون و ۷۹۸ هزار نفر بیش از ۱۵سال و ۲۵ میلیون و ۹۶۷ هزار نفر، که ۴۱.۴ درصد از مردم ایران را تشکیل می‌دهند، جمعیت فعال کشور بودند.

از مجموع جمعیت فعال کشور، ۹۱درصد آنها را شاغلان و حدود ۹درصد را بیکاران از آن خود کرده‌اند.

همچنین، صندوق تامین‌اجتماعی با ۳۷میلیون و ۳۳۳هزار نفر بیمه‌شده اصلی و تبعی، ۷میلیون و ۲۱۰هزار نفر مستمری‌بگیر اصلی و تبعی و در نتیجه ۴۴میلیون و ۵۴۳ هزار نفر تحت‌پوشش کل، نسبت به جمعیت کل کشور از ضریب پوشش ۵۳ درصدی برخوردار است.

بغرنج شدن وضعیت در دهه ۹۰

اطلاعات رسمی نشان می‌دهند که در پایان دهه ۹۰، جمعیت مستمری‌بگیران از میانگین رشد بیشتری نسبت به حق بیمه‌پردازان برخوردار است که این مسئله کاهش در ضریب پشتیبانی این صندوق و رسیدن آن به مرز بحرانی ۴.۲۲ را تبیین می‌کند.

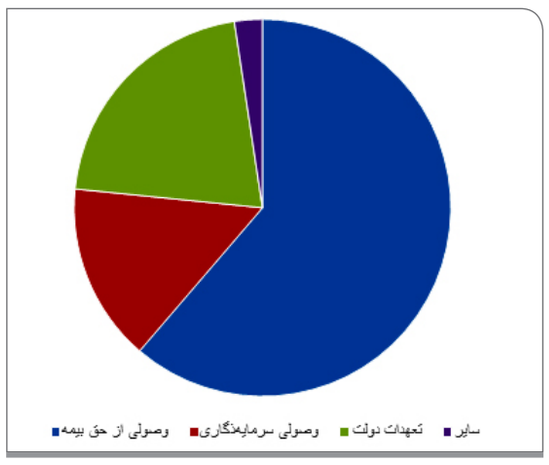

مطالعات نشان می‌دهند اگر شاخص پشتیبانی به کمتر از ۶.۳۷ تقلیل یابد، سازمان قادر به انجام تعهدات قانونی خود براساس منابع نقدی حاصل از دریافت حق بیمه نخواهد بود و در صورت کاهش این شاخص به ۵.۳۵ نفر و کمتر با فرض دریافت کلیه تعهدات به‌ویژه بدهی‌های دولت، باز هم تامین‌اجتماعی قادر به تامین مصارف خود نیست.

در صندوق تامین‌اجتماعی، میانگین سن و سابقه در زمان بازنشستگی به‌ترتیب برابر ۵۶.۶ و ۲۳.۲ است. همین‌طور میانگین تعداد سال‌های دریافت مستمری بازنشستگی حدود ۲۲ سال و میانگین حقوق ماهانه دریافتی بازنشستگان، ۲ میلیون و ۵۸۸ هزار تومان است. در این میان، حدود ۴۹درصد از بازنشستگان صندوق تامین‌اجتماعی بازنشسته عادی و ۵۱درصد آنها پیش از موعد هستند و بیش از یک میلیون و ۳۰۰هزار نفر (۹درصد بیمه‌شدگان) گروه‌های بیمه‌ای مشمول حمایت دولت هستند.

این صندوق به‌صورت تعهدی کسری ندارد و در حالت نقدی با کسری فزاینده مواجه است. از این‌رو، اگر منابع تعهدی صندوق پرداخت شود، کسری نخواهد داشت، هرچند به‌دلیل کاهش نسبت پشتیبانی، در آینده نزدیک صندوق با کسری مواجه خواهد بود.

باید به این نکته توجه داشت که صندوق به‌دلیل قرار گرفتن در سال‌های میانی و پایانی خود افراد بالقوه نزدیک به شرایط بازنشستگی بالا و اعضای جدید کمتری را تجربه می‌کند که برای تامین تعهدات خود با مشکل کسری نقدینگی روبه‌رو است و ناگزیر به دریافت وام و اعتبار برای تامین نقدینگی با نرخ‌های بالا سود است. این موضوع هزینه‌های بلندمدت سرمایه‌ای در قالب پرداخت اصول و سود تسهیلات را بر دوش صندوق خواهد گذاشت.

در حال حاضر سهم اصلی در پوشش دادن منابع تامین‌اجتماعی، با سهم حدود ۶۰ درصدی، از محل حق بیمه‌های پرداختی تامین می‌شود و ۲۱درصد از منابع صندوق را تعهدات دولت تشکیل می‌دهد. در این میان، سرمایه‌گذاری سهم ۱۵درصدی از منابع سازمان دارد که در طرف مقابل، مطابق بودجه این صندوق، حدود ۱۳درصد از مخارج سازمان مربوط به هزینه‌های سرمایه‌ای، عمرانی و اصل و سود تسهیلات است. اگر نرخ افزایش حداقل دستمزد و نرخ افزایش مستمری‌ها را سالانه معادل ۳۰ درصد در نظر بگیریم، کسری صندوق تامین‌اجتماعی در سال ۱۴۰۵ به بیش از ۵۲ هزار میلیارد تومان در ماه خواهد رسید که جبران این کسری، نیازمند دریافت وام و تحمیل هزینه‌های مالی مضاعف به سازمان است.

همچنین، مطابق پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول در سال ۲۰۱۷ کسری صندوق تامین‌اجتماعی در سال ۲۰۸۰ به ۹.۳ درصد از کل تولید ناخالص داخلی در آن زمان خواهد رسید. باید به این نکته توجه داشت که این گزارش پیش از اجرای متناسب‌سازی تنظیم شده است و اجرای این طرح، مقدار کسری را بیشتر می‌کند.

انعطاف، نیاز امروز نظام تامین‌اجتماعی

در راستای تجارب دیگر کشورها در اصلاحات نظام بازنشستگی، در ایران نیز بررسی پایداری مالی سیستم در پژوهش‌های مختلف، موردبررسی قرار گرفته است. علاوه بر این، برخی نهادهای بین‌المللی چون بانک جهانی، سازمان بین‌المللی کار و صندوق بین‌المللی پول که به‌طورتخصصی، به موضوع بازنشستگی می‌پردازند، در مقاطعی هم به پایداری مالی صندوق تامین اجتماعی در ایران پرداخته و پیشنهادهایی را هم ارائه کرده‌اند.

موسسه عالی پژوهش تامین‌اجتماعی با همکاری سازمان جهانی کار، گزارشی با عنوان «ارزیابی آکچوئریال مزایای بلندمدت سازمان تامین‌اجتماعی» در سال ۲۰۱۶ منتشر کرده که به بررسی ارزیابی اکچوئریال مزایای بلندمدت سازمان تامین‌اجتماعی ایران در سال ۱۳۹۴ پرداخته است.

این گزارش ضمن برشماری اهم چالش‌های پیش‌روی صندوق، اعم از قواعد حاکم بر مزایا و نحوه مدیریت مالی صندوق، به بیان اصلاحات لازم برای بهبود پایداری مالی صندوق پرداخته است.

کاهش نرخ انباشت به ۲ درصد به‌ازای هر سال خدمت، افزایش سال‌های مبنای محاسبه مستمری بازنشستگی، افزایش سن قانونی بازنشستگی (به‌میزان ۳ سال)، لحاظ جریمه برای بازنشستگی پیش از موعد در کنار تشویق برای به‌تعویق انداختن بازنشستگی، از جمله سیاست‌های اصلاحی اشاره‌شده از سوی سازمان جهانی کار است، هرچند بررسی دقیق گزارش مذکور نشان می‌دهد که این گزارش دارای نواقص زیادی است و اتکا به نتایج حاصل از آن با چالش‌های فراوانی مواجه است.

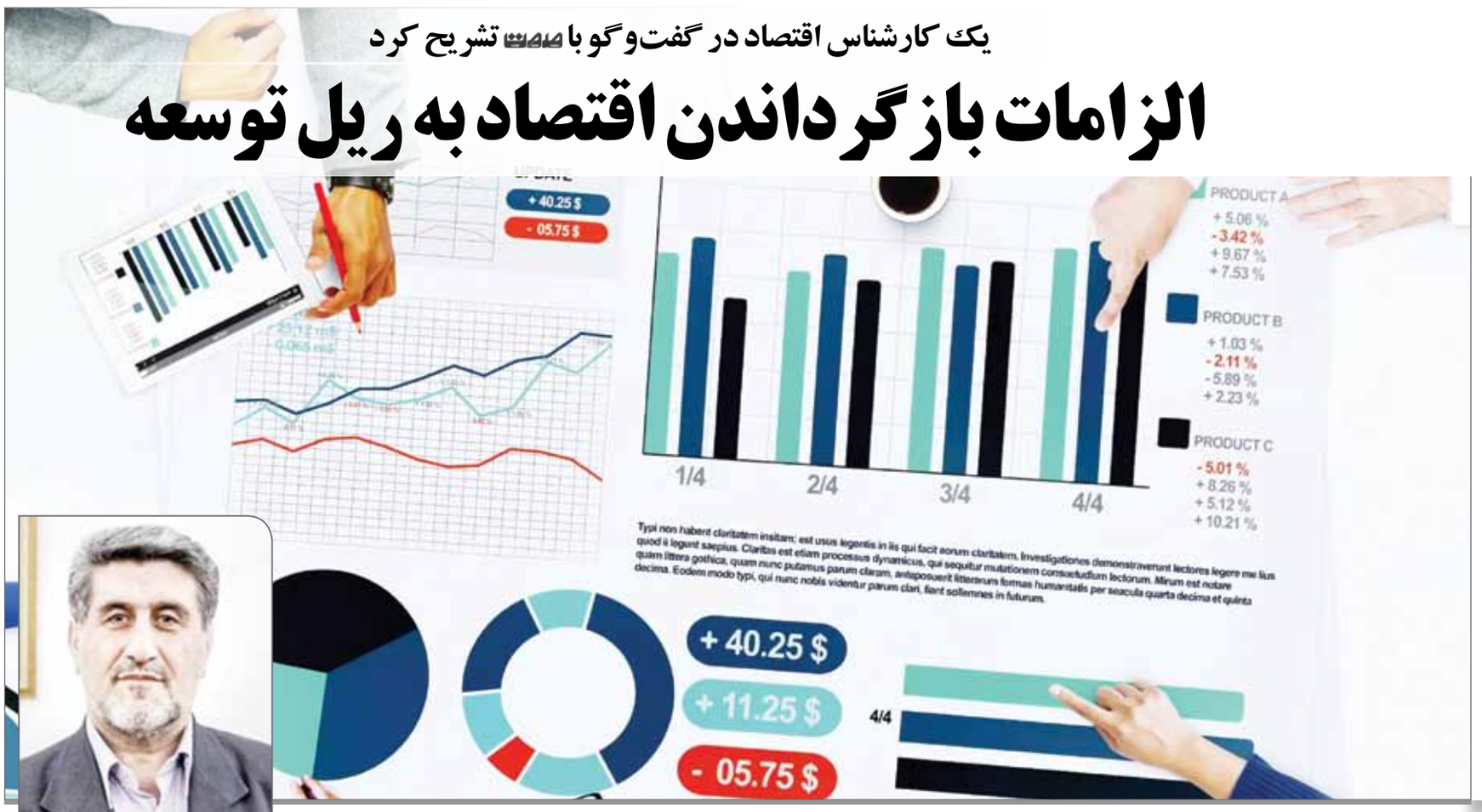
از جمله نواقص اصلی این گزارش، می‌توان به محاسبه نکردن ارزش روز سرمایه‌گذاری‌ها، عدم‌برآورد سایر بدهی‌های دولت، عدم‌بدهی سهم کارفرمایان، فروض غیرواقعی درباره دستمزدها، غفلت از بخش درمان، شفاف نبودن درآمدهای حاصل از مواد ۳۸ و ۴۱ قانون تامین‌اجتماعی و لحاظ نکردن سایر حق بیمه‌ها و درآمدها اشاره کرد.

نتایج ناشی از مطالعات کارشناسان صندوق بین‌المللی پول در سال ۹۶ حاکی از اهمیت تسریع در فرآیند اعمال اصلاحات پارامتریک است و در آن مجموعه سیاست‌های اصلاحی برای بهبود وضعیت مالی صندوق مطرح می‌شود.

از جمله مهم‌ترین این سیاست‌ها، لزوم تغییر و اصلاح استانداردهای عمومی گزارش‌دهی، پایه‌ریزی یک طرح مستمری ملی، افزایش تدریجی حداقل سن بازنشستگی، افزایش سال‌های مبنای محاسبه مستمری به ۲۰ سال، کاهش حداقل مستمری و نرخ انباشت، سختگیرانه‌تر کردن شرایط احراز مزایا برای بازماندگان، تسهیل جابه‌جایی نیرو از طریق اصلاح اصول و مقررات نقل و انتقال بین طرح‌ها و ایجاد سازکارهای خودکار افزایش سن بازنشستگی باتوجه به تغییرات سن امید به زندگی است.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت تشریح کرد

الزامات بازگرداندن اقتصاد به ریل توسعه

معاون وزیر جهاد کشاورزی در دولت روحانی درباره رقم ۷.۹ درصدی که مرکز آمار از رشد اقتصادی بهار امسال اعلام کرده، می‌گوید: «اگر بخواهم صریح صحبت کنم باید تاکید کنم رشد اقتصادی ایران آن‌طور که بانک مرکزی و مرکز آمار می‌گویند نبوده و براساس شرایط روز به‌نظر می‌رسد روال اقتصادی آن‌گونه که مراجع رسمی اعلام می‌کنند، نیست. هرچند من دسترسی به داده‌های رسمی آنها ندارم و به همین دلیل محاسباتی هم ندارم که بتوانم با استناد به آن، گزارش‌های رسمی را رد کنم؛ با این همه مسئله این است که رشد موردبحث ۶ یا ۸ درصدی نمی‌تواند پنهان از چشم جامعه، فعالان و کارشناسان اقتصادی بماند.»

علی قنبری، استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس، تصریح می‌کند: «برای بهبود شرایط اقتصادی ایران در گام نخست باید این محاصره اقتصادی کشور خاتمه یابد. رفع مشکل تحریم‌ها یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است و در کنار آن عضویت در FATF می‌تواند محاصره اقتصادی را خاتمه دهد و راه‌ها را برای نقل‌وانتقال منابع مالی به بانک‌های کشور هموار سازد. ضمن اینکه با رفع سوءمدیریت‌های موجود می‌توانیم دیگر موانع دستیابی به یک رشد مناسب و شایسته ایران را مرتفع کنیم و دوباره اقتصاد کشور را به ریل توسعه برگردانیم.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این استاد دانشگاه است.

◉ چندی پیش مرکز آمار ایران گزارشی ارائه کرد که در آن رشد اقتصادی کشور در ۳ ماه ابتدایی سال ۷.۹ درصد برآورد شد. این آمار در شرایطی اعلام می‌شود که خبرهایی از کاهش ۱.۴ میلیون شغل در کشور ظرف ۲ سال گذشته خبر می‌دهند. چگونه این همزمانی رخ می‌دهد؟

به نکته مهمی اشاره کردید؛ به‌طور طبیعی منظور از افزایش تولید ناخالص داخلی یا شاخصی که تحت عنوان نرخ رشد اقتصادی می‌شناسیم، میزان افزایش درآمدهای حاصل از فعالیت‌های اقتصادی است و هنگامی که گفته می‌شود رشد اقتصادی به مقداری مشخص رسیده، یعنی به همان اندازه مشخص، نسبت به سال گذشته درآمدهای اقتصادی افزایش پیدا کرد.

پرواضح است که افزایش درآمدهای اقتصادی پیش از هر چیز باید خود را در بهبود وضعیت زندگی عموم مردم و بهبود اقتصاد نشان دهد. امکان ندارد بگوییم اقتصاد در حال افزایش تولید به‌شکلی پایدار و مستمر است و همزمان بر تعداد بیکاران اضافه شده یا تعداد فقرا افزایش پیدا کرده است. گاهی ممکن است با سیاست‌گذاری‌های غلط، کار به جایی برسد که رشد اقتصادی به بهبود وضعیت عدالت اجتماعی منجر نشود، اما ممکن نیست رشدی، آن هم به میزان ۸ درصد حاصل شود و آثار آن در اقتصاد ایران، ملموس نباشد.

◉ البته گزارش بانک مرکزی هم رشد اقتصادی بهار امسال را بیش از ۶ درصد برآورد کرده است. این رقم را منطقی می‌دانید؟

به‌نظر می‌رسد باتوجه به شرایط روز، برخی از آمارهای بانک مرکزی هم قابل‌استناد و اتکا نباشد. اگر بخواهم صریح صحبت کنم باید تاکید کنم رشد اقتصادی ایران آن‌گونه که بانک مرکزی و مرکز آمار می‌گویند نبوده است. هرچند من دسترسی به داده‌های رسمی آنها ندارم و به همین دلیل محاسباتی هم ندارم که بتوانم با استناد به آن، گزارش‌های رسمی را رد کنم؛ با این حال مسئله این است که رشد موردبحث ۶ یا ۸ درصدی نمی‌تواند پنهان از چشم جامعه، فعالان و کارشناسان اقتصادی بماند.

متاسفانه گاهی مراجع رسمی اعلام آمار کشور ما، آماری که ارائه می‌دهند بیش از آنکه واقعی باشد، انتخابی است. شرایطی که در کشور حاکم شده و برخوردی که گاه دولت با نظرات دیگر می‌کند این را القا می‌کند که موسسات رسمی اعلام آمار زیر فشار نهادهایی قدرتمند قرار دارند و این وضعیت ممکن است در نتایجی که به‌دست می‌آورند هم اثر بگذارد.

به‌هر روی، رشد اقتصادی شاخصی نیست که به هر شکل و بر مبنای هر بازه زمانی که سیاست‌گذار تمایل داشته باشد، محاسبه شود. شاخص رشد اقتصادی باید سالانه محاسبه شود و سپس از گشایش سخن گفت. ممکن است بخشی از این افزایش شتاب رشد اقتصادی ناشی از رشد بسیار اندک سال گذشته باشد که موجب شده با خالی شدن برخی از شوک‌ها مانند شوک حذف ارز ترجیحی و البته افزایش فروش نفت، شتاب بیشتری بگیرد. هرچند این نیز نمی‌تواند توجیهی برای دفاع از عملکرد کسی باشد.

در دولت سیزدهم مشاهده می‌شود مسئولان ارشد کشور منتظرند وضعیت یک شاخص تغییری کند تا به‌سرعت پشت تریبون حاضر شوند و اتفاقی کوچک را نقطه عطفی بزرگ و آغازی بر یک مسیر درخشان عنوان کنند. چنین رویکردی نسبت به شاخص‌های کلان اقتصاد به هیچ وجه مناسب نیست. نمی‌توان و نباید با موضوعات کلان کشور، چون یک دستمایه سیاسی و جناحی به بازی پرداخت و آن را به میانه هر بحثی کشاند.

◉ از نظر شما چه زمانی می‌توان باور کرد رشد اقتصادی واقعی رخ داده است؟

همان‌طور که گفتم رشد اقتصادی باید خود را در زندگی مردم نشان دهد، اما حداقل و اولین انتظاری که از افزایش رشد اقتصادی وجود دارد، افزایش اشتغال است. ضمن اینکه رشد اقتصادی باید بیانگر افزایش فعالیت بخش‌های مهم یا همه بخش‌های اقتصاد باشد و درآمد سرانه مردم را هم افزایش دهد.

با اینکه من هم مانند هر ایرانی دیگر تمایل داشتم رشد اقتصادی کشور مثبت باشد، درآمد سرانه ایرانیان به رقم نازل امروزی سقوط نمی‌کرد و سالی یک میلیون شغل پایدار در کشور ایجاد می‌شد، متاسفانه آرزوهای ما در جهان واقعی نقش‌آفرین نیستند و این توانایی مدیران است که می‌تواند گشایش را محقق سازد. در این مدت آمارهای رسمی از کاهش اشتغال در کشور خبر می‌دهند و درآمد سرانه هم کاهش داشته است. من اینها را برهان دیگری بر مخدوش بودن نرخ رشد اقتصادی و تورمی می‌دانم که مراجع رسمی اعلام می‌کنند و بر این باورم این آمارها به‌جای اینکه موجب روشن شدن چشم‌انداز شوند بر ابهامات دامن می‌زنند. درآمد سرانه ایران کاهش یافته و همزمان مرکز آمار می‌گوید در ۲ سال گذشته یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر از بازار کار کشور خارج و به جمعیت غیرفعال اضافه شدند. کاهش چشمگیر اشتغال همزمان با رشد چشمگیر اقتصاد، با هم در تناقض قرار می‌گیرند.

◉ اعلام آمار مخدوش به سود یا زیان کیست؟

به سود هر کسی باشد، به سود دولت مستقر و نظام تصمیم‌گیری نیست. هدف از ارائه آمارهای رسمی این است که فعالان اقتصادی و کارشناسان بتوانند برآوردی از آینده فعالیت خود داشته باشند و با خیالی آسوده دست به سرمایه‌گذاری یا تحلیل امور بزنند. هنگامی که به‌جای ارقام صحیح، ارقامی دیگر به‌عنوان رقم شاخص‌های کلان و رسمی یک کشور اعلام می‌شود، آن آمار کارکرد خود را از دست می‌دهند و به ضد خود تبدیل می‌شوند. این امر به کاهش چشمگیر سرمایه اجتماعی و متعاقب آن افزایش فاصله دولت و مردم منجر می‌شود.

◉ شما سال‌ها به‌عنوان مدیر ارشد دولتی فعال بوده‌اید. فکر می‌کنید اقتصاد ایران ظرفیت دستیابی به رشد پایدار و مستمر ۸ درصدی را دارد؟

این آرزویی است که از گذشته در کشور ما وجود داشته است. از برنامه اول توسعه تا امروز، تمام دولت‌هایی که حاکم شدند، از هر جناحی که بودند تمایل داشتند به اهداف تعیین‌شده در برنامه‌های توسعه دست پیدا کنند، اما در عمل هیچ کدام موفق نشدند برای یک دوره پنج‌ساله، چنان که ۶ برنامه توسعه تا امروز تاکید داشتند، رشد سالانه ۸ درصدی را به‌دست آورند.

همان‌طور که در پاسخ سوالات پیشین نیز تاکید کردم، آثار دستیابی به یک رشد بالا، یا همان ۸ درصدی باید با افزایش واقعی درآمدهای عمومی جامعه و رفع مشکلات معیشتی نمایان شود. امکان ندارد یک رشد اقتصادی ۸ درصدی را در کشور تجربه کنیم و رفاه اجتماعی به‌شکل محسوسی افزایش پیدا نکند.

بنابراین باید تاکید کرد اقتصاد ایران در شرایط فعلی با تکانه یا جهش مثبتی مواجه نشده که بخواهیم بر رشدی چشمگیر و ۸ درصدی که در بهار امسال می‌گویند رخ داده، متمرکز شویم. این مشکلی حیاتی است که اجازه نمی‌دهد زیاد به آمارهای مربوط به نرخ رشد اقتصادی و تورم توجه کنم.

رشد اقتصادی ۸ درصدی غیرممکن نیست و نباید فکر کنیم اقتصاد ایران شانسی برای دستیابی به این ارقام را ندارد. من می‌خواهم تاکید کنم که اقتصاد ایران اگر مایل است هرچه زودتر از جمع کشورهای در حال توسعه خارج و به زمره توسعه‌یافته‌ها اضافه شود، چاره‌ای نداریم؛ جز اینکه زمینه را برای دستیابی به نرخ رشد ۸ درصدی سالانه و به‌طور مستمر ایجاد کنیم.

◉ در شرایط فعلی هم زمینه رشد اقتصادی ۸ درصدی موجود است؟

با این توان کارشناسی و مدیریتی که ما در بدنه دولت مشاهده می‌کنیم، دستیابی به این نرخ رشد محتمل به‌نظر نمی‌رسد. این را به این معنا نباید تفسیر کرد که امکان رشد اقتصادی بالا در اقتصاد ایران وجود ندارد. اقتصاد برای اینکه به نرخ رشدهای هدف‌گذاری‌شده دست پیدا کند، ناچار است که به وضعیت باثباتی برسد. امروز کشور نیازمند جذب انواع سرمایه‌گذاری‌ها است، زیرا بدون جذب سرمایه کافی، زمینه یک رشد پایدار وجود نخواهد داشت. این در حالی است که به‌دلیل مشکلاتی که از محل تحریم‌ها و انزوای اقتصادی به ایران تحمیل شده، امکان جذب سرمایه‌گذاری به حداقل رسیده است.

سرمایه‌گذاری خارجی در ایران پس از انقلاب با نرخی کمتر از توان واقعی اقتصاد انجام می‌شود و این رویه در تمام ۴۴ سال گذشته حاکم بوده است. بخش مهمی از این مسئله ناشی از انقلاب اسلامی بود که قصد داشت ایران را از کشوری وابسته به بیگانگان به کشوری مستقل و متکی به خود تبدیل کند و با غرب وارد تنش سیاسی شد. با این وجود، پیش از اعمال تحریم‌های شورای امنیت در سال‌های ۸۹ و ۹۰ وضعیت جذب سرمایه‌گذاری خارجی به‌مراتب بهتر از امروز بود، اما با آغاز دوباره تحریم‌ها از سال ۹۷ این شاخص به‌شدت نزول کرد.

این مهم در حالی رخ می‌دهد که بخش خصوصی نیز دیگر تمایلی به انجام سرمایه‌گذاری ندارد و خبرهای رسمی و شنیده‌ها نشان می‌دهند اقتصاد ایران نه‌تنها موفق به جذب سرمایه‌گذاری نشده که با فرار سرمایه هم مواجه شده است. نتیجه این امر آن شده که از سال ۹۷ به این سو نرخ سرمایه‌گذاری خالص انجام‌شده در کشور به‌اندازه استهلاک ماشین‌آلات هم نبوده و به‌تعبیری سرمایه‌گذاری منفی شده است. در این شرایط نمی‌توانیم و نباید انتظار داشته باشیم که اهداف اقتصادی محقق شود.

◉ گام نخست برای رسیدن ایران به رشد ۸ درصدی را چه اقدامی می‌دانید؟

من فکر می‌کنم در گام نخست باید این محاصره اقتصادی کشور خاتمه یابد، به همین دلیل رفع مشکل تحریم‌ها یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است و در کنار آن عضویت در FATF می‌تواند محاصره اقتصادی را خاتمه دهد و راه‌ها را برای نقل‌وانتقال منابع مالی به بانک‌های کشور هموار سازد. ضمن اینکه با رفع برخی سوءمدیریت‌ها می‌توانیم دیگر موانع دستیابی به یک رشد مناسب و شایسته ایران را مرتفع کنیم و دوباره اقتصاد کشور را به ریل توسعه برگردانیم.

◉ به کاهش اشتغال در کشور اشاره کردید. مرکز آمار می‌گوید در ۲ سال گذشته ۱.۴ میلیون شاغل به جمعیت غیرفعال اضافه شدند. به‌نظر شما این شاخص قابل‌اتکا است؟

به‌طور کلی من نسبت به آمارهای بانک مرکزی و مرکز آمار دچار بی‌اعتمادی شده‌ام، چراکه این مراکز ارقامی را ارائه می‌کنند که نسبتی با زندگی در گردش جامعه ندارد. با این حال می‌توان گفت به‌طور محسوسی از میزان مشاغل موجود در کشور کاسته شده است. شاید یکی از دلایل مهم مهاجرت گسترده جوانان و نیروی کار کشور هم همین نبود شغل مناسب و شایسته باشد. در هر حال شرایط امروز کشور از گذشته دشوارتر شده و می‌توانیم بگوییم حداقل ۱.۴ میلیون نفر در دوران دولت سیزدهم از بازار کار کنار گذاشته شدند.

◉ در کنار نرخ رشد اقتصادی، برخی مانند وزیر راه بازار سرمایه را عامل افزایش قیمت مصالح و در نهایت بالا رفتن قیمت تمام شده مسکن می‌دانند. به‌نظر شما بورس قربانی وضعیت فعلی است یا عامل پدید آمدن این وضعیت؟

به‌طور مشخص بازار سهام هم قربانی مناسبات نامناسب و اشتباه اقتصاد ایران شده است. اینکه بورس ایران مانند دیگر کشورها شفاف نیست، ناشی از مداخلات مستقیم و غیرمستقیم دولت در این بازار است، وگرنه دلیلی ندارد که چنین اتفاقی رخ دهد. شاخص‌های کلان اقتصاد ما چنان دچار مشکل هستند که تمام بخش‌ها و بازار سرمایه هم از آن تاثیر می‌پذیرند. پذیرش یک توافق یا افزایش تنش‌های سیاسی می‌تواند به‌سرعت کل اقتصاد و بورس را متاثر کند؛ پس من ضمن اینکه عملکرد بورس تهران را دچار مشکل می‌دانم، فکر می‌کنم بازار سهام به خودی خود مسبب این وضعیت نیست، بلکه استفاده اشتباه از یک ابزار است که سبب می‌شود آن ابزار ماهیتش تغییر کند و شرایط را دشوار کند.

صادرات بیش از ۱۰۰ میلیون دلار از تولیدات منطقه آزاد اروند در ۶ ماه ابتدایی سال

مدیر نواحی صنعتی منطقه آزاد اروند، از تخصیص ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای ارتقای دو برابری حجم تولید برق در شهرک صنعتی خرمشهر خبر داد.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد اروند، «محمد ناظمی» مدیر توسعه نواحی صنعتی این سازمان در یک گفت‌وگوی زنده تلویزیونی با برنامه بازتاب از سیمای مرکز آبادان، پیرامون مشکلات واحدهای تولیدی در سایت صنعتی منطقه آزاد اروند، بیان کرد: بحث سایت صنعتی منطقه آزاد اروند به چند بخش زیرساخت، واحدهای فعال و راکد، خدمات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری که سازمان منطقه آزاد به واحدهای تولیدی ارائه می‌دهد، مشتمل می‌شود.

وی با بیان اینکه سازمان منطقه آزاد اروند در حد بضاعت به بخش تولید ورود کرده و یاریگر سرمایه‌گذاران بوده است، گفت: تمام تلاش خود را به کار بسته‌ایم تا زیرساخت ارزان‌قیمت در اختیار سرمایه‌گذار بگذاریم و در بخش نرم‌افزاری، تسهیلات مورد نیاز واحدهای تولیدی را که عمده مشکلات ایشان را دربر می‌گیرد، از محل اعتبارات سازمان منطقه آزاد اروند به سرمایه‌گذاران پرداخت شود.

مدیر نواحی صنعتی منطقه آزاد اروند، تصریح کرد: این حمایت‌ها از واحدهای تولیدی و سرمایه‌گذاران از طُرُق مختلف صورت می‌گیرد که یکی از این مسیرها، اعطای تسهیلات کم بهره از محل رسوب سرمایه‌گذاری منابع مالی سازمان منطقه آزاد اروند در بانک‌ها است، اما بانک‌ها برای پرداخ تسهیلات شرایط خاص خود را دارند و اخیرا شرکت «زنجیره تامین دانش» در زمینه پرداخت تسهیلات کم بهره برای سرمایه ثابت(۱۰٪ با تنفس یکساله) و سرمایه در گردش(۴٪) به واحدهای تولیدی، فعالیت خود را آغاز کرده است.

ناظمی با اشاره به مشکل قطعی برق واحدهای تولیدی در فصل تابستان و معضل روشنایی در سایت صنعتی، افزود: سازمان منطقه آزاد اروند، منتظر سایر نهادها باقی نماند تا وظایف خود را در حوزه زیرساخت‌ها انجام دهند، بر همین اساس، برای تامین برق و روشنایی سایت صنعتی منطقه آزاد اروند در شهرک خرمشهر، بودجه‌ای بالغ بر ۲۰۰ میلیارد تومان مصوب کرده است که در چند روز آینده مناقصه آن برگزار خواهد شد، بر اساس این پروژه، ظرفیت برق شهرک صنعتی خرمشهر از ۶۰ به ۱۲۰ مگاوات افزایش پیدا خواهد کرد، این در حالی است که بدون در نظر گرفتن تمکین سایر ارگان‌ها به تعهدات خود، تمام بودجه این پروژه توسط سازمان منطقه آزاد اروند پرداخت خواهد شد.

وی ادامه داد: پست برق خرمشهر (۳) در اختیار شرکت برق منطقه‌ای است، اما سازمان منطقه آزاد اروند در راستای حمایت از واحدهای تولیدی و صنعتی احداث آن را متقبل شده است.

مدیر نواحی صنعتی منطقه آزاد اروند، یادآور شد: در سایت صنعتی منطقه آزاد اروند پروژه‌های بسیاری در حوزه‌های زیرساخت، روشنایی، فاضلاب و امنیت توسط سازمان منطقه آزاد اروند در حال اجرا است و یا تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسد که بالغ بر ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار توسط این سازمان به این پروژه‌ها تخصیص یافته است.

ناظمی، با اشاره به مرجع رسیدگی به مسائل کارگران شاغل در سایت صنعتی، اظهار کرد: در حوزه کارگری و اداره کار و خدمات اشتغال، تقسیم وظایفی صورت گرفته که این مباحث به اداره کار سازمان منطقه آزاد اروند محول شده است، اما بعضا و علی‌رغم هماهنگی‌های صورت گرفته باز هم مشاهده می‌کنیم ادارات شهرستان‌ها به این حیطه ورود پیدا کرده و یک دوگانگی و سردرگمی را ایجاد کرده‌اند.

وی با بیان اینکه در شش ماه ابتدایی سال‌جاری بیش از ۱۰۰ میلیون دلار از تولیدات منطقه به خارج از کشور صادر شده است، گفت: طی یکسال اخیر، تنها در بخش قراردادهای سرمایه‌گذاری که در سایت صنعتی منطقه آزاد اروند منعقد شده است، بیش از ۱۰ واحد صنعتی بوده است که دو شرکت خارجی نیز در میان آنها قرار دارد.

صمت به بررسی چالش‌های همکاری دانش‌بنیان‌ها با خودروسازان پرداخت

سایه سنگین کمبود سرمایه بر سر فناوران

عکس: آیدا فریدی

همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه ساخت قطعات همواره جزو موضوعات چالش‌برانگیز اکوسیستم نوآوری در کشور است. شعار دادن دردی دوا نمی‌کند و جریان پویای سرمایه است که می‌تواند صنعت خودروسازی کشور را به توان دانش‌بنیان‌ها رشد دهد. گفتنی است، نزدیک به ۳۰ درصد ارزبری در کشور به قطعات الکترونیک بازمی‌گردد. در واقع، به‌طورمیانگین هزار و ۶۰۰ یورو ارزبری داریم که یک‌سوم آن مربوط به قطعات خودروسازی است و قطعه‌ساز. به‌گفته مازیار بیگلو، دبیر انجمن قطعه‌سازان خودرو پیرامون نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در ۳ سال گذشته اقدامات بسیار مثبتی در این حوزه انجام گرفته و نزدیک به ۴۰۰ میلیون یورو در سال صرفه‌جویی شده است. در حقیقت، در ایران از نظر علم و فناوری، قابلیت تولید قطعاتی نظیر ایربگ، بخش‌هایی از کامپیوترهای خودرو، سیستم‌های ترمز و تعلیق، دوربین‌ها و سیستم‌های دید خودرو وجود دارد. به‌گفته وی، بحث قطعات با سطح تکنولوژی بسیار بالا، قسمتی است که شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در آن ورود کنند که عموما قطعات الکترونیک هستند و امروز معضل تمام دنیا است. صمت در این گزارش به ارزیابی فعالیت فناوران در صنعت قطعه‌سازی پرداخته است.

بومی‌سازی را با دانش‌بنیان اشتباه نگیرید

امین‌الله حدادی، مدیر مرکز همکاری‌های فناورانه دانش‌بنیان گروه صنعتی ایران خودرو در گفت‌وگو با صمت درباره اصلی‌ترین چالش‌های همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان با خودروسازان گفت: در ابتدا باید بدانیم که داخلی‌سازی یا بومی‌سازی، مفهومی متفاوت با دانش‌بنیان دارد. متاسفانه مفهوم دانش‌بنیان در ایران به‌ویژه در صنعت خودرو با داخلی‌سازی جابه‌جا شده است و هر شرکتی را که موفق به بومی‌سازی یک محصول می‌شود، به عنوان دانش‌بنیان می‌شناسند. به‌اعتقاد من، آن دسته از تولیدکنندگانی که توانسته‌اند محصولی را که تاکنون وارد می‌شده است، بومی‌سازی کنند، لزوما در زمره دانش‌بنیان قرار نمی‌گیرند.

وی افزود: دانش‌بنیان بودن در بهره‌وری و نرخ نهایی یک محصول خود را نشان می‌دهد. در واقع، شرکت فناور یا تولیدی باید اقداماتی انجام داده باشد که با ارتقای کیفیت، نرخ نهایی تغییر نکند، یعنی بهره‌وری لازم را به خرج داده باشد. در واقع، وقتی دانش و فناوری در بطن فرآیند تولید یک محصول قرار می‌گیرد، خروجی باید با بهره‌وری همراه باشد و افزایش نرخ محسوسی انجام نگیرد.

چرا فناوران پشت درهای خودروسازی می‌مانند؟

به‌گفته وی، همکاری خودورسازان با شرکت‌های دانش‌بنیان چند ریسک مهم را در بردارد. وی در این‌باره گفت: نارضایتی طرفین زمانی به‌وجود می‌آید که خودروساز با ریسک‌هایی مواجه می‌شود. در واقع، علت اینکه برخی شرکت‌های دانش‌بنیان پشت درهای بسته خودروسازان قرار می‌گیرند، این است که در فرآیند تولیدشان برخی اصول رعایت نشده است. در حقیقت یا نرخ تمام‌شده بالا است یا از استاندارد کافی برخوردار نیست. نرخ تمام‌شده و استاندارد؛ ۲ مولفه مهم برای خودروساز است، اما این امر موضوعی است که معمولا از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان مهم انگاشته نمی‌شود.

حدادی گفت: چالش بعدی، کمبود سرمایه است. در واقع، برخی شرکت‌های دانش‌بنیان بنیه و توان مالی کافی برای رشد محصولات خود را ندارند. همواره شاهد این امر بوده‌ایم؛ شرکت دانش‌بنیانی که توانسته محصول به قدر کافی و استاندارد تولید کند، اما توانایی انبوه‌سازی نداشته است. از طرفی هم، خودروساز نمی‌تواند سرمایه در اختیار شرکت دانش‌بنیان برای تولید انبوه محصول بگذارد. در حقیقت، تجاری‌سازی و تولید انبوه خود یک دانش است که شاید بتوان به تعداد محدود محصولاتی را تولید کرد، اما تولید انبوه که متضمن کیفیت هم باشد، سازکار دیگری دارد که توان دانش‌بنیان بودن در این بخش مشخص می‌شود. برای مثال، یک آشپز تازه‌وارد می‌تواند برای ۱۰نفر غذا بپزد، اما به‌ندرت آشپز تازه‌کاری پیدا می‌شود که بتواند برای ۵۰۰نفر غذا درست کند.

به‌گفته مدیر مرکز همکاری‌های فناورانه دانش‌بنیان گروه صنعتی ایران خودرو، سرمایه برای آن دسته از دانش‌بنیان‌هایی که محصولات فیزیکی تولید می‌کنند، بسیار مهم‌تر از شرکت‌هایی است که در حوزه‌هایی نظیر فناوری اطلاعات فعالیت می‌کنند. همچنین، رعایت چرخه استاندارد تولید هم دیگر مولفه مهم برای دانش‌بنیانی است که می‌خواهد قطعات خودرو بسازد. برای مثال، برای ساخت یک خودرو ۵۰۰هزار صفحه سند و داده‌های مطالعاتی وجود دارد که در اغلب موارد، سازندگان خود را ملزم به رعایت تمامی دستورالعمل‌ها نمی‌کنند. علت ضعف در خودروسازی ما هم این است که این چرخه را به‌درستی طی نمی‌کنیم.

حدادی گفت: در واقع شرکت دانش‌بنیانی هم که در تولید یک قطعه کار می‌کند، باید استانداردها را در نظر بگیرد و مسلط باشد. نرخ تمام‌شده در صنعت خودروسازی و قطعات بسیار مهم است و شرکت‌های دانش‌بنیان نباید به‌دلیل داخلی‌سازی کردن یک قطعه، نرخ را افزایش دهند، چراکه اصلا مشتری پیدا نمی‌کنند. اینجاست که سیستم‌های حمایتی نقش‌شان تعیین‌کننده خواهد بود.

وی در ادامه بااشاره به برنامه‌های در نظرگرفته‌شده برای تولید انبوه برخی تولیدات دانش‌بنیان که از استاندارد کافی برخوردار هستند، گفت: در بحث تولید انبوه محصولات دانش‌بنیان در صنعت خودرو، برنامه‌هایی در نظر گرفته شده است. در حقیقت، مجموعه‌ای را راه‌اندازی کردیم که در حال تدوین چارچوب‌های کلی آن هستیم و قرار است در بهمن، فاز اجرای آن کلید بخورد. حتی می‌خواهیم تولیدکنندگان را با مفهوم تولید انبوه آشنا کنیم، چراکه تولید انبوه، خود یک دانش است و می‌خواهیم به آموزش و ترویج این دانش در اکوسیستم خودروسازی کشور بپردازیم.

به‌گفته وی، هدف از راه‌اندازی این مجموعه رسیدن به یک زبان مشترک میان خودروساز و تامین‌کنندگان است که دانش‌بنیان‌ها هم جزو آن محسوب می‌شوند.

مدیر مرکز همکاری‌های فناورانه دانش‌بنیان گروه صنعتی ایران‌خودرو بااشاره به اینکه برخی دانش‌بنیان‌ها معتقد به انحصارگرایی خودروسازان هستند و همین امر منجر به همکاری کمتر آنها با خودورسازان شده است، گفت: انحصارگرایی خودروسازان، گزاره درستی نیست، چراکه در طول سال با تعداد زیادی از شرکت‌های دانش‌بنیان همکاری صورت گرفته و اصلا همکاری با دانش‌بنیان‌ها به‌نفع خودروسازان است. در واقع، وقتی که خودروساز با شرکت دانش‌بنیان همکاری می‌کند، حجم زیادی از نقدینگی‌اش حفظ می‌شود. به‌همین‌دلیل، روال کار با شرکت‌های دانش‌بنیان برای خودروسازان راحت‌تر است،زیرا تامین به ریال انجام می‌شود و تعداد سفارشات هم می‌تواند تغییر کند.

بقا در گرو موفقیت در آزمایش‌ها

وی افزود: از آنجایی که هدف کاهش ارزبری است، همکاری با دانش‌بنیان‌ها به‌نفع خودروسازان است. برای مثال، شرکت فولاد با همین تعامل در ایران‌خودرو فعالیت می‌کند، اما چون تجارت اصلی خودروساز، تولید خودرو است، بنابراین نمی‌تواند در قطعه‌سازی و دیگر ملزومات، خود سرمایه‌گذاری کند. در نهایت، فرآیند کمک این‌گونه است که شرکت‌های دانش‌بنیان با پشت‌سرگذاشتن مراحل تست و آزمون و دریافت بازخورد از خودروساز، روند کیفی محصول خود را ارتقا می‌دهند و دانش‌بنیان‌هایی که توانایی بقا در این مسیر را ندارند، طبیعی است که حذف شوند.

به‌گفته حدادی، در حقیقت، بازار در اختیار دانش‌بنیان‌ها قرار می‌گیرد، به‌شرطی‌که بتوانند مسیر تعیین‌شده را طی کنند، موفق به همکاری می‌شوند. مواردی هم بوده که محصول دانش‌بنیان با ۵ درصد بالاتر از نرخ نمونه خارجی باز هم خریداری شده است و معمولا مدیران در ایران‌خودرو تمایل بیشتری به تولیدات داخل دارند.

برخی شرکت‌های دانش‌بنیان بنیه و توان مالی کافی برای رشد تولید محصولات خود را ندارند. همواره شاهد این امر بوده‌ایم که شرکتی دانش‌بنیان توانسته محصول به قدر کافی استاندارد تولید کند، اما توانایی انبوه‌سازی نداشته است

فروش نداشتیم، تعطیل کردیم

تعطیلی شرکت‌های دانش‌بنیان در هر حوزه، جزو اخبار ناخوشایندی است که دلایلی از جمله ضرر و زیان صاحبان آنها و عدم‌حمایت دولت در نوسانات ارزی، می‌تواند موجب انحلال آنها باشد. محمدرضا حسانی‌فر، فعال دانش‌بنیان در زمینه هوشمندسازی خودرو که به‌دلیل معضلات تجاری‌سازی کسب‌وکار خود را تعطیل کرده است، گفت: در مسیر تولید تاکنون با موانع مختلفی روبه‌رو شدیم و در نهایت توانستیم محصول خود را که مانیتورهای هوشمند خودرو بود، تولید کنیم، اما در بازار شکست خوردیم و باتوجه به شرایط ارزی موجود، تصمیم گرفتیم که به کار خود پایان دهیم. متاسفانه، انحصارگرایی در بازار، موجب شکست دانش‌بنیان‌های زیادی شد که در زمینه فناوری‌های خودرویی فعالیت می‌کنند. در واقع، جایی برای شرکت‌های فناور نوپا که عموما از نخبگان تشکیل شده‌اند، نیست. از یک پیچ کوچک گرفته تا بزرگ‌ترین قطعات خودرو در کشور، انحصاری است؛ به‌عبارت روشن‌تر، امکان حیات برای شرکت‌های دانش‌بنیان در صنعت خودرو وجود ندارد.

وی گفت: دانش‌بنیان‌ها، بازیگران کوچک صنعت خودرو به‌حساب می‌آیند، در حالی که در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته، دانش‌بنیان‌ها، سکاندار اصلی این صنعت هستند. به‌همین‌دلیل، روزبه‌روز شاهد تولیدات فناورانه آنها هستیم. در ایران ساخت خودرو هوشمند، بیشتر شبیه یک رویا است و بسان دیگر خودروها وارد و بعد مونتاژ می‌شود. نبود سرمایه‌گذار، از دیگر معضلات توسعه خودرو هوشمند است، چراکه عرصه‌ای است که بازگشت سرمایه در آن، در بلندمدت انجام می‌گیرد. وی بااشاره به وعده و وعیدهای برخی مسئولان درباره توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه فناوری‌های خودرو گفت: بیشتر حمایت‌ها زبانی است و در عمل، جای خالی فرآیندی که متشکل از راه‌حل باشد، به‌شدت احساس می‌شود. با نگاهی مختصر می‌توان گفت که در وضعیت فعلی، محصول یا شرکت موفق بومی در این زمینه دیده نمی‌شود. بنابراین، معضلی وجود دارد که ناشی از خلأهای قانونی و ناکافی بودن حمایت‌ها است.

به‌گفته این فعال دانش‌بنیان که به تولید مانیتورهای هوشمند خودرو می‌پرداخت، دلیلی که باعث شد کسب‌وکار خود را منحل کند، شکست در بازار و بازگشتن سرمایه بود که حمایت چندانی هم از سازمان‌های مربوطه نشد.

در کشورما دانش‌بنیان‌ها، بازیگران کوچک صنعت خودرو به‌حساب می‌آیند، در حالی‌که در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته، دانش‌بنیان‌ها، سکاندار اصلی این صنعت هستند

سخن پایانی

در یک دهه اخیر، مجموعه‌های دانش‌بنیان در بخش‌های مختلف پیشرفت خوبی داشتند و به‌واسطه حضور آنها در اقتصاد، برخی مشکلات حوزه تولید برطرف شده است. به‌دلیل مواجهه کشور با تحریم‌ها و ممکن نبودن واردات برخی قطعات خودرو، بهترین راهکار، استفاده از توان مجموعه‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه خودرو است. شرکت‌های خودروسازی با اعلام اینکه در تولید کدام قطعات می‌خواهند از توان مجموعه‌های دانش‌بنیان استفاده کنند، می‌توانند به‌سمت حل مشکلات تولید حرکت کنند. به‌گفته کارشناسان، بخشی از مشکلات بازار خودرو و گرانی رخداده، به‌دلیل کاهش تولید خودرو و تجاری نشدن خودروها به‌علت نقص قطعه است و با حضور مجموعه‌های دانش‌بنیان، صنعت خودرو تقویت می‌شود و این امکان برای شرکت‌های خودروسازی فراهم خواهد شد تا تیراژ خود را بالا ببرند و دیگر خودرویی به‌علت تحریم و نقص قطعه در پارکینگ شرکت‌های خودروساز باقی نماند. تولید قطعات های‌تک خودرو با تکیه بر توان دانش‌بنیان‌ها محقق خواهد شد، هرچند شرکت‌های قطعه‌سازی هم در این حوزه فعالیت‌های بزرگی انجام داده‌اند، اما دانش‌بنیان‌ها به‌دلیل ماهیت خود، می‌توانند در این زمینه اثرگذاری خوبی داشته باشند.

یادداشت

ساخت خودرو برقی فرصتی طلایی نیست

علی میرزایی ـ کارشناس راهبرد و فناوری خودرو

بسیاری از کارشناسان معتقدند که آینده از آن خودروهای برقی دوستدار محیط‌زیست است. اما بسیاری از کارشناسان بزرگ اقتصادی معتقدند که اقتصاد کلان کشور ما اجازه انبوه‌سازی در حد گسترده خودروهای برقی را نمی‌دهد. در حقیقت، تا زمانی که بنزین در کشور ما ارزان است، مردم دغدغه انرژی و محیط‌زیست را نخواهند داشت. هنوز آگاهی مصرف‌کننده آنقدر بالا نرفته است که حتی باوجود خودروهای هیبریدی که می‌توانند تا میزانی با برق شارژ شوند، آن را با برق به‌حرکت در بیاورند، نه با سوخت فسیلی.

بنابراین شواهدی وجود ندارد که با استناد به آن بگوییم، تولید خودروی برقی در کشور برای مصرف‌کننده، تولیدکننده و واردکننده و حتی برای تولیدکننده انرژی، توجیه اقتصادی دارد. تاکنون نیز چشم‌اندازی برای سند بالادستی دراین‌باره منتشر نشده است و باید منتظر برنامه صمت برای اجرای این برنامه بود.

بهترین اتفاق در شرایط فعلی این است که اگر برنامه یا پروژه‌ای برای توسعه خودرو برقی در کشور وجود دارد، کارشناسان امر باید در جریان قرار گرفته و طرح با بررسی کارشناسانه اجرایی شود. در واقع، هنوز جزئیات کافی از پروژه تولید خودرو برقی در کشور نداریم و نمی‌دانیم که با چه چالش‌هایی قرار است، روبه‌رو شویم. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری مشخصی برای تولید انرژی سبز در چند سال گذشته وجود نداشته و همچنین، سرمایه‌گذاری جدی هم روی شرکت‌های دانش‌بنیان از سوی شرکت‌های خودروسازی مطرح انجام نشده است؛ حال چگونه می‌توان از توسعه برقی‌سازی خودرو سخن به‌میان آورد.

با نگاهی گذرا به کارنامه کشورهای توسعه‌یافته، درمی‌یابیم که آنها در رقابت با چین با چالش‌های بزرگی مواجه شدند و امروز به این فکر می‌کنند که آیا می‌توانند به‌عنوان تولیدکننده وارد رقابت شوند یا اینکه به‌صرفه‌تر است که تمام اجزای خودروی برقی را وارد کنند؟ حال اگر بخواهند در جایگاه یک واردکننده نقش داشته باشند، سوال مهم دیگر این است که باید چه نوع و چه سایز باتری وارد کنند و شارژرها باید در کدام بخش‌های شهر جاسازی شوند؟

هنوز دید شفافی از برقی‌سازی خودرو در کشور وجود ندارد. در ایران مطالعاتی انجام نشده که دید شفافی از زیرساخت‌های موجود برای تولید خودروی برقی ارائه دهد. در واقع، هنوز نمی‌دانیم که شهرهای ایران ظرفیت برق‌رسانی یا تعبیه شارژرهای ویژه را دارند یا خیر؟ واقعیت این است که هیچ گفتمان علمی و فنی در سطح کلان کشور درباره خودرو برقی انجام نشده است.

اینکه برقی‌سازی حمل‌ونقل ایران چقدر بودجه می‌خواهد و اینکه این بودجه باید از کجا تامین شود و چگونه بازگشت داده شود، مجهول است. متاسفانه تا به حال، نگاه سهل‌انگارانه نسبت به صنعت خودرو داشتیم و اگر خودرو برقی در ایران توجیه اقتصادی نداشته باشد، بی‌شک با شکست مواجه می‌شود. بنابراین، در ابتدا باید یک گفتمان در سطح ملی داشته باشیم و تمام برنامه‌ها با کارشناسان در میان گذاشته شود.

وی بااشاره به فعالیت‌های بی‌ثمر دانش‌بنیان‌ها در ساخت خودرو برقی گفت: اغلب شرکت‌های دانش‌بنیانی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، بیشتر در تلاش برای رخ‌نمایی فنی هستند، چراکه بسیاری از آنها به‌دلیل فقدان بازخورد مالی و صرفه اقتصادی، بعد از چند سال فعالیت، کسب‌وکار خود را تعطیل کرده‌اند. در واقع، بسیاری از آنها سالیان طولانی با سرمایه شخصی به تولید پرداختند، اما به‌دلیل نبود زیرساخت و حمایت، مجبور به تعطیل کردن شرکت خود شدند. بنابراین، تولید خودرو برقی را نمی‌توان به‌عنوان یک فرصت طلایی برای دانش‌بنیان‌ها در نظر گرفت.

هنوز نمی‌دانیم چرا باید خودرو برقی بسازیم؟ اگر دغدغه محیط‌زیست و آلودگی هوا داریم، بی‌شک میزان تولید آلاینده‌های کارخانه‌های صنعتی در اطراف شهرها بیشتر از سوخت خودروها است. بنابراین، ابتدا باید از میزان ورود آلاینده‌های صنعتی کاست. در واقع، در ابتدا باید ببینیم منبع عمده این آلایندگی‌ها کجاست و چنین روندهایی نیازمند یک برنامه‌ریزی چند دهه‌ای است. متاسفانه مدیران دولتی در ایران علاقه‌ای به این ندارند که برنامه چند ده ساله را تدوین و بازبینی کنند و معمولا به برنامه‌های کوتاه‌مدت‌تر اعتقاد بیشتری دارند.

یکی از کشورهای پیشرو در این زمینه نروژ است که دارای یک مشابهت با ایران است و آن، این است که نروژ کشور نفتخیزی است. گفتنی است، انجمن خودرو برقی این کشور ۲۵ سال پیش تاسیس شد، اما هیچ خودرو برقی را تولید نمی‌کند و همه خودروهای برقی در این کشور وارداتی است. در مقابل، کشور ژاپن که توانایی تولید خودرو تمام‌برقی را هم دارد، اما اغلب خودروهای مورداستفاده در این کشور هیبریدی است، چراکه توانست با خودروهای هیبریدی درصد زیادی از انتشار آلاینده‌های خود را برطرف کند و نیازی ندید که استفاده از خودروی برقی را در کشور گسترش بدهد، به‌همین‌دلیل ژاپن تنها برای درآمد و صرفه اقتصادی است که خودرو برقی می‌سازد و صادر می‌کند.

این کشور هر وقت که اراده کند، می‌تواند خودروی برقی بسازد و آن را بفروشد. به‌عبارت‌دیگر، تجهیزات خودرو برقی را تولید می‌کند و به اغلب کشورها می‌فروشد، اما هنوز نیاز ندیده است که این خودروها را برای خود انبوه‌سازی کند. اگر تنها می‌خواهیم برای رفع آلودگی شهرها از خودروهای برقی استفاده کنیم، چرا کسی از اینکه کارخانه‌های اطراف تهران آلاینده‌های زیادی را تولید می‌کنند، حرفی به‌میان نمی‌آورد؟

نظرگاه

پذیرفتن FATF برای تحقق توسعه اقتصادی

آلبرت بغزیان- عضو هیات علمی دانشگاه تهران:

اگر بخواهیم در زمینه ارتباط FATF با تحریم‌ها صحبت کنیم باید گفت این مسائل می‌توانند لازم و ملزوم یکدیگر و به‌نوعی مکمل هم باشند. وقتی ما در بعد صادرات تحریم هستیم باید به این مسئله فکر کنیم که اگر می‌خواهیم تحریم را دور بزنیم تا صادرات صورت بگیرد، پول حاصل از این صادرات چطور برگشت می‌خورد یا زمانی که بخواهیم وارداتی انجام بدهیم و به روش‌هایی از راه دریایی کالا به ما تحویل داده شود که مثلا تحریم را دور زده‌ایم؛ پول آنها به چه صورت پرداخت خواهد شد؟ آیا نقدی یا به‌صورت نقل‌وانتقالات مالی یا از راه حساب‌های بانکی؟ اینجاست که نقش FATF نمود پیدا می‌کند؛ یعنی لزوما این‌طور نیست که این دو (FATF و تحریم‌ها) با هم می‌توانند فشار بیشتری را بر کشوری وارد بیاورند، اما هر کدام تاثیرات خود را می‌گذارند.

فرض بر اینکه تحریم‌ها برداشته و صادرات و واردات هم انجام شود، در صورت اعلام اجبار و اجتناب‌ناپذیر بودن عضویت در شرایط FATF اگر این مسئله عملی نشود، کماکان مشکل نقل‌وانتقال پابرجاست.

اگر دنیا به سمت‌وسویی سوق پیدا کند که پول نقد از طریق حساب‌ها و پرداخت‌هاجابه‌جا نشود، نگهداری پول‌های نقد خطرناک خواهد بود. پذیرفتن FATF به لحاظ توسعه اقتصادی امری لازم و حتمی است؛ در غیر این صورت عواقبی به همراه خواهد داشت که بعضا جبران‌ناپذیر خواهد بود و باید تمهیدات اساسی اندیشیده شود.

عدم پذیرش FATF به تصمیمات اتخاذشده توسط مسئولان ارشد و مجمع تشخیص مصلحت نظام برمی‌گردد و این یک تصمیم جمعی است و هیات دولت نیز از نظر اجرایی به این نتیجه می‌رسد که عدم پذیرش این لوایح باعث می‌شود ما قدرت اجرای بعضی از کارها را در کشور نداشته باشیم. هم‌اکنون مجمع تشخیص مصلحت نظام است که جدا از قوه مجریه باید تصمیم بگیرد و موضوع را سیاسی-جناحی نکند.

اگر بخواهیم داستان FATF را برای کلیه مخاطبان شفاف و ملموس تشریح کنیم باید بگوییم مهم‌ترین اتفاقی که در صورت پیوستن ایران به لوایح می‌افتد، آن است که معاملات مالی بین کشورها و بین‌بانکی ما شفاف می‌شود؛ یعنی ما دسترسی پیدا می‌کنیم. این مورد از دلایل اصلی عضویت در FATF است که باید تعیین‌تکلیف شود و با عقب‌نشینی امریکا از موضع‌اش و برگشت به برجام کماکان قضیه FATF باید تعیین‌تکلیف شود و اگر هر کدام پذیرفته نشود، مشکلات تحمیل‌شده به ما در بخش خارجی که به‌صورت تورم و رکود تورمی و بیکاری نمود می‌یابد نیز حل نمی‌شود. از دلایل بلاتکلیفی در تصویب این لایحه عدم شناخت کافی و جدی نگرفتن این قضیه است. اگر ما الان در لیست خاکستری باشیم با عدم موافقت FATF در لیست سیاه قرار می‌گیریم و آن وقت گفته می‌شود که ما حامی سازمان‌های تروریسم هستیم و نقل‌وانتقالات مالی مشکوک انجام می‌دهیم.

بنابراین عدم شناخت نسبت به تبعات این قضیه و عدم آگاهی از جزئیات مربوط به لوایح باعث می‌شود دچار تردید در تصمیم شویم و به‌صورت جدی مسئله را پیگیری نکنیم و درصدد رفع مسئله و حل آن برنیاییم.

شاید الان برخی از کشورهای دوست و همسایه به‌راحتی روابط بین‌بانکی با ما داشته باشند، اما زمانی که FATF به کلیه بانک‌ها جهانی اعلام کند که تعاملات با ایران هرچند سالم به‌دلیل نپذیرفتن لایحه ممنوع است، برای دور زدن ممنوعیت باید هزینه یکسری شرکت‌های صوری را بدهیم تا بتوانیم معاملات‌مان را انجام بدهیم که قطعا برای کشورهزینه زا است و تبعات بعدی خواهد داشت که از جمله آن انزوای بانکی و جهانی خواهد بود.

به‌نظر می‌رسد در مواردی قوه مجریه لوایح FATF را می‌پذیرد، اما دو قوه دیگر مانع از الحاق به این کنوانسیون می‌شوند. البته این نهادها از نظر خودشان دلایل موجه برای نپذیرفتن دارند و به‌نظر من کماکان این لایحه مسدود می‌ماند تا انتخابات دولت بعدی به‌وقوع بپیوندد.

متاسفانه این لایحه تبدیل به یک بحث جناحی و سیاسی شده، چراکه لوایح و زوایای آن و نیز عدم پذیرش و تبعات آن کاملا مشخص است و عدم تصویب لوایحی مثل FATF و انزوای جهانی سبب کوچک‌تر شدن سفره مردم می‌شود. حتی اگر بخواهیم واردات داشته باشیم، اما وقتی عضو FATF نباشیم، کدام پرداخت و نقل‌وانتقالات مالی می‌تواند صورت بگیرد؛ مگر اینکه ما بخواهیم هزینه آن را بپردازیم که نتیجه آن گران شدن مواد غذایی و سایر اقلام موردنیاز است.

صمت دلایل تعلل در پیوستن ایران به «گروه ویژه اقدام مالی» را بررسی کرد

سیاسی‌کاری در پرونده FATF

سیرآنوش موسوی
editor@smtnews.ir

کمتر از ۲۴ ساعت بعد از انتشار خبری با این مضمون که «استانداردهای FATF در مبارزه با پولشویی را پذیرفته‌ایم» وزارت اقتصاد طی واکنشی آن را تکذیب و تاکید کرد در حوزه FATF تحول جدیدی رخ نداده و تصمیم‌گیری درباره لوایح مربوط به مبارزه با پولشویی در مراجع عالی همچون شورای‌عالی امنیت ملی و مجمع تشخیص مصلحت نظام باید صورت بگیرد. همچنین ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران بر اینکه هنوز برنامه‌ای برای پیوستن به FATF نداریم تاکید کرد. اینجا این پرسش مطرح است که چه حساسیت‌هایی در پیوستن ما به این کنوانسیون وجود دارد و چرا برخی در داخل کشور تاکید دارند ایران نباید اجرای استانداردهای این سازمان را بپذیرد و اجرای این بندها را به تعویق می‌اندازند؟ کارشناسان و فعالان اقتصادی بر این باورند که پذیرش استانداردهای مالی FATF در شرایط تحریم در واقع یک نوع گل به خودی است، زیرا ما برای دور زدن تحریم‌ها به راهکارها و سازکارهایی متوسل شده‌ایم که اجرای آنها با کلیت و شفافیتی که در این سازمان دنبال می‌شود در تضاد است؛ از این رو نباید در شرایط تحریم استانداردهای این کنوانسیون در مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم را بپذیریم. همچنین تعریف تروریسم ازسوی حاکمیت ایران با این کنوانسیون متفاوت است و به‌عبارت دیگر پذیرش این بندها در واقع نوعی قبول خوردن برچسب تروریسم به ما تلقی می‌شود.

۳ مانع پیوستن ایران به FATF

جهانبخش سنجابی، دبیر کل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق در گفت‌وگو با صمت، با اشاره به خبر پذیرش استانداردهای FATF برای تامین مالی و نقل‌وانتقال پول، گفت: در خبرها آمده است ایران استانداردهای این کنوانسیون در مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم را پذیرفته و در داخل نیز تلاش می‌شود قوانین و مقررات منطبق با آن پیش برود. به‌نظر بنده معنای این خبر پذیرفتن کنوانسیون و تصویب آن در مجمع تشخیص مصلحت نظام نیست و به‌نظر می‌رسد جدی‌تری چالش ما در این حوزه به تعریف متضاد ما و کنوانسیون در مقوله تروریسم بازمی‌گردد. به‌نظر بنیان‌گذاران این کنوانسیون برخی نقل‌وانتقالات مالی برای تامین مالی تروریست انجام می‌شود، در حالی‌که از دید ایران چنین نیست.

وی با برشمردن ۳ مانع اصلی پذیرش FATF در ایران، تصریح کرد: کشوری که تحت تحریم است، چگونه می‌تواند تمام فرآیندهای دور زدن تحریم را به‌شکل شفاف بیان کند. هم‌اکنون در جنگ اقتصادی قرار داریم و واقعیت این است که تحریم‌ها به اقتصاد ایران تحمیل شده است. پذیرش بندهای FATF در زمینه استانداردهای مالی به این معناست که ما باید شفاف اعلام کنیم که چگونه تحریم‌های یکجانبه را بی‌اثر می‌کنیم. هر شخصی که از کمترین منطق برخوردار باشد، این موضوع را نمی‌پذیرند؛ پس به‌نظر می‌رسد منطق گروه اول مخالفان پیوستن به FATF این است که نباید رمز اداره کشور و نحوه تامین منابع ارزی در دوره تحریم را در اختیار دیگر کشورها قرار بدهیم.

این فعال اقتصادی با اشاره به دلایل گروه‌های دوم و سوم مخالفان پذیرش FATF، گفت: مخالفت گروهی دیگر به دلایل امنیتی بازمی‌گردد، زیرا مجموع نگاه‌ها و شفافیت در این زمینه به تقویت ابزارهای تحریمی علیه جمهوری اسلامی ختم می‌شود. دلایل مخالفت گروه سوم نیز این است که روی مبانی پایه‌ای در این کنوانسیون توافق حاصل نشده است؛ به‌عنوان مثال در راستای فصول مختلف قانون اساسی، ایران مکلف به حمایت از جریان‌های آزادی‌بخش است، اما برپایه قوانین این کنوانسیون هر گونه کمک بین شخص حقیقی و حقوقی و طرف مقابل در واقع ناظر بر تامین مالی تروریسم تلقی می‌شود.

به‌گفته سنجابی ایران در مبانی با بنیان‌گذاران این کنوانسیون اختلاف‌نظر دارد و به‌نظر می‌رسد هر ۳ موضوع یادشده، مانع جدی برای پذیرش استانداردهای FATF برای تامین مالی و نقل‌وانتقال پول تلقی می‌شوند که حاکمیت به‌سادگی نمی‌تواند از این موضوعات گذر کند.

دبیر کل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق با تاکید بر اینکه فعالان اقتصادی از پذیرش استانداردهای FATF برای تامین مالی و نقل‌وانتقال پول خوشحال می‌شوند، خاطرنشان کرد: آنچه مسلم است اینکه فعالان اقتصادی انتظار ندارند حاکمیت این ۳ مانع را کم‌ارزش تلقی کند و با نادیده گرفتن این اصول عضویت در FATF را بپذیرد.

▣ برچسب حمایت از تروریسم را نمی‌پذیریم

سنجابی در پاسخ به این پرسش که در این مدت بارها شنیده‌ایم که اگر برجام هم به توافق برسد، عدم پذیرش FATF به‌معنای ادامه چالش‌های پولی و مالی در نظام بین‌المللی جهانی است آیا این موضوع را تایید می‌کنید؟ گفت: از نظر فعالان اقتصادی اگر موانع نقل و انتقال پول تقلیل پیدا کند و امکان استفاده از مجموعه استانداردهای این کنوانسیون مانند اعتبارات اسنادی و اعتبارات اسنادی مدت‌دار و... برای فعالان اقتصادی ایرانی فراهم شود، بی‌تردید تجارت خارجی ما نیز راحت‌تر خواهد شد.

وی ادامه داد: در شرایط تحریم تجار و بازرگانان ایران مبادلات را در قالب کش و از طریق حواله‌های شبکه صرافی انجام می‌دهند؛ این در حالی است که در شرایط غیرتحریمی تجار می‌توانند با افتتاح یک ال‌سی، چند ماه بعد که کالا را دریافت کردند، هزینه آن را پرداخت کنند. پس نمی‌توان به‌سادگی از فواید پیوستن به FATF گذشت، اما همان‌گونه که اشاره شد شفافیت مالی در شرایط تحریمی برای ما عارضه دارد، زیرا به‌نظر می‌رسد برخی تشکل‌های سیاسی و امنیتی جهانی از طریق ابزارهایی درصدد بلاثر کردن اقدامات دستگاه‌های حاکمیتی ایران هستند.

وی پیوستن به FATF را تسهیل‌کننده تجارت نامید و اضافه کرد: همگام با فوایدی که پیوستن به FATF دارد، این پذیرش برای نظام و حاکمیت عوارضی نیز دارد که ممکن است مقوله امنیت ملی، امنیت اجتماعی، امنیت قضایی و حوزه حکمرانی کشور را به چالش بکشد؛ اینکه چه باید کرد؟ پرسشی است که حاکمان باید به آن پاسخ بدهند. فعالان اقتصادی دغدغه‌های حاکمیت در عدم پیوستن به FATF را درک می‌کنند. به‌نظر می‌رسد اصلی‌ترین چالش در پذیرش بندهای این کنوانسیون این است که ما و «گروه ویژه اقدام مالی» تعریف متفاوتی از تروریست داریم و اگر تعریف آنها را بپذیریم باید از اصول حاکمیتی خود گذر و عقب‌نشینی کنیم یا به‌نوعی برچسب حمایت از تروریسم را بپذیریم. سنجابی در پایان خاطرنشان کرد: پذیرش استانداردهای پولی و مالی FATF در واقع نوعی عقب‌نشینی از اصول حاکمیتی تلقی می‌شود. به‌نظر می‌رسد در این زمینه عالی‌ترین نظام حاکمیتی باید اعلام کند که حمایت ما از جریان‌های اسلامی معنادار و ریشه‌ای است و می‌خواهیم که این حمایت‌ها را ادامه بدهیم. اگر طبق این استانداردها عمل کنیم، در واقع مهر تروریست بودن را پذیرفتیم؛ از این رو من ترجیح می‌دهم عضو این سازمان نشویم.

> کشوری که تحت تحریم است، چگونه می‌تواند تمام فرآیندهای دور زدن تحریم را به‌شکل شفاف بیان کند

FATF در ایران سیاسی شده است

پویا فیروزی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت، با اشاره به مهم‌ترین موانع پذیرش FATF در ایران، تصریح کرد: به‌نظر می‌رسد یک موضوع تخصصی در سیستم پولی و مالی در ایران تبدیل به یک مقوله سیاسی شده و به‌جای اینکه از نظر کارشناسی درباره این مسئله اظهارنظر صورت بگیرد، در دست‌انداز سیاسی قرار گرفته تا تمام گروه‌های سیاسی روی آن توافق کنند و همین موضوع نتیجه‌گیری درباره آن را کند کرده است.

وی با بیان اینکه حاکمیت تلاش دارد همه گروه‌ها را در پذیرش FATF راضی نگه دارد، تصریح کرد: اخذ یک تصمیم سیاسی زمان‌بر است و در حالتی شکننده قرار می‌گیرد، زیرا طی آن تلاش می‌شود رضایت طیف‌های مختلف جلب شود. گروه‌هایی که در ظرف زمان قدرت بیشتری کسب می‌کنند، می‌توانند نظر خود را در این زمینه غالب کنند؛ به‌عبارتی افراد صاحب قدرت می‌توانند تصمیمی را رد کنند، نگه دارند یا اجرا کنند.

این کارشناس اقتصاد با اشاره به مباحث کلان اقتصادی در زمینه پذیرش FATF گفت: قوانین پایه‌ای FATF در داخل کشور در حال اجراست؛ به‌عنوان نمونه قوانین مربوط به سقف مبادلات مالی و... در ایران در حال اجرا است.

وی ادامه داد: در گذشته برخی بر این باور بودند که نخست باید تکلیف ما در زمینه برجام مشخص شود و بعد از تعیین‌تکلیف در این زمینه وارد بحث FATF شویم، اما از دید بنده این تحلیل نادرست است؛ فرض را بر این بگیرید که امروز تحریم‌ها رفع شد؛ در این شرایط ما همچنان مانع دومی پیش رو داریم که دسترسی ما به نظام پولی و مالی جهان را مسدود می‌کند. این مانع ساختاری است. همان‌گونه که در سیستم پولی و مالی داخلی یکسری قوانین برای مبارزه با پولشویی و فرار مالیاتی وضع شده، در نظام جهانی نیز چنین روندی دنبال می‌شود.

▣ کاهش ریسک کار با نهادهای مالی و بانکی

فیروزی ریسک کار با بانک‌ها و مراکز تامین مالی در ایران را دشوار دانست و خاطرنشان کرد: در صورت پیوستن به FATF شبکه مالی ایران به شبکه تامین مالی بین‌المللی متصل می‌شود و ریسک کار با نهادهای مالی و بانکی کاهش پیدا کند و در مجموع صادرکنندگان و واردکنندگان به‌جای اینکه برای بهره‌مند شدن از تامین مالی جهانی هزینه چندبرابری پرداخت کنند و از روش‌های غیرایمن مانند انتقال پول نقد استمداد بگیرند، می‌توانند از روش اعتبار بین‌المللی استفاده کنند که در این صورت هزینه مبادلات برای بازرگانان به‌مراتب پایین می‌آید. وی در پاسخ به این پرسش که در دوره تحریم تجار و بازرگانان با اتکا به ساختار پولی و مالی جهانی پول را منتقل نمی‌کنند، آیا پذیرش FATF در دوره تحریم ما را در نقل‌وانتقال پول محدودتر نخواهد کرد؟ گفت: پذیرش استانداردهای FATF برای تامین مالی و نقل و انتقال پول از جهتی مبادلات را شفاف‌تر و سخت‌تر می‌کند و به‌عبارتی نادیده گرفتن این بندها در شرایط تحریم قابل‌درک است، اما مگر قرار است که تا ابد تحت تحریم باشیم؟ دولتمردان برای عادی‌سازی روابط با نظام جهانی تلاش می‌کنند و اگر بعد از برجام به این کنوانسیون ملحق نشویم، امکان استفاده از سیستم بین‌المللی پولی و مالی دشوار خواهد شد و باید منتظر باشیم تا این مشکل نیز حل شود.

▣ نباید تقدم و تاخر قائل شد

این کارشناس اقتصاد در پایان بیان کرد: به‌نظر می‌رسد نباید برای حل مشکل برجام و FATF تقدم و تاخر قائل شد و تجربه‌های مطالعاتی و عملی بنده هم می‌گوید باید مذاکرات در هر دو بخش همزمان و با سرعت پی گرفته شود؛ به این معنا که بعد از مشخص شدن موضع ما در زمینه برجام، دیگر نباید از نظر سیاست داخلی در موضوع FATF مشکلی داشته باشیم و این موضوع باید در داخل کشور حل شده باشد تا با سرعت بیشتری کار را در جریان بیندازیم؛ نه اینکه بعد از برجام تازه معطل تصمیم‌گیری در این زمینه بمانیم.

> به‌نظر می‌رسد نباید برای حل مشکل برجام و FATF تقدم و تاخر قائل شد؛ باید مذاکرات در هر دو بخش همزمان و با سرعت پی گرفته شود

سخن پایانی

فعالان اقتصادی بر این باورند که برقراری شفافیت مالی در شرایطی که ما در حال دور زدن تحریم‌ها هستیم کار چندان عاقلانه‌ای نیست و کار منطقی این است که تعیین‌تکلیف در زمینه برجام و FATF همزمان با هم پیش برود تا در صورت امضای برجام مانعی برای فعالیت پولی و مالی ایران در سطح جهانی وجود نداشته باشد و با سرعت بیشتری بتوان کارها را جلو انداخت.

صفحه‌ای دیگر از موفقیت کشاورزان مازنی ورق خورد

طعم شیرین صادرات «پاپایا» از مازندران

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

پاپایا یا (خربزه درختی) گیاهی بومی مناطق حاره‌ای قاره امریکا است که اکنون در بسیاری مناطق حاره‌ای از جمله هند، افریقای‌جنوبی، سریلانکا و فیلیپین کشت می‌شود. در سال ۲۰۱۸ میزان ۱۳.۳ میلیون تن از این میوه تولید شد و کشورهای هند، برزیل و مکزیک به ترتیب برترین تولید این میوه را در جهان داشته‌اند. پاپایا درختی است به نسبت کوچک، دارای یک تنه به ارتفاع ۴ تا ۱۰ متر است و طول میوه این گیاه بزرگ ۱۵ تا ۴۵ سانتیمتر و قطر آن ۱۰ تا ۳۰ سانتیمتر و ظاهر آن شبیه یک کپسول است. رنگ میوه در ابتدا سبز رنگ و موقعی که رسیده باشد، زرد کهربایی تا کمی نارنجی است. میوه‌ها در حالت نارس باید پس از پخته شدن مصرف شوند، زیرا در حالت نارس دارای مقادیری ماده لاتکس هستند که برای بدن مضر است، اما میوه در حالت رسیده به دلیل تجزیه لاتکس قابل خوردن به صورت خام است. این میوه در نقاط مختلف جهان به‌ویژه در جنوب شرقی آسیا و در قاره امریکا استفاده فراوانی در آشپزی و تهیه شیرینی‌ها و دسرها دارد. در طب سنتی از برگ‌های پاپایا برای درمان مالاریا و از دود کردن آن برای بیماران مبتلا به آسم استفاده می‌شود. پاپایا میوه متناسب با شرایط جوی و محیطی مازندران در سال‌های اخیر پایش به مزارع کشاورزی این استان باز شده و اکنون با توجه به کاشت و برداشت مناسب این محصول، برنامه‌ریزی برای صادرات آن مورد توجه مسئولان قرار گرفته است.

درخت پاپایا رشد سریعی داشته و پس از ۳سال از زمان کاشت تولید میوه می‌کند. این درخت متعلق به مناطق معتدل و گرمسیر است و در دمای پایین تر از منفی ۲ درجه دچار مشکل شده یا به‌کلی از بین می‌رود، این گیاه نیاز به خاک‌های ماسه‌ای و با زهکشی مناسب دارد و در صورت انباشته شدن آب پای درخت، طی ۲۴ ساعت از بین خواهد رفت. مازندران با برخورداری از تنها ۲.۵ درصد زمین کشاورزی کشور، سالانه ۷درصد از تولیدات کشاورزی و ۱۱ درصد از ارزش اقتصادی محصولات کشاورزی کشور را در اختیار دارد.

مازندران با دارا بودن ۴۶۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی قطب مهم تولید محصولات کشاورزی کشور محسوب می‌شود و بزرگ‌ترین تولیدکننده ۱۷محصول کشاورزی کشور مانند برنج، مرکبات، گل و گیاه، کیوی، گوشت سفید، آبزی پروری و نهال زیتون است. مهم‌ترین میوه باغ‌های مازندران را انواع نارنگی و پرتقال تشکیل می‌دهد و بسته به گونه درخت به صورت زودرس یا دیررس برداشت شده و روانه بازار می‌شود.

برنجکاری یکی از مهم‌ترین فعالیت کشاورزی در مازندران و منبع مهم درآمد کشاورزان استان است و با تولید بیش از یک میلیون تن، ۴۲ درصد برنج مورد نیاز کشور از این استان تامین می‌شود. استان مازندران تولیدکننده ۷۲ نوع محصول زراعی و باغی است که در تولید ۱۵ محصول رتبه اول تا سوم را دارد.

بازدید استاندار مازندران از گلخانه پاپایا در نکا

نخستین گلخانه پاپایای مازندران از ۴سال قبل در شهرستان نکا فعالیت خود را آغاز کرده که علاوه بر ظرفیت اشتغالزایی که به همراه داشته، توانسته است جایگاه خوبی در زمینه صادرات نیز پیدا کند.

اواخر شهریور امسال استاندار به همراه مسئولان حوزه کشاورزی مازندران به این گلخانه رفت تا از نزدیک وضعیت تولید در منطقه برای همواره کردن مسیر صادرات آن را رصد کند.

سید محمود حسینی‌پور در این بازدید اعلام کرد: میوه استوایی پاپایا که در یکی از شهرک‌های موفق گلخانه‌ای نکا تولید می‌شود، همانند میوه کیوی نیاز به بازاریابی و معرفی دارد.

وی گفت: بدون تردید این میوه استوایی هم همانند کیوی نه‌تنها در سبد غذایی ایرانیان جای خواهد گرفت بلکه صادرات محور هم خواهد شد.

استاندار مازندران بیان کرد: تولیدکنندگان جوان این محصول در شرایط فعلی باید حمایت شوند و عده‌ای از سرمایه‌گذارانی که در بخش صادرات هستند، به کمک این جوانان تولیدکننده خواهند آمد.

وی، وضعیت فعلی قرار گرفتن مازندران به عنوان هاب صادرات بین کشورهای حاشیه دریای خزر را فرصت بی‌نظیری که دولت سیزدهم زمینه آن را فراهم کرده توصیف و بیان کرد: بدانید برای رسیدن به هدف در جنگ اقتصادی قرار داریم، صادرات از مبدأ مازندران باید طبق مقولات دانش‌بنیان به‌ویژه الکترونیکی شدن توسعه صادرات گسترش یابد.

استاندار مازندران با بیان اینکه همه سرمایه‌گذاران در حوزه صادرات مورد حمایت دولت هستند، گفت: مقاومت در اجرای صادرات به روش سنتی عامل عقب افتادگی مازندران است، و امروز صادرات محصولات کشاورزی از مبدأ استان باید طبق مقررات کشورهای هدف انجام شود.

استاندار مازندران نقش اتاق بازرگانی را محوری در توسعه اقتصادی مازندران در حوزه صادرات دانست و بیان کرد: اتاق بازرگانی استان باید در همه حوزه‌ها چابک شود و ایجاد بانک اطلاعاتی در حوزه محصولات مختلف صادراتی به‌ویژه کشاورزی باید سامانه‌ای شود. نماینده عالی دولت در مازندران تصریح کرد: خروج بی‌کیفیت محصولات کشاورزی مازندران ناشی از بی‌نظارتی است، تاکید می‌کنم امروز با توجه به گسترش دیپلماتیک ایران با محوریت مازندران با کشورهای cis به‌ویژه روسیه، تفکر فضای باز صادرات برای هرگونه محصولات به کشورهای منطقه منسوخ شده است.

در این ارتباط، مجری نخستین گلخانه پاپایا در مازندران روز یکشنبه در گفت‌وگو با ایرنا گفت که از مجموع وسعت این گلخانه ۳هکتاری در شهرستان نکا، ۱.۵ هکتار آن به زیر کشت میوه پاپایا رفته است.

حافظ عارفی ادامه داد: این گلخانه نخستین و بزرگترین مرکز کشت پاپایا در استان مازندران به شمار می‌رود که از آخرین نمونه که در کشورهای اروپا استفاده می‌شود، کشت شد.

وی اظهار کرد: درحال‌حاضر ۷ نفر به صورت مستقیم و ۲۰ نفر به صورت غیرمستقیم در این گلخانه مشغول به کار هستند.

این فعال کشاورزی با اشاره به اینکه بازار هدف تولیدات این گلخانه داخل کشور است، اضافه کرد: با توجه به اینکه این میوه بالای درخت به بار می‌نشنید، نیاز است گلخانه با ستون ۶تا ۱۲.۵ متر ساخته شود. وی گفت: پس از ۸ ماه کاشت درخت موعد برداشت میوه است و در هزار متر، ۲۰۰نهال کاشته می‌شود. عارفی افزود: به ازای هر هکتار در شمال کشور ۳۰۰ تا ۳۵۰ تن در این مدت زمان بار می‌دهد که درآمدزایی خوبی است. وی پاپایا را میوه به صرفه اقتصادی برشمرد و گفت: در هر هزار متر بین هزار و ۵۰۰ تا ۲ هزار لیتر آب نیاز است و مصرف کود یک تا ۱.۵ میلیارد ریال است.

عارفی ادامه داد: میوه این درخت درمان بیماری‌های دیابت نوع ۲، فشار خون، سوهاضمه، یبوست و تاری دید بوده و سرشار از مواد معدنی، فیبر و آهن است.

این فعال در حوزه کشاورزی مازندران گفت: همچنین برگ این گیاه در درمان دیابت نوع دو مناسب است.

وی با اشاره به اینکه سابقه کشت این درخت در دنیا ۲۰۰ساله و در ایران چهارساله است، گفت: میزان هزینه انجام‌شده برای کاشت این درخت در گلخانه خود را به‌ازای هر هزار متر ۱۰ میلیارد ریال اعلام کرد. به گفته این تولیدکننده پاپایا در مازندران درحال‌حاضر تولیدات این گلخانه در داخل و حدود ۵۰۰ کیلو به صورت هفتگی به کشورهای همسایه از جمله عراق صادر می‌شود، در حالی‌که کشورهای دیگر از جمله روسیه و امارات متقاضی محصولات پاپایای مازندران هستند.

وی گفت: برای رسیدن به این منظور و جایگاه صادراتی به ۱۵ هکتار زمین نیاز است و با توجه به استقبال کشورهای همسایه از محصول مازندران، پاپایا می‌تواند به عنوان محصول جدید در سبد صادرات استان قرار گیرد.

عارفی با اشاره به اینکه بازدید اخیر استاندار مازندران از گلخانه پاپایای شهرستان نکا، دستاوردهای خوبی برای این مجموعه داشته است، افزود: براساس قول مساعد استاندار مازندران برای فراهم کردن و تسهیل صادرات محصول این گلخانه هماهنگی با پایانه صادرات محصولات کشاورزی روماک گستر انجام شد و نمونه اولیه محصول برای این پایانه ارسال شد و منتظر انجام اقدامات بعدی برای صادرات است.

صادرات از مبدأ مازندران باید طبق مقولات دانش‌بنیان به‌ویژه الکترونیکی شدن صادرات گسترش یابد

میوه پاپایا یا (خربزه درختی) به‌ازای هر هکتار در زمین‌های شمال کشور، ۳۰۰ تا ۳۵۰ تُن در مدت زمان ۸ ماه بار می‌دهد که درآمدزایی خوبی است

سخن پایانی

مجموع باغ‌های مرکبات مازندران ۱۱۲ هزار هکتار است که از این میزان ۱۱۰ هزار هکتار ارقام بارده هستند. همچنین از مجموع باغات مرکبات مازندران ۸۰ هزار هکتار زیر کشت ارقام مختلف پرتقال، ۳۰ هزار هکتار ارقام مختلف نارنگی و بقیه زیر کشت محصولاتی از جمله نارنج و لیمو قرار دارند. همچنین در حوزه تولید کیوی به عنوان یکی از محصولات مورد اشاره برای صادرات از مازندران به روسیه می‌توان گفت که باغ‌های کیوی مازندران که بالغ بر ۷هزار هکتار می‌شود در غرب این استان متمرکز است. برداشت محصول این باغ‌ها هم در شرایط طبیعی به حدود ۱۸۰هزار تن تا ۲۲۰ هزارتن می‌رسد و برداشت این محصول از نیمه دوم آبان شروع می‌شود و طی یک ماه ادامه دارد و بیش از ۷۰ درصد این محصول هم ارزش صادراتی دارد.

درد گنجنامه و طبیعت همدان تمامی ندارد

موضوع کوهخواری در بدنه کوهستان الوند، بحثی است که سال‌هاست مطرح می‌شود؛ موضوعی که در پرونده مربوطه خبرگزاری مهر همدان با عنوان «سنگینی سیمان بر سینه پایتخت تمدن / نبض کوهستان الوند کند شد» بار دیگر کلید خورد. همدان در مسیر جهانی شدن است اما اگر سری به مسیرهای گردشگری و اماکن تاریخی و گردشگری آن بزنید، جای خالی عدم مدیریت مناسب را شاهد خواهید بود. از تخریب بافت طبیعی در مسیر گنجنامه گرفته تا گازکشی و جاده‌کشی‌های الوند و ماجرای تخریب‌های محیط زیستی عشایری و بی‌نظمی و به هم ریختگی غرفه‌های فروش در اطراف گنجنامه.

به گزارش مهر، چندی پیش هم که بحث ورود یک نفر به بدنه تاریخی کتیبه و سنگ نوشته گنجنامه و وندالیسم فرهنگی مطرح شد و باز هم بدنه گردشگری و میراث فرهنگی همدان مهجورتر از همیشه، تنها ماند. در کل تخریب طبیعت همدان تمامی ندارد، روندی که با کوهخواری، جاده‌کشی و گازکشی در کوهستان و عدم سازماندهی مناطق گردشگری و طبیعی ادامه پیدا کرده و پایانی نیز ندارد.

هفته گردشگری اما می‌توانست بخشی از همدان، در مسیر جهانی شدن را به نمایش بگذارد و افرادی را به دنیا مطرح کند که نه تنها در زمینه ارتقای سطح گردشگری و حفظ میراث فرهنگی ملموس و ناملموس همدان موثر بوده‌اند، بلکه با هر فردِ متخطی از این مسیر نیز برخورد دارند! اما در این هفته هم حتی به صورت نمادین خبری از این روند نبود و باز عده‌ای مورد تقدیر قرار گرفتند که «نباید» و عده‌ای فراموش شدند که «نشاید»!

دلواپس بودیم و هستیم

مسئول گروه جهادی مطالبه‌گری صیانت از کوهستان در این زمینه در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اینکه ما از مطالبات ناامید شدیم اما از تلاش خود دست نمی‌کشیم، اظهار کرد: هر وقت که مسئولان استان از گنجنامه و تاسیساتی که به نام گردشگری در آنجا احداث شده، بازدید می‌کنند؛ دلواپس می‌شویم، زیرا تجربه نشان داده هرگاه تصاویر بازدید گرفته شده و بازنشر شده، متولیان اماکن گردشگری منطقه آن را دال بر صحت تمامی اقدامات خود قلمداد و از آن بهره‌ها بردند.

علی بیات ادامه داد: آن‌گونه که سوابق موید همین امر است که هر گاه تصاویری از ورود مقامات سیاسی و غیرسیاسی به تاسیسات مذکور منتشر شده، بعد از آن نوعی رفتار زیاده خواهانه را شاهد بوده‌ایم؛ از امتیاز گازکشی تا مجوز ساخت هتل و پارکینگ. این در حالی است که وظیفه مدیران پیگیری مسائل در چارچوب قانون از جانب تمامی متولیان گردشگری خاصه شرکت‌های خصوصی است.

روز گردشگری، به نام فعالان گردشگری به کام...!

مسئول گروه جهادی مطالبه‌گری صیانت از کوهستان با بیان اینکه اگر چنین شود تخلفات و ساخت‌وسازهای بدون مجوز آشکار خواهد شد، خاطرنشان کرد: در مراسم پاسداشت روز جهانی گردشگری و هفته گردشگری در همدان، مدیر ارشد یکی از شرکت‌های خصوصی که مجموعه تحت مدیریتش در تخریب کوهستان الوند و ساخت‌وساز در ارتفاعات بالای ۲۷۰۰ متر و ایجاد آلودگی صوتی و محیطی، تغییر ساختار گنجنامه و عدم رعایت حدود و حریم کتیبه‌های گنجنامه به عنوان شناسنامه همدان نقش بسزایی داشته، مورد تقدیر قرار می‌گیرد!

بیات ادامه داد: در این برنامه نیز اشاره داشتند که ما از صددرصد ظرفیت گردشگری همدان، ۱۰ درصد استفاده کرده‌ایم و از ۹۰ درصد آن غفلت شده است که می‌خواهیم در این زمینه کار کنیم و پول نیاز نداریم؛ فقط حمایت می‌خواهیم! این فعال حوزه محیط‌زیست همدان با بیان اینکه اگر حمایت‌ها نبود، این سرنوشت شوم الوند رقم نمی‌خورد که این افراد، ادعای رنج‌نامه‌نویسی کنند، افزود: این رنج‌نامه از برای گنجنامه درد ماست نه شما... شمایی که با وجود تمام اقدامات مثبت در ایجاد اشتغال و ظرفیت گردشگری با برخی زیاده خواهی‌ها از جمله تخریب‌های گسترده و رهاسازی فاضلاب و احداث پارکینگ‌های مختلف با تراش کوهستان زیبای الوند، آن اقدامات را بی‌اثر کردید.

تخلفات در کوهستان الوند نیاز به رسیدگی دارد

مسئول گروه جهادی مطالبه‌گری صیانت از کوهستان تاکید کرد: شرکت موصوف سال‌ها است از حد و حدود خود خارج شده و تخلفاتی در گنجنامه و میدان میشان و الوند دارد که باید رسیدگی شود، در صورتی که این روند باطل مستمر خواهد بود.

بیات با اشاره به اینکه چنانچه یک شرکت بیاید و در قالب یک مراسم از بالاترین مقام‌های اجرایی استان تقدیر کند، کار پسندیده‌ای است؛ اذعان کرد: این روند به شرط و شروطی پسندیده است! این امر پسندیده می‌تواند بعد از این صورت بگیرد که تخلفات احتمالی شرکت رسیدگی و محرز شده که تخلفاتی صورت نگرفته است و آنگاه آن تقدیر ارزشمند خواهد بود!

مسئول گروه جهادی مطالبه‌گری صیانت از کوهستان اظهار کرد: امید داریم که اگر در حفظ کوهستان کوتاهی صورت گرفته، اما حال، در راستای صیانت از کتیبه‌های گنجنامه، اگر می‌خواهد اقدامی شود، این اقدام توسط خود متولیان اعم از میراث فرهنگی باشد و امتیازی به شرکت‌های خصوصی داده نشود.

رشد دانش‌بنیان‌ها در مجموعه‌های صنعتی

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران در نشستی تخصصی که با حضور معاون رئیس‌جمهوری و وزیر صمت برگزار شد، گفت: راه ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به مجموعه‌های بزرگ صنعتی، ایجاد اکوسیستم فناوری در این مجموعه‌هاست. به گزارش صمت از استان یزد، مجتبی حمیدیان، مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی در نشست تخصصی نخستین «رویداد نظاره قانون جهش تولید دانش‌بنیان» که به ابتکار مرکز نوآوری قوه مقننه و با حضور روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، معاون فناوری ریاست جمهوری، عباس علی‌آبادی، وزیر صمت و تعدادی از نمایندگان مجلس برگزار شد با بیان این مطلب اظهار کرد: تا زمانی که اکوسیستم فناوری در شرکت‌های بزرگ ایجاد نشود، شرکت‌های دانش‌بنیان نمی‌توانند وارد مجموعه‌های بزرگ صنعتی شوند. به نقل از مرکز اطلاع‌رسانی شرکت سنگ آهن مرکزی ایران وی در این نشست که با هدف ارزیابی موانع قانون جدید جهش دانش‌بنیان و نقش آفرینی شرکت‌های بزرگ در توسعه این زیست بوم برگزار شد، گفت: شرکت سنگ آهن مرکزی ایران پردیس فناوری را با تمام عناصر لازم آن از جمله مرکز نوآوری، مرکز کارآفرینی، صندوق CVC و ارتقای حوزه تحقیق و توسعه ایجاد کرده است. حمیدیان اضافه کرد: باوجود تمامی چالش‌های موجود، شرکت سنگ‌آهن مرکزی نسبت به حضور نماینده دانش‌بنیان در مجموعه بازرگانی خود، حضور ۴۰ شرکت دانش‌بنیان در وندور لیست شرکت و فعال بودن ۱۳ طرح از بند ب قانون دانش‌بنیان با مبالغ بالای ۲۰۰ میلیارد ریال اقدام کرده است. وی ضمن برشمردن اقدامات انجام شده در حوزه اقتصاد دانش‌بنیان توسط شرکت سنگ آهن مرکزی از تصویب قانون جدید جهش دانش‌بنیان تشکر کرد و افزود: اظهار نظرهای واحد و ثبات بخش دولت و مجلس در پیشبرد اهداف این قانون بسیار موثر است. حمیدیان انجام پروژه‌های ملی از جمله هوشمندسازی معادن و معدن کاری زیرزمینی را با اجرای این قانون و حمایت معاونت علمی ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی میسر دانست و گفت: امیدواریم این قانون موجب اتفاقات تاثیرگذار در حوزه اقتصاد و صنعت کشور شود. در ادامه این نشست اسفندیار اختیاری نماینده مجلس شورای اسلامی، عباس علی‌آبادی، وزیر صمت، رضا اسدی فر، معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان سخنرانی کردند. گفتنی است، قانون جهش تولید دانش‌بنیان یکی از نخستین قوانینی بود که در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی در دستور کار قرار گرفت و به تصویب رسید و حدود یک سال از ابلاغ این قانون می‌گذرد. در راستای نقش نظارتی مجلس اسلامی و گزارش دهی نهادهای مختلف در اجرای قانون، نخستین رویداد نظارتی قانون جهش دانش بنیاد به همت مجلس شورای اسلامی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و خانه خلاق و مرکز نوآوری قوه مقننه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری برگزار شد.

تاراز، نام جدیدترین پمپ بنزین البرز

با راه‌اندازی جایگاه تاراز در آزادراه شهید همت شمار جایگاه‌های عرضه فرآورده‌های نفتی در استان البرز به ۱۱۸ باب رسید. فهیمه قلندرزاده رئیس روابط عمومی این منطقه در گفت‌وگو با صمت گفت: از ابتدای امسال تاکنون شش جایگاه عرضه فرآورده‌های نفتی در استان البرز راه‌اندازی و افتتاح شده است که جایگاه تاراز (نام کوهی در استان خوزستان) آخرین و صد و هجدهمین پمپ بنزین در استان البرز است. قلندرزاد با اشاره به اینکه این مجتمع خدمات رفاهی توسط شرکت «احداث نگهداری و بهره‌برداری آزاد راه شهید همت کرج» احداث شده و در مجموع دارای ۵ سکو، ۱۵ تلمبه و ۶۰ نازل عرضه بنزین است، افزود: در آینده نزدیک سرای غذا (Food court)، شهربازی و ابرفروشگاه (هایپرمارکت) این مجموعه نیز افتتاح خواهد شد. رئیس روابط عمومی منطقه البرز عنوان کرد: این جایگاه در زمینی به مساحت ۶ هزارمتر و با سرمایه‌گذاری مبلغ ۱۲۸ میلیارد تومان واقع در ۹ کیلومتری آزاد راه تهران به کرج احداث شده است. وی تاکید کرد: این پروژه از جمله طرح‌های اشتغالزایی است که با تکمیل مجتمع خدمات رفاهی آن ۱۵۰ نفر به‌طور مستقیم مشغول به کار می‌شوند؛ از اهداف احداث این مجتمع خدمات رفاهی، توسعه خدمات دولت، ایجاد اشتغال، کاهش مسیرسوخت‌رسانی خودروها، کاهش صف انتظار سوخت‌گیری و استفاده از توان بخش خصوصی برای ارائه خدمات مطلوب به شهروندان است.

جابه‌جایی ۱۷ میلیون تن کالا از مبادی استان فارس

مدیر کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان فارس از جابه‌جایی بیش از ۱۷ میلیون تن کالا در نیمه نخست سال جاری از مبادی استان فارس خبر داد. به گزارش ایسنا، علیرضا راستیار ۱۶ مهر از جابه‌جایی بیش از ۱۷میلیون تن کالا در ۶ ماهه سال جاری از مبادی استان فارس خبر داد و افزود: تعداد بارنامه‌های صادره در ۶ ماهه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۱ درصد رشد داشته است. مدیر کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان فارس افزود: طی این بازه زمانی یک میلیون و ۳۱۳هزار بارنامه توسط شرکت‌های حمل و نقل فعال در استان فارس صادر شده است. راستیار همچنین تصریح کرد: میزان افزایش جابه‌جایی کالا طی ۶ ماهه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۳ درصد رشد داشته است.

روی خط خبر

سه‌شنبه
۱۸ مهر ۱۴۰۲- ۲۴ ربیع‌الاول۱۴۴۵ - ۱۰ اکتبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۲۰-پیاپی۳۷۳۸

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

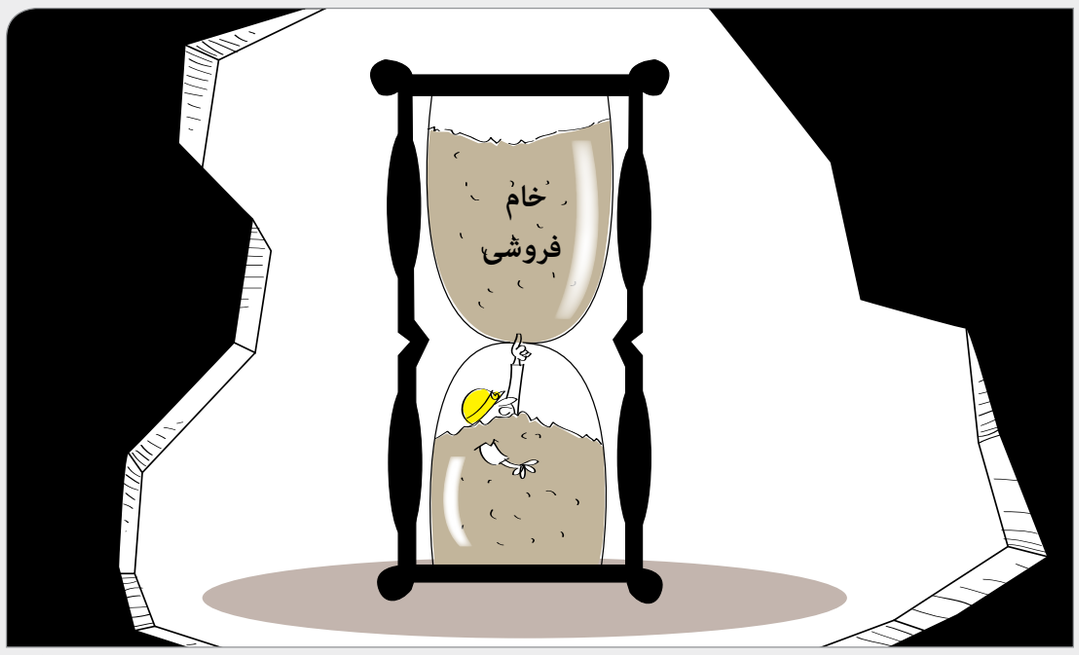
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

راه‌های اصلاح سوابق بیمه‌ای مخدوش

یکی از موارد شکایات و سوالات بخش معدودی از بیمه‌شدگان در صندوق‌های بازنشستگی مختلف از جمله سازمان تامین اجتماعی و سایر صندوق‌ها مشکلات مربوط به اشتباهات و خطاها در زمینه درج سوابق شغلی و بیمه‌ای خویش است. البته با افزایش بستر الکترونیک شدن سوابق و پرونده‌ها، تا حد بسیار زیادی این موارد مراجعه کاهش یافته است، اما همچنان تعداد محدودی از کارگران و کارمندان بازنشسته یا در آستانه بازنشستگی، هنوز نسبت به موارد خاص که در زمینه گم شدن یا نقص در پرونده‌های شغلی و بیمه‌ای است، سوالات و شکایاتی مطرح می‌کنند و در زمینه رسیدگی به کار خود ممکن است دچار سردرگمی شوند. آنچه در ادامه می‌خوانید، نظر ۲ تن از کارشناسان تامین‌اجتماعی و بیمه‌ای است که در گفت‌وگو با خبرگزاری ایلنا مطرح شده است.

میزان خطا اندک است، اما وقوع آن محال نیست

عباس اورنگ، کارشناس امور تامین اجتماعی و بیمه‌ای در این زمینه توضیح داد: موارد خطا در هر سازمان و نهادی به‌طور طبیعی ممکن است پیش بیاید اما از نظر کیفیت رسیدگی به پرونده‌های بیمه‌شدگان، سازمان تامین اجتماعی یکی از دقیق‌ترین سیستم‌های اتوماسیونی در زمینه بیمه‌ای را داراست. تعداد افرادی که ممکن است چنین اتفاقی برای‌شان رخ داده باشد، بسیار اندک و موارد آن بسیار نادر است. وی افزود: در گذشته (یعنی قبل از سال ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱) لیست‌های بیمه‌ای افراد به صورت دستی وارد می‌شد. در آن مقطع زمانی لیست‌های ارائه‌شده توسط کارفرمایان و مدیران ممکن بود به دلیل نبود شماره ملی یا به دلیل اشتباهاتی در درج اسامی برخی افراد، دچار خدشه شده و درنهایت در سوابق بیمه‌ای افراد نیز اشتباهاتی صورت گیرد اما از زمانی که اسامی افراد با کد ملی و با سیستم اتوماسیونی وارد می‌شود، ضریب خطا بسیار ناچیز شده است. این کارشناس سازمان تامین اجتماعی با بیان این مطلب که پس از سال‌های ۸۰ و ۸۱ به مرور مدتی کارفرمایان به صورت سی-دی سوابق را درج می‌کردند، گفت: در ادامه سیستم سازمان به صورت سامانه اینترنتی و اتوماسیونی لیست‌های بیمه را از مدیران شرکت‌ها و کارفرمایان دریافت می‌کند. اما اینکه در زمان انتقال سوابق بیمه‌ای از حالت دستی به اتوماسیونی نیز اختلالی به وجود آمده باشد، بسیار بعید است چون این انتقال با نظارت بسیار زیادی صورت گرفته است. البته هنوز احتمال اینکه یک کارمند در زمان وارد کردن سوابق بیمه‌ای به‌جای ۳۰ رکورد، ۲۹ رکورد را وارد کند، وجود دارد اما به هرحال پیدا کردن و تشخیص خطا و رفع آن بسیار آسان است و جای نگرانی نیست.

اورنگ در زمینه رسیدگی به شکایات در این زمینه گفت: افراد با مراجعه به سازمان تامین اجتماعی و ارائه مستندات فعالیت در کارخانه یا شماره کارگزینی یا اخذ نسخه لیست بیمه‌ای از کارفرما (یا در صورت نبود لیست نزد کارفرما رجوع به بایگانی را که سوابق دستی موجود است) می‌توانند سوابق خود را پیدا کنند. اگر ادعای فرد مستند و درست باشد، تامین اجتماعی فورا رسیدگی می‌کند، هرچند درصد آن بسیار کم است. زیرا در دوره ساماندهی هر پرونده بیمه‌ای چندبار توسط چندین کارمند بازبینی شده است.

وی با بیان اینکه «عموم افرادی که در دوران ساماندهی بررسی شدند، اکنون بازنشست شدند و قبلا به بیشتر شکایات رسیدگی شده است» اظهار کرد: در گذشته به خاطر مسئله جنگ تحمیلی و مناطق نظامی خطاهای لیستی و گم شدن مستندات مشاهده می‌شد، اما امروزه دیگر این خطاها بسیار نادر است.

رجوع به دیوان عدالت اداری

سعید کنعانی، کارشناس مسائل حقوقی کار نیز در این زمینه اظهار کرد: مباحثی مثل گم شدن یا جابه‌جایی و غلط بودن پرونده شغلی و بیمه‌ای افراد، موضوعی است که به‌طور خاص در سازمان تامین اجتماعی رویت شده است. در زمینه صندوق کشوری به دلیل آنکه شماره و کد کارگزینی وجود دارد، تاریخ استخدام وجود دارد و فراز بودجه دولتی حقوق گرفته است، اما در مورد کارگرانی که ذیل سازمان تامین اجتماعی هستند، احتمال بیشتری برای از دست رفتن سوابق ممکن است.

وی افزود: در مورد کارمندان بخش دولتی و مشمولان صندوق کشوری رسیدگی به شکایات بیمه باید ابتدا باید با مراجعه به سازمان امور اداری و استخدامی صورت گیرد و معمولا کار به دیوان عدالت اداری هم نمی‌رسد. بخش وزارت نفت و کارکنان هواپیمایی البته سازمان امور استخدامی جداگانه خود را دارند. کنعانی درباره مشمولان قانون کار و افراد ذیل صندوق تامین اجتماعی گفت: کسانی که در زمینه سوابق بیمه خود مشکل دارند و حق بیمه‌شان پرداخت نشده است، باید شکایت خود از کارفرما را نزد ادارات کار مناطق ببرند. اما اگر سوابق بیمه‌ای مشکل داشته و حق بیمه پرداخت شده باشد، ابتدا شکایت به خود سازمان تامین اجتماعی برده می‌شود و اگر در جریان رسیدگی در سازمان؛ به هر دلیلی مستندات فرد قبول نشد، باید فرد برای اعاده سنوات شغلی و بیمه‌ای با مستندات کافی باید به دیوان عدالت اداری مراجعه کند. این کارشناس مسائل حقوق کار با بیان اینکه در سازمان تامین اجتماعی یک کمیته رسیدگی وجود دارد که معمولا رسیدگی درستی انجام می‌دهد، گفت: بحث سوابق بیمه بسیار پیچیده است و امر ساده‌ای نیست. افرادی که نسبت به فقدان یا نبود یا مخدوش بودن سوابق بیمه خود اعتراض دارند، باید با مستندات مربوط به دوره اشتغال خود را بیاورند. این مستندات می‌تواند شامل مواردی چون کد کارگزینی و کد بیمه فرد و مستنداتی در زمینه اشتغال فرد در محل کار باشد. البته با این مستندات معمولا در سطح دیوان این دعاوی بسیار ساده است و به راحتی حل می‌شود. وی با اشاره به این مطلب که در گذشته نهادهایی مانند وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از نظر نوع پرداخت حق بیمه مسئله داشته و تا تاریخ معینی مشمول بیمه پردازی نبودند، گفت: معمولا چنین مسائلی در زمینه قطعه قطعه شدن سوابق بیمه وجود دارد که محاسبه آن دشوار است و خطا در چنین مواردی ممکن است محتمل باشد که افراد به همین دلیل به کارشناسان بیمه مراجعه می‌کنند.

سخن پایانی

طی سال‌های گذشته از کارکنان سابق ذیل قانون کار (صندوق تامین اجتماعی) و ذیل قانون امور اداری و استخدامی (صندوق کشوری) نسبت به اینکه بخشی از سوابق خود اشتباه درج شده یا بخشی از این سوابق گم شده است، شکایت‌هایی صورت گرفته و هنوز هم هستند افرادی که سوالاتی در زمینه سوابق بیمه‌ای خود دارند که هنوز پاسخی برای آنها نیافته‌اند. داشتن سابقه بیمه و صحت درج آن توسط کارفرما، همواره یکی از دغدغه‌ها و مسائل مورد توجه بیمه‌شدگان بوده، زیرا در هنگام استخدام، داشتن سوابق بیمه‌ای یکی از مهم‌ترین ملاک‌هاست. ضمنا برای بهره‌مندی از خدمات درمانی، بیمه‌شدگان به سوابق خود نیاز مبرم دارند و سنوات بازنشستگی اشخاص نیز بر اساس سابقه بیمه ایشان محاسبه می‌شود. در صورتی که سابقه بیمه به‌درستی اعمال نشده باشد و کسری در رد کردن آن توسط کارفرما یا اشتباه در سابقه بیمه وجود داشته باشد، بیمه‌شدگان می‌توانند به صورت حضوری و غیرحضوری با استفاده از سامانه سوابق بیمه به اصلاح سوابق بیمه‌ای خود بپردازند.

چهره

راه‌اندازی صندوق‌های هوشمند پست در سطح شهر

مدیرعامل شرکت ملی پست به مناسبت روز جهانی پست برنامه‌های این شرکت در هفته جاری اعلام کرد. به گزارش ایسنا، محمود لیائی، مدیرعامل شرکت ملی پست در نشستی که امروز به مناسبت روز جهانی پست برگزار شد، اظهار کرد: خوشحالیم که دومین سال است که شاهد روز جهانی پست باشیم و رضایت نسبی از عملکرد پست در یک سال گذشته داشته باشیم. وی با اشاره به سه تکلیف ارائه شده به شرکت ملی پست گفت: سه تکلیف به این شرکت ارائه شده که یکی از آن یکسان‌سازی رضایت از کارکنان شرکت ملی پست بود که در این زمینه اقدامات بسیاری مانند ارائه حق مسکن و خدمات رفاهی اشاره کرد. لیایی افزود: تحول دیجیتال جزو وظایفی بود که به شرکت ملی پست محول شد و اتفاقات خوبی در این زمینه رخ داد و می‌توانیم ادعا کنیم که در این زمینه پیشرو بودیم. علاوه بر موارد ذکر شده درحال تدوین سند تحول دیجیتال هستیم که درصورت تصویب جزو نخستین سازمان هایی خواهیم بود که سند خود را آماده کرده است. همچنین در برنامه هفتم توسعه تحول دیجیتال و الزامات آن دیده شده که ما به استقبال این الزامات رفته و اجرا کرده‌ایم و می‌توانیم ادعا کنیم که از برنامه هفتم توسعه هم جلوتریم. مدیرعامل شرکت ملی پست در ادامه سخنانش به دیگر وظیفه پست اشاره و تصریح کرد: هوشمندسازی از دیگر وظایف شرکت ملی پست است که در یک سال گذشته بر روی عدد ۳۰۰ فرصت هوشمندسازی در پست تأکید بسیاری شده که تعداد بسیاری از این ۳۰۰ فرصت هوشمندسازی را انجام داده‌ایم؛ راه زیادی در پیش داریم و امیدواریم با منابع موجود و تلاش در آینده به این موضوع عمل کنیم. وی درباره برنامه‌های این شرکت به مناسب روز جهانی پست در هفته جاری اظهار کرد: به مناسبت این روز پروژه‌هایی مهمی را رونمایی و افتتاح خواهیم کرد؛ همچنین موضوع دیگر نوسازی ناوگان پست است که تعداد ۱۰۰ ماشین، کامیون، کامیونت و ون را خریداری کرده‌ایم که طی روزهای آینده رونمایی می‌شود. او ادامه داد: برای دستیابی به عدد مطلوب تعداد ناوگان فاصله داریم اما همین مقدار گفته شده هم مطلوب است که با وجود این ناوگان می‌توان هزینه کرایه کامیون از بخش خصوصی را کاهش دهیم. در کنار موارد ذکر شده افتتاح دفتر پست در غرب تهران را داریم که با این افتتاح، تحول جدیدی در پست غرب تهران ایجاد می‌شود. در هفته جاری هم قرار است از سامانه‌های بسیاری رونمایی شود. لیائی در ادامه تاکید کرد: راه‌اندازی صندوق‌های هوشمند پست دیگر اقدام ما به مناسب روز جهانی پست است. درباره جزییات این موضوع می‌توان با تعامل با بخش خصوصی، این صندوق‌ها را راه‌اندازی کنیم و امیدواریم بتوانند در خدمت به مردم موثر باشند. وی همچنین در ادامه سخنانش جزییاتی از سرویس احراز هویت مکانی ارائه کرد و گفت: طی هشت ماه گذشته حدود سه میلیون نفر از این سرویس استفاده کردند که سبب کاهش مراجعه مردم شده است. همچنین لیائی در پاسخ به این سوال که محدودیت و اختلال در اینترنت چقدر سبب کاهش ارسال مرسولات شده است، اظهار کرد: این موضوع برای ما فرصت شده و ما برای خیلی از شرکت‌هایی که از پلتفرم‌های داخلی استفاده کردند، مزیت قائل شدیم و مشکلی از این بابت نداریم و نسبت به سال گذشته ۱۲ درصد آمار تجارت الکترونیکی پست بیشتر هم شده است. مدیرعامل شرکت ملی پست به سفر اخیر خود به ریاض برای حضور در یک اجلاس اشاره کرد و توضیح داد: می‌توانم ادعا کنم که ما جزو کشورهای پیشرو در پست سبز هستیم و امیدواریم سال آینده کشور ما جزو کشورهای برتر در زمینه پست سبز انتخاب شود. وی درباره مهم‌ترین دستاوردهای اجلاس اخیر عربستان در زمینه پست تشریح کرد: در آن چند روز ما شاهد برگزاری باشکوه چهارمین کنگره فوق العاده اتحادیه جهانی پست بودیم که جلسات متعددی را با کشورهای گوناگون برگزار و مذاکراتی انجام شد. مهم‌ترین موضوعی که در این سفر مطرح شد، بازگشایی ارتباط پستی بین دو کشور ایران و عربستان بود که مذاکرات متعددی برای این موضوع انجام شد. به میمنت بازگشایی سفارت دو کشور و ارتباطات خوب، قرار شد تمبر مشترکی بین دو کشور آماده و رونمایی شود؛ بحث دیگر ایجاد اتحادیه پست جهان اسلام بود که این موضوع با استقبال خوبی از طرف عربستانی روبه رو شد.

از فضای مجازی

قدرت مدیران وادی صنعت و تجارت

محمدرضا اسلامی: روزهای پایانی شهریور هر سال به اخبار نیویورک و نشست سازمان ملل گره می‌خورد.

اما در این سال‌های اخیر، اخبار مختلفی درباره دیدارهای رجال سیاسی/ رهبران با مدیران عرصه صنعت و فنآوری (در بخش خصوصی) به گوش می‌رسد.

دیدارهایی که همه بیانگر یک واقعیت جدید در دنیای مدرن است: «قدرت مدیران بنگاه‌های اقتصادی، شانه به شانه رهبران سیاسی می‌زند»

عملا رهبران سیاسی فهمیده‌اند که قدرت مدیران وادی صنعت و تجارت را باید جدی بگیرند.

در شرایطی که دیدار ایلان ماسک با اردوغان به شکل پررنگی در اخبار و رسانه‌ها دیده شد، ولی دیدار نخست وزیر ژاپن با آقا و خانم بیل و ملیندا گیتس انعکاس رسانه‌ای گسترده‌ای نداشت.

و البته باید هم چنین باشد! «رسانه» به دنبال اکستریم هاست، و آدم‌های ساکت و آرام، جذابیت چندان خاصی برای اهل رسانه ندارند!

در دنیای مدرن، انسان آزادی انتخاب دارد و «همجنس/همفکر»ها، همدیگر را می‌یابند (همدیگر را پیدا می‌کنند). خلق و خوی اردوغان به مجالست و همنشینی با ایلان ماسک می‌خورد.

جنس اینها، جنس «پریدن» است. جنس جهش و حرکات جهشی. اما روحیه و خلقیات ژاپنی، به روحیه آرام و متین آقای بیل گیتس می‌خورد. «ژاپنی» اهل کارهای تدریجی و غیرنمایشی است.

بنابراین اردوغان وقتی که پایش به نیویورک می‌رسد، به دنبال سوپرمنی می‌گردد که «امروز» در صنعت ترکیه جهش ایجاد کند، اما آقای کیشیدا وقتی که پایش به نیویورک می‌رسد، به دنبال مردی می‌رود که آرام و بی‌صدا به آینده و «فردای انسان» فکر می‌کند.

درباره دیدار ایلان ماسک با اردوغان (و حتی با نتانیاهو) مطالب زیادی در رسانه‌ها بیان شد، اما نگاهی داشته باشیم به دیدار کیشیدا از ژاپن با مدیرعامل مایکروسافت:

۱- آقای بیل گیتس و ملیندا، بنیادی را ثبت کرده‌اند که در قالب آن بنیاد بودجه‌های بزرگی را به امر «توسعه پایدار جوامع» اختصاص می‌دهند.

۲-مفهوم توسعه وحشی با توسعه پایدار متفاوت است. توسعه وحشی یعنی اینکه مثلا به یکباره کارخانه‌های عظیم فولاد برپا کنی و صنایع قطعه سازی/خودروسازی شکل بدهی و محور تمام فعالیت‌ها یک چیز باشد: «تولید کالا».

اما توسعه پایدار به این مفهوم که در میان آن کارخانجات معظم فولاد به «مهدکودک» هم فکر کنی و در میان دغدغه کالا، گوشه چشمی و نگاهی جدی به مفهوم هنر و انسان هم داشته باشی.

غرب با تمام سعی و خطاهایش در امر توسعه، از یک جایی به بعد به این واقعیت رسید که علاوه بر «کالا» باید به «انسان» هم فکر کرد. اما انسان شرقی (چینی) هنوز حریص فروش کالاست. هنوز تنها دغدغه اصلی رهبران چینی «سرمایه» است و کشتی‌هایی که کانتینر بر آب حمل کنند.

۳- حکایت ژاپن در شرق، اما قدری متفاوت است. ژاپنی‌ها پس از عبور از برخی قله‌های تولید، شروع کردند به فکر کردن جدی به مفاهیمی نظیر سرشت انسان، ارتباطات بین‌المللی، هنر، سینما، موسیقی و... .

ژاپن، یک سرزمین شرقی است که مفاهیم توسعه صنعت را از غرب گرفت، اما هنوز می‌کوشد که «هویت ژاپنی» را تعریف کند. «توسعه» در ژاپن، با مفهوم «حرص (ولع) چینی» قدری متفاوت است.

۴-مسئله اصلی در این ماجراها «ظرفیت وجودی انسان» است. بیل گیتس، یک جوان ترک تحصیلکرده (و دانشگاه تمام نکرده) طی سالیان، ثروتمند شده و از محل مایکروسافت، میلیاردها دلار ثروت به هم زده است.

ثروتی افسانه‌ای

اما او «غرق» ثروت نشده به مفهوم اضعافاً مُّضاعفَةً.

اینکه بخواهد ثروت روی ثروت تلمبار کند.

او بخش مهمی از ساعات روزش را اختصاص به گرمایش جهانی، تغییرات اقلیمی و سلامت داده است.

مسیر حرکت افرادی مثل او با امثال ایلان ماسک متفاوت است. ایلان ماسک از جهشی به جهشی دیگر در حرکت است.

او از Zip۲ به سمت تسلا جهیده. پس از موفقیت در تسلا رفته و اسپیس اکس را ساخته. هنوز از کار فضا و استارلینک فارغ نشده، توئیتر را خریده، سپس رفته و روی نرون مغز کار می‌کند و کاشت تراشه در مغز...

اما مسیر حرکت امثال بیل گیتس را ببینیم.

۵- بازگردیم به بحث بنیاد بیل و ملیندا گیتس. این بنیاد هر سال جوایزی را به افرادی که در بحث توسعه پایدار کار می‌کنند اهدا می‌کند.

امسال این بنیاد جایزه اصلی را به آقای کیشیدا اهدا کرد. به گمانم سخنرانی چند روز پیش کیشیدا و بیل گیتس نمادی از یک جریان تعقل در مسیر حرکت انسان است.

۶-اما سوال پایه‌ای این است که در این میانه «ما» کجاییم؟

دولتمردان ما چقدر با چهره هایی نظیر مدیرعامل مایکروسافت همنشین و همصحبت می‌شوند؟

- وین کبوتر جانبِ بی‌جانبی
- ما نه مرغان هوا، نِی خانگی
- دانه ما دانه بی‌دانگی!

مولوی

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

معرفی کتاب

شرح شوق

جلد اول کتاب شرح شوق دربردارنده مباحث موضوعی چون مدخلی بر شرح است و از جلد دوم به بعد شرح غزل‌ها بر حسب ترتیب آنها آمده است.

حافظ و شعر او از چند دهه پیش خواه و ناخواه بدل به گستره‌ای شده است برای تعامل، تعاطی، تضارب و تخالف آرا و افکار و نظرگاه‌های سخت گوناگون. میدانی شده است برای انتساب همه چیز به او، حتی آنچه خواجه به خواب هم نمی‌دیده است.

این دفتر حاصل خوانش و برداشت موجودی آزاد است از متنی که قضا را صاحب آن هم بیشترین آزادی عمل را در این‌گونه شعر برای خود قایل بوده است؛ خوانشی به طور کلی «خواننده محور»، بدون هیچ‌گونه پیش‌فرض و پیش‌داوری یا مطلوب‌های پیشینی و آنگاه مصادره به همان مطلوب‌ها. جلد نخست دربردارنده بحث‌های موضوعی درباره شخص و شعر حافظ و به منزله مقدمه و مدخل یا پیش‌نیازی برای ورود به شرح و تحلیل اشعار است. گذشته از بحث‌های اولیه و بنیادین دربارهٔ شخص و شعر حافظ، مباحثی در خصوص هنجارهای مهم و اصلی غزل پارسی که بی‌گمان مهم‌ترین تاثیرات را بر کل این نوع شعر و از جمله غزل حافظ گذارده‌اند و نیز گفتارهایی درباره مهم‌ترین عناصر شعر او از جمله نمادهای محوری و پرکاربردی چون می، مستی، ساقی، مطرب، نمادهای مغانه، فرقه‌ها و گروه‌ها و گرایش‌ها مثل زاهد، شیخ، صوفی، قلندر، ملامتی و رند آمده است. همچنین بحث‌هایی گسترده درباره بیان، نمادگرایی، در شعر به ویژه غزل حافظ و آنگاه گفتارها و جستارهایی دربارهٔ ساختار غزل پارسی و غزل حافظ و سپس مباحثی درباره زبان آمده و سرانجام مرورگونه‌ای بر برخی ویژگی‌های کلی صنایع، وزن و قافیه در سخن او صورت گرفته است.

جلد دوم تا پایان دفتر به شرح یکایک شعرها به ترتیب مندرج در طبع خانلری اختصاص دارد که هم بحث درباره تک‌تک ابیات در زیرشماره هر کدام صورت گرفته و هم به گونه‌ای کاملا متفاوت با دیگر شروح و تفاسیر، کلیت شعر، اهداف و اغراض پیام‌ها یا به بیان دیگر محتوی‌های اصلی شعر، خط و ربط یا چگونگی پیوند ابیات و اجزای آن و به‌طور کلی ساختار معنایی و مضمونی هر کدام با دقت لازم مورد بحث و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. این دفتر به هیچ وجه از شمار شروح گذشته یا شروح کمابیش سنتی نیست، از چند لحاظ:

۱. شرح لغوی و دستوری نیست، اگرچه از حیث امور لغوی، دستوری یا زبانی نیز شاید آن را کمابیش دقیق‌تر از این سنخ شروح بیابید.

۲. شرح بر پایه ساده‌سازی معنایی نیست؛ چون نگارنده‌اش اعتقادی به این کار ندارد، بلکه با تجزیه و تحلیل هر شعر اعم از کل شعر و یکایک ابیات و آحاد آن سر وکار دارد.

۳. این دفتر شرحی است بر پایه تجزیه و تحلیل ساختار هر شعر و بررسی پیوندهای اجزای شعر از ساختار معنایی و مضمونی ابیات گرفته تا عناصر بیانی همچون تشبیهات، استعارات، نمادها و به طور کلی تصاویر و بن‌مایه‌ها و نیز صنایع، زبان و... .

۴. شرح حاضر را می‌توان شرح و تفسیر شعر حافظ با شعر پارسی دانست، در درجه اول با اشعار خود او و آنگاه کلیه متون مهم پهنه سخن پارسی.